ORTAOKUL-İMAM HATİP ORTAOKULU

KUR'AN-I KERİM

6

DERS KİTABI

Prof. Dr. Ömer DUMLU

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının **25.05.2015** tarihli ve **34** sayılı kararıyla **2016 - 2017** öğretim yılından itibaren **5 (beş)** yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

CEM

CEM WEB OFSET SAN. TİC. AŞ.
Ostim OSB Mah. Alınteri Bulvarı No.: 29/A
Ostim / ANKARA
Tel.: (0312) 385 37 27 • Belgeç: (0312) 385 16 17

Editör

Emine YILDIRIM

Dil Uzmanı

Hatice BAYKAL

Görsel Tasarım Uzmanı

Hakan ÖZ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Emrah TOKAT

Program Geliştirme Uzmanı

Yaşar KOCAOĞLU

Rehberlik Uzmanı

Özge ÇEVİK

ISBN

978-605-81281-3-2

Baskı Yeri

Cem Web Ofset AŞ, Ankara

Baskı Yılı

2019

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

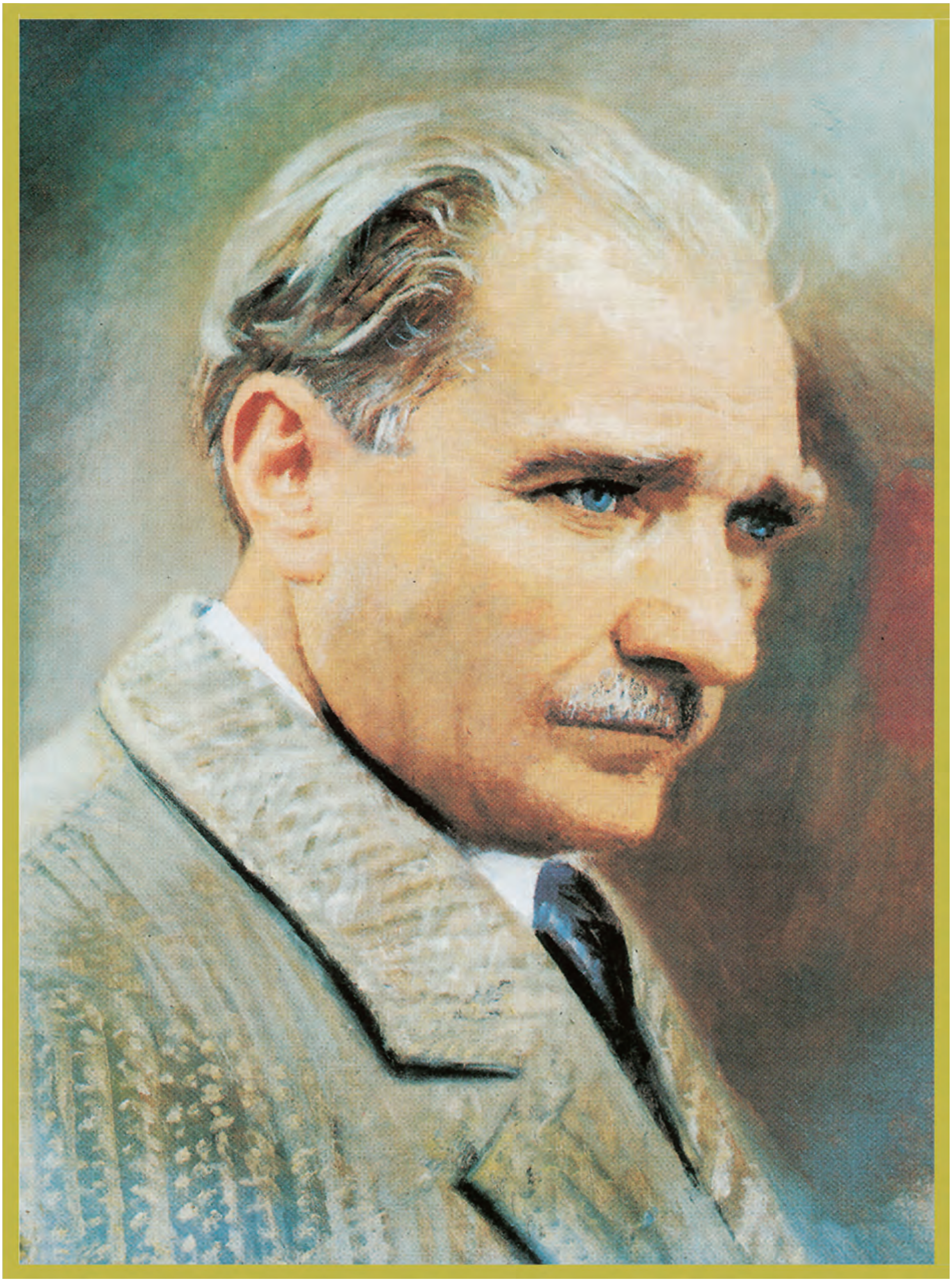
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

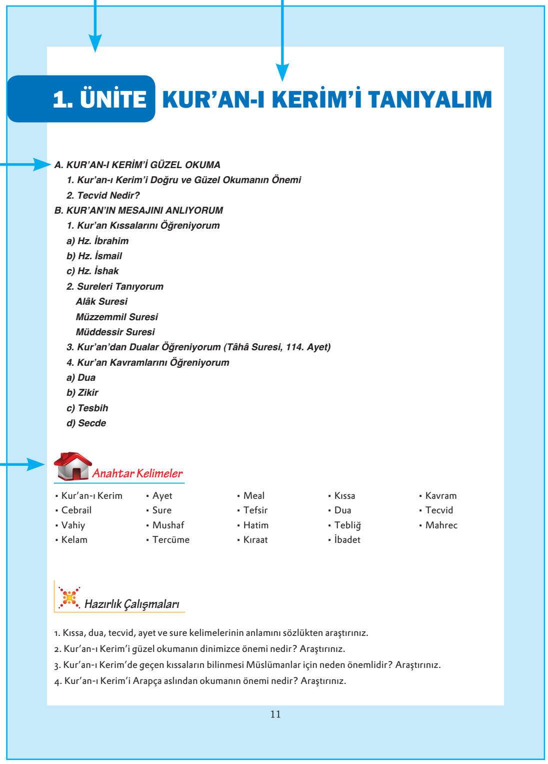
TANITIM ŞEMASI

Ünitenin adını gösteren bölüm.

Ünitenin numarasını gösteren bölüm.

Ünitenin konularını gösteren bölüm.

Ünitenin anahtar kelimelerini gösteren bölüm.

1. ÜNİTE KUR’AN-I KERİM’İ TANIYALIM

A. KUR’AN-I KERİM’İ GÜZEL OKUMA
1. Kur’an-ı Kerim’i Doğru ve Güzel Okumanın Önemi
2. Tecvid Nedir?
B. KUR’AN’IN MESAJINI ANLIYORUM
1. Kur’an Kıssalarını Öğreniyorum
a) Hz. İbrahim
b) Hz. İsmail
c) Hz. İshak
2. Sureleri Tanıyorum
Alâk Suresi
Müzzemmil Suresi
Müddessir Suresi
3. Kur’an’dan Dualar Öğreniyorum (Tâhâ Suresi, 114. Ayet)
4. Kur’an Kavramlarını Öğreniyorum
a) Dua
b) Zikir
c) Tesbih
d) Secde

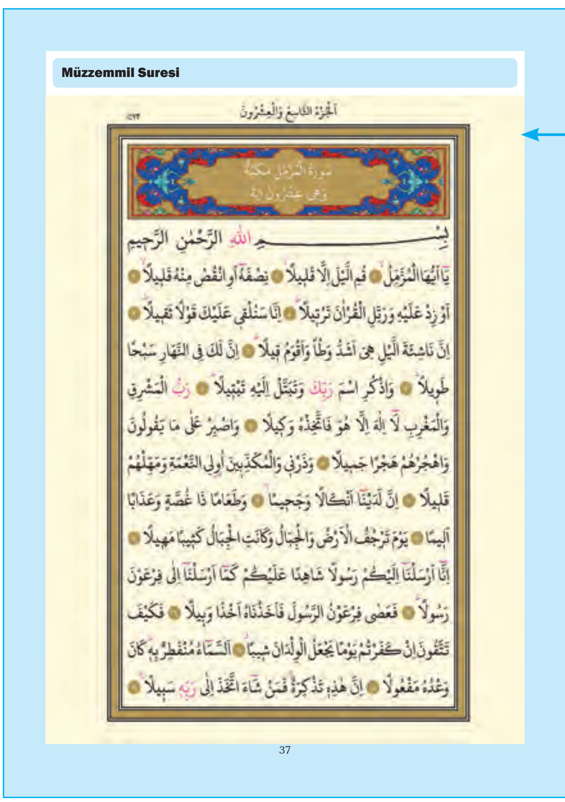
Anahtar Kelimeler

• Kur’an-ı Kerim	• Ayet	• Meal	• Kıssa	• Kavram
• Cebrail	• Sure	• Tefsir	• Dua	• Tecvid
• Vahiy	• Mushaf	• Hatim	• Tebliğ	• Mahrec
• Kelam	• Tercüme	• Kıraat	• İbadet	

Hazırlık Çalışmaları

1. Kıssa, dua, tecvid, ayet ve sure kelimelerinin anlamını sözlükten araştırınız.
2. Kur’an-ı Kerim’i güzel okumanın dinimizce önemi nedir? Araştırınız.
3. Kur’an-ı Kerim’de geçen kıssaların bilinmesi Müslümanlar için neden önemlidir? Araştırınız.
4. Kur’an-ı Kerim’i Arapça aslından okumanın önemi nedir? Araştırınız.

11

Müzzemmil Suresi

الجزء التاسع والعشرون

سورة المزمل مكية وهي عشرون آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ۝ قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ۝ نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ۝
أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ۝ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۝
إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ۝ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا
طَوِيلًا ۝ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ۝ رَبُّ الْمَشْرِقِ
وَالْمَغْرِبِ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ۝ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ
وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ۝ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ
قَلِيلًا ۝ إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ۝ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا
أَلِيمًا ۝ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا ۝
إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلٰى فِرْعَوْنَ
رَسُولًا ۝ فَعَصٰى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ۝ فَكَيْفَ
تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ۝ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ
وَعْدُهُ مَفْعُولًا ۝ إِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلٰى رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

37

Kur’an-ı Kerim’de yer alan bazı sureleri gösteren bölüm.

A. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA

1. Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okumanın Önemi

Allah Teala'nın (c.c)[1] insanoğluna gönderdiği kutsal kitapların sonuncusu Kur'an-ı Kerim'dir. Allah Teala (c.c), onu son peygamberi olan Hz. Muhammed'e (s.a.v.)[2] insanlığa kıyamete kadar hidayet rehberi yani yol gösterici olmak üzere indirmiştir. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilir:

"Bu, doğruluğu şüphe götürmeyen ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara yol gösteren kitaptır."[3]

Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş gayesi olan hidayet, insanoğluna bu dünyada mutlu ve başarılı olmanın yolunu ve yöntemini göstermekle mümkündür. Bunun için Allah Teala (c.c), Kur'an'da insanoğluna doğrular ile yanlışları gösterip öğretmiştir. Kur'an-ı Kerim bunu şöyle belirtir:

"Kuşkusuz Kur'an, hakla batılı ayıran kesin bir sözdür."[4]

Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş gayesinin tam olarak gerçekleşmesi için Allah Teala (c.c), onu Peygamberimiz'e (s.a.v.) topyekûn olarak değil, peyderpey yani 23 yıllık peygamberlik dönemi boyunca kısım kısım indirmiştir. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle belirtilir:

"İnkâr edenler: Kur'an ona bir defada topluca indirilmeli değil miydi? dediler. Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle parça parça indirdik ve tane tane ayırarak okuduk."[5]

Fotoğraf 1.1: *Kur'an-ı Kerim*

(1) (c.c.): "Celle Celaluhu." ifadesinin kısaltılmış şeklidir. "Onun (Allah'ın) şanı yücedir." anlamına gelir. Yüce Allah'ın adı anıldığında söylenir.
(2) (s.a.v.): "Sallallahu aleyhi vesellem." ifadesinin kısaltılmış şeklidir. "Salat ve selam onun (Hz. Muhammed'in) üzerine olsun." anlamına gelir. Peygamberimizin adı anıldığında söylenir.
(3) Bakara, 2/2.
(4) Târık, 86/13.
(5) Furkan, 25/32.

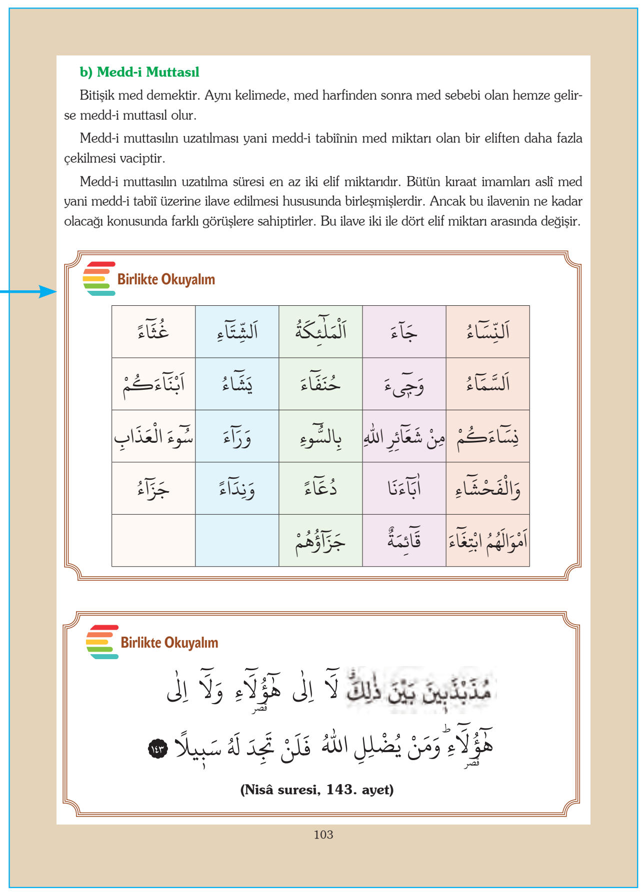
12

Ünitenin ana konu adlarını gösteren bölüm.

Ünitenin alt başlıklarını gösteren bölüm.

Ünitede geçen ayet-i kerimeleri gösteren bölüm.

Tecvid alıştırmalarının yer aldığı bölüm.

b) Medd-i Muttasıl

Bitişik med demektir. Aynı kelimede, med harfinden sonra med sebebi olan hemze gelirse medd-i muttasıl olur.

Medd-i muttasılın uzatılması yani medd-i tabiînin med miktarı olan bir eliften daha fazla çekilmesi vaciptir.

Medd-i muttasılın uzatılma süresi en az iki elif miktarıdır. Bütün kıraat imamları aslî med yani medd-i tabiî üzerine ilave edilmesi hususunda birleşmişlerdir. Ancak bu ilavenin ne kadar olacağı konusunda farklı görüşlere sahiptirler. Bu ilave iki ile dört elif miktarı arasında değişir.

Birlikte Okuyalım

غُثَآءً	اَلشِّتَآءِ	اَلْمَلٰٓئِكَةُ	جَآءَ	اَلنِّسَآءُ
اَبْنَآءَكُمْ	يَشَآءُ	حُنَفَآءَ	وَجِٓيءَ	اَلسَّمَآءُ
سُٓوءَ الْعَذَابِ	وَرَآءَ	بِالسُّٓوءِ	مِنْ شَعَآئِرِ اللّٰهِ	نِسَآءَكُمْ
جَزَآءُ	وَنِدَآءً	دُعَآءً	اٰبَآءَنَا	وَالْفَحْشَآءِ
		جَزَآؤُهُمْ	قَآئِمَةٌ	اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَآءَ

Birlikte Okuyalım

مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذٰلِكَۗ لَٓا اِلٰى هٰٓؤُلَٓاءِ وَلَٓا اِلٰى
هٰٓؤُلَٓاءِۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَب۪يلًا ﴿١٤٣﴾

(Nisâ suresi, 143. ayet)

103

Fotoğraf 1.4: *Mealli Kur'an-ı Kerim*

Kur'an-ı Kerim, Allah (c.c) tarafından Arapça olarak bütün insanlığa gönderilmiş en son ilahî kitaptır. Bugün Arapça bilmeyen farklı milletlerden insanlar İslamiyet'i kabul etmişlerdir. Onlar da kutsal kitapları olan Kur'an-ı Kerim'de, Allah'ın (c.c) kendilerine ne vahyettiğini anlamaya çalışmaktadırlar. Fakat bu insanların birçoğu Arapça bilmemektedir. O zaman Arapça bilmeyen bu Müslümanlar, Kur'an-ı Kerim'i kendi dillerine aktarılmış meallerden, geniş açıklaması olan tefsirlerden, Kur'an ile ilgili çalışmalardan okuyup üzerinde düşünerek anlamaya çalışmalıdırlar.

Yüce Allah (c.c), Kur'an'ın anlaşılmasının gerekliliğini aşağıdaki ayetlerde şöyle açıklamaktadır:

"Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu tam manasıyla okuyarak ona inanırlar. Kimler onu inkâr ederse kaybedenler işte onlar olacaktır."(1)

"Bu Kur'an, ayetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır."(2)

"...İnsanlara, kendilerine indirileni açıklama ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik."(3)

Kur'an-ı Kerim'in muhtevasının önemli bir kısmını, geçmiş peygamberler ve onların milletlerinin ibret dolu hayat hikâyelerinden kesitler oluşturmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de geçen bu kıssalardan bazılarını birlikte öğrenelim.

(1) Bakara, 2/121.
(2) Sâd, 38/29.
(3) Nahl, 16/44.

17

Konu içerisinde faydalanılan kaynakları gösteren bölüm. Ayetlerde sıralama; sure adı, sure ve ayet numarası şeklindedir. Hadislerde sıralama; kitap adı, bab adı ve hadis numarası şeklindedir.

DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

A. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumak neden önemlidir? Belirtiniz.
2. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okuma alışkanlığı nasıl kazanılır? Anlatınız.
3. Dua sizce ne anlam ifade eder? Açıklayınız.
4. Zikir ne demektir? Açıklayınız.
5. Tesbih ne demektir? Açıklayınız.
6. Alâk suresi niçin önemli bir suredir? Belirtiniz.
7. Hz. İbrahim sizin zihninizde ne gibi çağrışımlar yapmaktadır?
8. Hz. İsmail adını duyduğunuzda aklınıza ilk gelen şey nedir?
9. İslam inancında secde sizce niçin önemlidir?
10. Alâk suresi hangi konuları ele alır? Belirtiniz.
11. Müddessir suresi hangi konuları ele alır? Belirtiniz.
12. Müzzemmil suresinin ana teması nedir? Belirtiniz.

B. Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayınız.

• Lut, Hz. İbrahim'in ....'dir.
• Hz. İbrahim'in ilk eşi ....'dir.
• Hz. İbrahim'in ilk çocuğu ....'dir.
• .... kulun Allah'a (c.c) karşı acziyetinin ifadesidir.
• Kulun Allah'a (c.c) en yakın olduğu an ....
• Kur'an'ın ilk inen suresi ....'tır.
• Kur'an'ın en uzun suresi ....'dır.

C. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanları (D), yanlış olanları ise (Y) ile işaretleyiniz.

(....) Kur'an sadece tecvidi dikkate alınarak okunmalıdır.
(....) Hz. İsmail'in annesi Hacer'dir.
(....) Hz. İshak, Hz. İbrahim'in Sare'den dünyaya gelen oğludur.
(....) Kur'an'ın ilk nazil olan (indirilen) suresi Bakara suresidir.
(....) Alâk suresindeki ilk emir "Oku!"dur.
(....) Müzzemmil suresi Hz. Peygamber'e (s.a.v.) hitap ile başlar.
(....) İçerisinde kalem sözcüğünün yer aldığı sure Alâk suresidir.
(....) Alâk suresinin ilk 5 ayeti önce, 14 ayeti ise daha sonra indirilmiştir.
(....) Bakara suresi ilk inen üç sure içinde yer alır.
(....) Kur'an'ın tertil ile okunması Müzzemmil suresinde geçer.

59

Ünite sonlarında konuların kavranıp kavranmadığını öğrenmek için öğrencilerin cevaplaması gereken soruların yer aldığı bölüm.

1. ÜNİTE KUR'AN-I KERİM'İ TANIYALIM

A. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA

1. Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okumanın Önemi

2. Tecvid Nedir?

B. KUR'AN'IN MESAJINI ANLIYORUM

1. Kur'an Kıssalarını Öğreniyorum

a) Hz. İbrahim

b) Hz. İsmail

c) Hz. İshak

2. Sureleri Tanıyorum

Alâk Suresi

Müzzemmil Suresi

Müddessir Suresi

3. Kur'an'dan Dualar Öğreniyorum (Tâhâ Suresi, 114. Ayet)

4. Kur'an Kavramlarını Öğreniyorum

a) Dua

b) Zikir

c) Tesbih

d) Secde

Anahtar Kelimeler

- Kur'an-ı Kerim
- Cebrail
- Vahiy
- Kelam
- Ayet
- Sure
- Mushaf
- Tercüme
- Meal
- Tefsir
- Hatim
- Kıraat
- Kıssa
- Dua
- Tebliğ
- İbadet
- Kavram
- Tecvid
- Mahrec

Hazırlık Çalışmaları

1. Kıssa, dua, tecvid, ayet ve sure kelimelerinin anlamını sözlükten araştırınız.
2. Kur'an-ı Kerim'i güzel okumanın dinimizce önemi nedir? Araştırınız.
3. Kur'an-ı Kerim'de geçen kıssaların bilinmesi Müslümanlar için neden önemlidir? Araştırınız.
4. Kur'an-ı Kerim'i Arapça aslından okumanın önemi nedir? Araştırınız.

A. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA

1. Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okumanın Önemi

Allah Teala'nın (c.c)[1] insanoğluna gönderdiği kutsal kitapların sonuncusu Kur'an-ı Kerim'dir. Allah Teala (c.c), onu son peygamberi olan Hz. Muhammed'e (s.a.v.)[2] insanlığa kıyamete kadar hidayet rehberi yani yol gösterici olmak üzere indirmiştir. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilir:

"Bu, doğruluğu şüphe götürmeyen ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara yol gösteren kitaptır."[3]

Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş gayesi olan hidayet, insanoğluna bu dünyada mutlu ve başarılı olmanın yolunu ve yöntemini göstermekle mümkündür. Bunun için Allah Teala (c.c), Kur'an'da insanoğluna doğrular ile yanlışları gösterip öğretmiştir. Kur'an-ı Kerim bunu şöyle belirtir:

"Kuşkusuz Kur'an, hakla batılı ayıran kesin bir sözdür."[4]

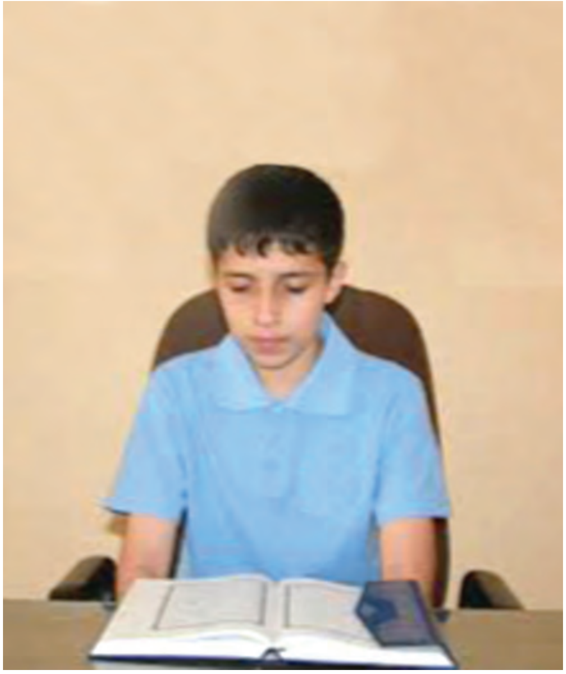
Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş gayesinin tam olarak gerçekleşmesi için Allah Teala (c.c), onu Peygamberimiz'e (s.a.v.) topyekûn olarak değil, peyderpey yani 23 yıllık peygamberlik dönemi boyunca kısım kısım indirmiştir. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle belirtilir:

"İnkâr edenler: Kur'an ona bir defada topluca indirilmeli değil miydi? dediler. Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle parça parça indirdik ve tane tane ayırarak okuduk."[5]

Fotoğraf 1.1: *Kur'an-ı Kerim*

(1) (c.c.): "Celle Celaluhu." ifadesinin kısaltılmış şeklidir. "Onun (Allah'ın) şanı yücedir." anlamına gelir. Yüce Allah'ın adı anıldığında söylenir.
(2) (s.a.v.): "Sallallahu aleyhi vesellem." ifadesinin kısaltılmış şeklidir. "Salat ve selam onun (Hz. Muhammed'in) üzerine olsun." anlamına gelir. Peygamberimizin adı anıldığında söylenir.
(3) Bakara, 2/2.
(4) Târık, 86/13.
(5) Furkan, 25/32.

Fotoğraf 1.2: *Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumak önemlidir.*

Her Müslüman, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden doğru bir şekilde okumayı öğrenmeli ve onu her gün düzenli olarak okumaya gayret göstermelidir. Yüce Allah (c.c), Kur'an-ı Kerim'i nasıl okumamız gerektiğini şöyle ifade etmiştir:

"... Kur'an'ı ağır ağır, güzel güzel oku!"(1)

Bunun yanısıra her Müslüman, yine Kur'an'dan en azından namaz kılacak kadar ezbere ayet ve sure bilmelidir. Bu konuda Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır: "***Kalbinde Kur'an'dan bir miktar bulunmayan kimse harap bir ev gibidir.***"(2)

Kur'an-ı Kerim'in bir Arapça kelime ve cümleleri, bir de bunların ifade ettiği anlam ve mesajları olmak üzere iki boyutu vardır. Bu nedenle Kur'an okumak sadece onun kelimelerini yüzünden veya ezbere tekrarlamayı değil, bilakis bunlar aracılığıyla bizlere verilen mesajları da anlayıp öğrenmeyi gerektirir. Kur'an-ı Kerim'i anlamı ile okumak bizlere verilmek istenen mesajların alınması için önemli bir adımdır.

Gerçek manada Kur'an okumanın nasıl olacağını bizlere yine Kur'an-ı Kerim öğretmektedir. Buna göre Kur'an okumanın dört önemli aşaması vardır:

1. Kur'an ayetlerinin Arapça metninden tecvid kurallarına uygun bir şekilde okunması:

"Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu tam manasıyla okuyarak ona inanırlar..."(3)

2. Düzgün bir şekilde okunup dinlenen Kur'an ayetlerinin doğru bir şekilde anlaşılması:

"... Anlayan bir toplum için ayetleri ayrıntılı bir şekilde açıkladık."(4)

3. Okunup anlaşılan Kur'an ayetleri üzerinde yeterince düşünerek onlarda verilen mesajların öğrenilip iyice kavranması:

"(Resulüm!) Sana bu mübarek kitabı, ayetlerini düşünsünler ve aklı olanlar öğüt alsınlar diye indirdik."(5)

4. Anlaşılıp özümsenen Kur'an mesajlarının düzgün bir şekilde hayata geçirilmesi:

"İşte bu (Kur'an), bizim indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. Buna uyun ve Allah'tan korkun ki size merhamet edilsin."(6)

---

(1) Müzzemmil, 73/4.
(2) Tirmizi, Fedâilü'l-Kur'an, 18.
(3) Bakara, 2/121.
(4) En'am, 6/98.
(5) Sâd, 38/29.
(6) En'am, 6/155.

Kur'an-ı Kerim okumanın aşamalarının tam olarak gerçekleşebilmesi için bazı esaslara uyulması daha uygun olur. Bunları aşağıdaki gibi ifade etmemiz mümkündür:

1. Kur’an-ı Kerim’i abdestli okumak.

2. Kur’an-ı Kerim’i temiz yerlerde okumak.

3. Mümkünse Kur’an-ı Kerim’i okurken kıbleye yönelmek.

4. Mümkünse Kur’an-ı Kerim’i oturarak okumak.

5. Kur’an-ı Kerim’i okurken veya dinlerken sessiz ve saygılı olmak.

6. Kur’an-ı Kerim’i okumaya Eûzü besmele ile yani “Eûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bismillâhirrahmânirrahîm.” diyerek başlamak.

7. Kur’an-ı Kerim’i kendi duyacağımız kadar bir sesle okumak.

8. Kur’an-ı Kerim’i yüzünden doğru bir şekilde okumak.

9. Mümkünse Kur’an-ı Kerim’i güzel sesle okumak.

10. Kur’an-ı Kerim’i tecvid kurallarına uygun olarak okumak için gayret sarf etmek.

11. Kur’an-ı Kerim’i ayetlerinin anlamlarını düşünerek okumak.

12. Kur’an-ı Kerim’i okurken veya dinlerken başka şeylerle ilgilenmemek.

13. Kur’an-ı Kerim’den okuduğumuz ayet veya surelerin anlamlarını Türkçe meallerden, imkânımız varsa tefsirlerden bakıp mesajını anlamaya çalışmak.

2. Tecvid Nedir?

Tecvid kelimesi, sözlükte "bir şeyi iyi ve güzel yapmak, onu süslemek" gibi anlamlara gelir.

Dinî bir kavram olarak tecvid, harflerin çıkış yerlerine ve sıfatlarına uymak kaydıyla Kur'an-ı Kerim'i hatasız okumayı öğreten ilme verilen isimdir. Diğer bir deyişle tecvid, Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in (s.a.v.) ashabına okuduğu gibi adabına uygun bir şekilde doğru, düzgün ve güzel okumayı öğreten ilimdir.

Tecvid ilminin konusu, Kur'an-ı Kerim'in Arapça olan harfleri ve kelimeleridir. Kur'an-ı Kerim'in harfleri şunlardır:

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و هـ ى

Tecvid ilmi, bilginin yanında pratik ve sanat yönü ön plana çıkan bir ilimdir. Bu nedenle tecvid ilmi, üzerinde alıştırma yapılarak kazanılacak bir yetenek olarak görülmüş ve Kur'an-ı Kerim'in ehlinden öğrenilmesi istenmiştir.

Fotoğraf 1.3: *Kur'an-ı Kerim'i tecvid kurallarına uyarak okumak gerekir.*

Tecvid ilminin gayesi, Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel bir şekilde okumak suretiyle Allah Teala'nın (c.c) rızasını kazanmaktır.

Kur'an okumak, her Müslüman için bir gerekliliktir. Çünkü her Müslüman namaz kılmak, namazda da Kur'an-ı Kerim'den ezbere bildiği yerleri okumak durumundadır. Kur'an-ı Kerim'in doğru ve düzgün bir şekilde okunması şarttır. Bizler de Kur'an'ı doğru ve düzgün bir şekilde okumak için çaba göstermeliyiz.

Allah Teala (c.c), Kur'an'ın ayet ve surelerinin Hz. Peygamber'e (s.a.v.) tertil üzere indirildiğini şöyle bildirmektedir:

"...Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle parça parça indirdik ve tane tane okuduk."[1]

(1) *Furkan, 25/32.*

Kur'an-ı Kerim'i Hz.Peygamber'e (s.a.v.) indiren Allah Teala (c.c), yine Kur'an-ı Kerim'de bizden onun ayetlerini tıpkı indiği gibi güzel bir şekilde tane tane okumamızı istemektedir.[1] Kur'an-ı Kerim'in doğru ve güzel okunması da onu tecvid kurallarına uygun okumakla mümkün olacaktır.

Hz. Ali efendimiz, bizlere ayetlerde geçen tertil kavramını şu şekilde açıklamaktadır: *"Tertil, Kur'an harflerinin en güzel bir şekilde okunması ve nerelerde durulup durulmayacağının bilinmesidir."*[2]

Ümmü Seleme annemize Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Kur'an'ı nasıl okuduğu sorulduğunda, o buna şöyle cevap vermiştir: *"Resulullah, Kur'an okuyuşunda harf ve kelimeleri birbirinden ayırırdı, yani tane tane ve dura dura okurdu."*[3]

Enes b. Malik ise Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Kur'an-ı medli yani çekilmesi gereken yerleri çekerek okuduğunu söylemiş, buna onun besmeledeki "Rahmân" ve "Rahîm" kelimelerini çekerek okumasını örnek vermiştir.[4] Hz. Peygamber (s.a.v.), Abdullah b. Mesud (r.a.)[5] ve Ebu Musa el-Eş'ari (r.a.) gibi sahabileri Kur'an'ı güzel sesle ve tecvidle okudukları için övmüştür.[6]

Bu emir ve tavsiyelere uygun olarak Müslümanlar, Kur'an-ı Kerim'i daha ilk günden itibaren diğer Arapça ibare ve metinlerden farklı olarak özel bir eda ve güzel bir sesle okumuşlardır. Müslüman bilginler, bu konudaki hassasiyeti dikkate alarak okuma kurallarını tespit edip tecvid ilmi adıyla müstakil bir ilim dalı meydana getirmişlerdir. Bizler de Kur'an-ı Kerim'i tecvid kurallarına uygun olarak güzel bir şekilde okumaya gayret etmeliyiz.

B. KUR'AN'IN MESAJINI ANLIYORUM

Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş gayesi, insanlığa kıyamete kadar hidayet etmek, yani onlara doğru ile yanlışı, iyi ile kötüyü, güzel ile çirkini göstermektir.

Kur'an-ı Kerim, anlaşılmak ve uyulmak üzere indirilmiş bir kitaptır. Kur'an-ı Kerim'i ibadet ve sevap maksadıyla okumanın yanında verdiği mesajları anlamak için de okumak gerekir. Çünkü Kur'an-ı Kerim, içindeki öğütleri insanların öğrenmeleri ve hayatlarında uygulamaları için gönderilmiştir.

Kur'an-ı Kerim, insana doğru bilgi ve doğru inancı sunar. İnsana erdemli davranışları bildirir. Hayatın amacını ve anlamını öğretir. Kısaca Kur'an-ı Kerim bir öğüt, uyarı ve bilgi kitabıdır. Bu sebeple Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumak ve bize verdiği mesajları anlamak zorundayız.

---

(1) Müzzemmil, 73/4.
(2) İbn Cezeri, en-Neşr fi'l-Kıraati'l-Aşr, C I, s. 209.
(3) Tirmizi, Fedâilü'l-Kur'an, 23.
(4) Buhari, Fedâilü'l-Kur'an, 29.
(5) (r.a.): Radıyallahu anh şeklinde okunur. "Allah (c.c.) O'ndan razı olsun anlamına gelir.
(6) Buhari, Fedâilü'l-Kur'an, 31.

Fotoğraf 1.4: *Mealli Kur'an-ı Kerim*

Kur'an-ı Kerim, Allah (c.c) tarafından Arapça olarak bütün insanlığa gönderilmiş en son ilahî kitaptır. Bugün Arapça bilmeyen farklı milletlerden insanlar İslamiyet'i kabul etmişlerdir. Onlar da kutsal kitapları olan Kur'an-ı Kerim'de, Allah'ın (c.c) kendilerine ne vahyettiğini anlamaya çalışmaktadırlar. Fakat bu insanların birçoğu Arapça bilmemektedir. O zaman Arapça bilmeyen bu Müslümanlar, Kur'an-ı Kerim'i kendi dillerine aktarılmış meallerden, geniş açıklaması olan tefsirlerden, Kur'an ile ilgili çalışmalardan okuyup üzerinde düşünerek anlamaya çalışmalıdırlar.

Yüce Allah (c.c), Kur'an'ın anlaşılmasının gerekliliğini aşağıdaki ayetlerde şöyle açıklamaktadır:

"Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu tam manasıyla okuyarak ona inanırlar. Kimler onu inkâr ederse kaybedenler işte onlar olacaktır."(1)

"Bu Kur'an, ayetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır."(2)

"...İnsanlara, kendilerine indirileni açıklama ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik."(3)

Kur'an-ı Kerim'in muhtevasının önemli bir kısmını, geçmiş peygamberler ve onların milletlerinin ibret dolu hayat hikâyelerinden kesitler oluşturmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de geçen bu kıssalardan bazılarını birlikte öğrenelim.

(1) *Bakara, 2/121.*
(2) *Sâd, 38/29.*
(3) *Nahl, 16/44.*

1. Kur'an Kıssalarını Öğreniyorum

İnsanlık tarihi, uzun bir geçmişe sahiptir. İnsanlık, bu uzun tarihî süreç içinde elde ettiği birikimi sonraki nesillere aktarmış, bu sayede gelişmiş medeniyetler kurulmuştur. Bugün için bizlerin de geçmişin birikim ve tecrübelerinden olabildiğince istifade etmemiz gerekmektedir.

Yüce Allah'ın (c.c) gönderdiği dinlerin tarihi insanlık kadar eskidir. Zira ilk insan olan Hz. Âdem (a.s.) aynı zamanda ilk peygamberdir. İslam inancına göre Hz. Âdem (a.s.) dâhil bütün peygamberler Müslüman'dır. Yani onların tamamı insanlığa aynı inanç, ibadet ve ahlak esaslarını getirmişlerdir. Kur'an-ı Kerim'de bu hususa şöyle işaret edilir:

"İbrahim, ne Yahudi ne de Hristiyan idi. Fakat o, Allah'ı bir tanıyan dosdoğru bir Müslüman idi, müşriklerden de değildi."(1)

Bunun ötesinde bütün peygamberler, yaşamları boyunca birbirine yakın tecrübeler yaşamıştır. Dolayısıyla Peygamber Efendimiz'i (s.a.v.) tanımak için önceki peygamberlerin hayatlarını bilmemiz önemlidir. Kur'an-ı Kerim de önceki kutsal kitapların tahrif edilmemiş (bozulmamış) hâllerini doğrulayıcı olarak gönderilmiştir. Bu konuda Yüce Allah (c.c) şöyle buyurur:

"(Resulüm!) O, sana Kitab'ı hak ve önceki kitapları tasdik edici olarak tedricen (kademe kademe) indirmiş; daha önce de insanlara doğru yolu göstermek üzere Tevrat ile İncil'i indirmişti. Furkan'ı da indirdi. Bilinmeli ki Allah'ın ayetlerini inkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. Allah, suçlunun hakkından gelen mutlak güç sahibidir."(2)

Bu nedenle Allah Teala (c.c), Kur'an'ın önemli bir kısmında bizlere geçmiş peygamberlerin kıssalarından, yani onların ibret veren hayat hikâyelerinden pek çok kesit aktarmıştır. Bu konu Kur'an-ı Kerim'de bizlere şöyle anlatılır:

"Biz Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Nitekim İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, esbâta (Yakub'un torunlarına), İsa'ya, Eyyûb'e, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebûr'u verdik. Bir kısım peygamberlerin kıssalarını daha önce sana anlattık, bir kısmını ise anlatmadık…"(3)

Kur'an'da yer alan bu kıssalarda amaç, bizlere tarih bilgisi aktarmak değildir. Bu nedenle kıssalarda söz konusu olayların geçtiği yer, zaman ve şahıslardan daha çok, onlardan alınması gereken ibret ve dersler ön plana çıkar. Kıssalardan ders almamız gerektiğini Yüce Allah (c.c) şöyle ifade eder:

"And olsun onların (geçmiş peygamberler ve ümmetlerinin) kıssalarında akıl sahipleri için pek çok ibretler vardır..."(4)

---

(1) Âl-i İmrân, 3/67.
(2) Âl-i İmrân, 3/3-4.
(3) Nisâ, 4/163-164.
(4) Yusuf, 12/111.

Biz, bu noktada sizlere Kur'an'da yer alan önceki peygamberlerden Hz. İbrahim, Hz. İsmail ve Hz. İshak'ın kıssalarını ve bu kıssalarda verilen belli başlı mesajları aktarmaya çalışacağız.

a) Hz. İbrahim Kıssası

Hz. İbrahim, Allah Teala (c.c) tarafından insanoğluna gönderilen büyük peygamberlerden biridir. Peygamberler tarihinde, kavmine karşı vermiş olduğu tevhid mücadelesiyle meşhur olmuştur.

Kur'an-ı Kerim'de, Hz. İbrahim hakkında pek çok surede bilgi verilmiştir. Bununla birlikte on dördüncü sure doğrudan onun adını taşır. Kur'an'da, Hz. İbrahim'in hayatından ziyade onun peygamberlik görevi esnasında verdiği tevhid mücadelesi anlatılır.

Kur'an-ı Kerim'e göre Hz. İbrahim'in babasının adı Âzer'dir. O, tıpkı kavmi gibi putlara tapan putperest bir kimsedir. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"İbrahim, babası Âzer'e: Birtakım putları tanrılar mı ediniyorsun? Doğrusu ben seni de kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum, demişti."(1)

Kaynaklarda yer alan bilgilere göre Âzer Harranlı olup oğlu Hz. İbrahim Irak'ın Babil şehrinin Kûsa köyünde dünyaya gelmiştir.(2) Âzer, Nemrut'un putlarının bakıcısı ve idarecisi idi.(3) Hz. İbrahim'in doğduğu yıl, kâhin ve müneccimler bölgenin kralı Nemrut'a, o yıl İbrahim adında bir çocuğun dünyaya geleceğini ve onun saltanatını sona erdireceğini söylerler. Bunun üzerine Nemrut, bütün hamile kadınları bir yerde toplatıp gözaltına aldırır ve doğacak erkek çocukların öldürülmesini emreder. Nemrut'un askerleri de aldıkları emri yerine getirirler. Ancak, Hz. İbrahim'in annesi genç olduğu ve hamileliği belli olmadığı için gözaltına alınmamıştır.

Hz. İbrahim'in annesi doğum yapma zamanı gelince geceleyin evinden çıkarak yakınlarda bulunan bir mağaraya gitmiştir. Hz. İbrahim'i de orada doğurmuştur.(4) Annesi, yeni doğan bir çocuk için yapması gerekenleri yaptıktan sonra mağaranın kapısını kapatarak evine dönmüştür. Zaman zaman mağaraya uğruyor ve oğlunu emziriyordu. Kocası Âzer'e de doğan çocuğunun öldüğünü söylemişti. Böylece Hz. İbrahim mağarada on beş ay kaldı. Daha sonra Âzer, doğan oğlunun yaşadığını öğrenince sevindi.(5)

Gözlerden ırak bir şekilde dünyaya teşrif eden Hz. İbrahim, Yüce Allah'tan (c.c) birtakım işaretler alır. Bu durum Kur'an'da şöyle bildirilir:

"Böylece biz, kesin iman edenlerden olması için İbrahim'e göklerin ve yerin melekûtunu (büyük ve harikulade muhteşem varlıklarını) gösteriyorduk."(6)

Hz. İbrahim, bir akşam vakti mağaradan çıktığında babasına dışarıda gördüğü şeylerin ne olduğunu ve onları kimin yarattığını sorar. O, sırasıyla yıldızları, Ay'ı ve Güneş'i gördüğünde

---

(1) En'am, 6/74.
(2) İbn Sâd, Tabakâtül-Kübra, C 1, s. 46; İbn Asâkir, Tarih, C 2, s. 137.
(3) İbn Sâd, Tabakâtül-Kübra, C1, s. 46.
(4) İbn Esir, el-Kâmil fi't-Tarih, C1, s. 95.
(5) Taberi, Tarihu't-Taberi, C1, s. 120-121.
(6) En'am, 6/75.

önce bunların tanrı olduğunu düşünür. Fakat daha sonra batıp yok olduklarında onların tanrı olamayacağını anlar. Kur'an-ı Kerim, Hz. İbrahim'in tevhid inancına ulaşmasını bize şöyle anlatır:

"Üzerine gece karanlığı basınca bir yıldız gördü. 'İşte Rabb'im budur.' dedi. Yıldız batınca 'Ben öyle batanları sevmem.' dedi. Ay'ı doğarken görünce 'İşte Rabb'im budur.' dedi. Ay batınca, 'Rabb'im bana doğru yolu göstermezse mutlaka ben de sapıklardan olurum.' dedi. Güneşi doğarken görünce de 'İşte Rabb'im budur, zira bu daha büyük.' dedi. O da batınca dedi ki: Ey kavmim! Ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Ben hanif olarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim."[1]

Hz. İbrahim, kavminin putlara tapmalarına şaşırıyor ve onları uyarıyordu. Bunun üzerine onunla ailesi ve kavmi arasında şiddetli bir mücadelenin başladığını da yine Kur'an-ı Kerim bize şöyle anlatır:

"Kavmi onunla tartışmaya girişti. Onlara dedi ki: Beni doğru yola iletmişken Allah hakkında benimle tartışıyor musunuz? Ben sizin ona ortak koştuğunuz şeylerden korkmam. Ancak, Rabb'imin bir şey dilemesi hariç. Rabb'imin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Hâlâ ibret almıyor musunuz? Siz, Allah'ın size haklarında hiçbir hüküm indirmediği şeyleri ona ortak koşmaktan korkmazken ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım! Şimdi biliyorsanız söyleyin, iki gruptan hangisi güvende olmaya daha layıktır?"[2]

Hz. İbrahim, henüz kendisine vahiy gelmeden aklı ve vicdanı ile tevhid inancına ulaşır.[3] Yaşanan bu hadiselerden sonra Allah Teala (c.c) Hz. İbrahim'e ilahî mesajını gönderir ve ondan Müslüman olmasını ister. Hz. İbrahim de "*Âlemlerin Rabbine boyun eğdim.*" diyerek Yüce Allah'ın (c.c) emrini kabul etmiş ve Müslüman olmuştur.[4] Bunun üzerine Hz. İbrahim kavmine peygamber olarak gönderilmiş ve kendisine 10 sahife verilmiştir.

Hz. İbrahim, peygamber olduğunda Allah'ın (c.c) dinini anlatmaya önce babasından başlamıştır. Babasına, "duymayan, görmeyen ve kendisine hiçbir fayda sağlamayan bir şeye neden taptığını" sorarak yaptıklarının doğru olmadığını anlatmıştır.[5] Hz. İbrahim'e babası hiç ummadığı bir şekilde olumsuz tepki vermiştir. Taştan yaptığı tanrılarından vazgeçmeyeceğini söylemiştir. Hz. İbrahim, hayal kırıklığına uğradıktan sonra Allah'tan (c.c) babasını affetmesini dileyerek kavminden uzaklaşmıştır. Allah Teala (c.c) Hz. İbrahim'in, babasını affetmesi isteğini kabul etmemiştir.[6]

Hz. İbrahim, putperestliğe karşı verdiği mücadeleden vazgeçmez. Kavmini ve onların lideri olan Nemrut'u ikna için akli birtakım deliller getirerek mücadelesini sürdürür.

(1) *En'am, 6/76-79.*
(2) *En'am, 6/80-81.*
(3) *Enbiya, 21/51.*
(4) *Bakara, 2/131.*
(5) *Meryem, 19/42-54.*
(6) *Tevbe, 9/114.*

Kur'an-ı Kerim bu durumu bize şöyle anlatır:

"Allah kendisine mülk (hükümdarlık ve zenginlik) verdiği için şımararak Rabb'i hakkında İbrahim ile tartışmaya gireni (Nemrut'u) görmedin mi? İşte o zaman İbrahim: Rabb'im hayat veren ve öldürendir, demişti. O da: Hayat veren ve öldüren benim, demişti. İbrahim: Allah Güneş'i doğudan getirmektedir; haydi sen de onu batıdan getir, dedi. Bunun üzerine kâfir şaşırıp kaldı. Allah zalim kimseleri hidayete erdirmez."(1)

Kur'an'da belirtildiğine göre Hz. İbrahim, kavmini ikna için Yüce Allah'tan (c.c) açık bir mucize ister. Allah da (c.c) onun bu isteğini kabul eder.

Bu durum Kur'an'da şöyle anlatılır:

"İbrahim Rabb'ine: Ey Rabb'im! Ölüyü nasıl dirilttiğini bana göster, demişti. Rabb'i ona: Yoksa inanmadın mı? dedi. İbrahim: Hayır! İnandım, fakat kalbimin mutmain olması için görmek istedim, dedi. Bunun üzerine Allah: Öyleyse dört tane kuş yakala, onları yanına al, sonra kesip parçalayarak her dağın başına onlardan bir parça koy. Sonra da onları kendine çağır; koşarak sana gelirler. Bil ki Allah azizdir, hakimdir, buyurdu."(2)

Hz. İbrahim, kavmine karşı verdiği bu fikrî mücadeleyi eylem düzeyine taşır. Onların bir tören için şehrin dışında oldukları bir anda büyük put haricindeki bütün putları kırıp yerle bir eder.(3) Bunu duyan kavmi, derhal onun üzerine hücum eder. Hz. İbrahim, alaycı bir şekilde onların çelişkisini yüzlerine şöyle vurur:

"Belki de bu işi şu büyükleri yapmıştır. Hadi, konuşabiliyorsa onlara sorun! dedi."(4)

Fotoğraf 1.5: *Hz. İbrahim'i ateşe atmak için kullanılan mancınık (Şanlıurfa)*

---

(1) Bakara, 2/258.
(2) Bakara, 2/260.
(3) Enbiya, 21/58.
(4) Enbiya, 21/63.

Bu cevap üzerine bir an sarsılıp kendine gelen kavmi, kısa bir duraklamadan sonra inat ve inkârlarına devam ederler. Hz. İbrahim, soğukkanlı bir şekilde tebliğine devam eder. Kavmine yaptıklarının yanlış olduğunu şöyle bildirir:

"İbrahim: Öyleyse, Allah'ı bırakıp da size hiçbir fayda ve zarar vermeyen bir şeye hâlâ tapacak mısınız? dedi. Size de Allah'ı bırakıp tapmakta olduğunuz şeylere de yuh olsun! Siz akıllanmaz mısınız?"(1)

Bu diyalog karşısında âdeta çılgına dönen Nemrut ve kavmi, onun hakkında en şiddetli cezayı öngörür. Hz. İbrahim'in cezası, ateşte yakılmaktır.(2) Hz. İbrahim, yakılan büyük bir ateşin içine atılır. Ateş Hz. İbrahim'i yakmaz ve o, hiçbir zarar görmeden kurtulur.

Allah Teala (c.c), bir mucize ile Hz. İbrahim'i onların bu tuzağından nasıl kurtardığını bize Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatmaktadır:

Fotoğraf 1.6: Hz. İbrahim'in ateşe atıldığı yer olarak kabul edilen Balıklıgöl (Şanlıurfa)

"Ey ateş! İbrahim için serinlik ve esenlik ol! dedik. Böylece ona bir tuzak kurmak istediler; fakat biz onları, daha çok hüsrana uğrayanlar durumuna soktuk."(3)

Bu kötü hadise sonrasında Hz. İbrahim, Nemrut'un ülkesini terk ederek eşi Sare, yeğeni Hz. Lut ve diğer inananlarla birlikte önce Harran'a, ardından Ürdün'e, oradan Mısır'a, son olarak da Filistin bölgesine gider.(4)

Hz. İbrahim, artık yaşlanmıştır. Hiç çocuğu olmadığı için Allah Teala'dan (c.c) kendisine bir çocuk vermesi için dua eder ve bu duası kabul olunarak kendisine Hz. İsmail müjdelenir.(5)

Kaynaklarda bildirildiğine göre Hz. İbrahim'in ilk eşi Sare, İsmail'in doğumu üzerine eşini ve kendisiyle evlendirdiği Hacer'i kıskanır. Onlarla yaşamak istemez. Bunun üzerine Hz. İbrahim, eşi Hacer ile çocuğu İsmail'i Mekke'ye götürür.(6)

Hz. İbrahim'in ilk çocuğu olan Hz. İsmail yürüme çağına geldiğinde, onlar Allah Teala (c.c) tarafından meşhur kurban hadisesiyle ciddi bir imtihana tabi tutulurlar. Bu hadise Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"Babasıyla beraber yürüyüp gezecek çağa erişince: Yavrucuğum! Rüyada seni boğazladığımı görüyorum; bir düşün, ne dersin? dedi. O da cevaben: Babacığım! Emrolunduğun şeyi yap. İnşaallah beni sabredenlerden bulursun, dedi. Her ikisi de teslim olup onu alnı üzerine yatırınca: Ey İbrahim! Rüyayı gerçekleştirdin. Biz iyileri böyle

---

(1) Enbiya, 21/66-67.
(2) Saffat, 37/97.
(3) Enbiya, 21/69-70.
(4) İbn Sâd, Tabakâtü'l-Kübra, C1, s. 46.
(5) Saffat, 37/99-101.
(6) İbrahim, 14/37.

mükâfatlandırırız. Bu, gerçekten çok açık bir imtihandır, diye seslendik. Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. Geriden gelecekler arasında ona iyi bir nam bıraktık: İbrahim'e selam olsun! dedik. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim mümin kullarımızdandır."(1)

Hz. İbrahim, zaman zaman Mekke'ye giderek ailesini ziyaret ederdi. Bunlardan birinde oğlu İsmail ile Kâbe'yi inşa etmişlerdir.(2)

Yüce Allah (c.c), oğluyla Kâbe'yi inşa eden Hz. İbrahim'den, insanlara haccı ilan etmesini ve Kâbe'yi temiz tutmasını ister. Yüce Allah (c.c) bu durumu Kur'an'da şöyle bildirir:

"Biz, Beyt'i (Kâbe'yi) insanlara toplanma mahalli ve güvenli bir yer kıldık. Siz de İbrahim'in makamından bir namaz yeri edinin (orada namaz kılın). İbrahim ve İsmail'e: Evimi tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için temiz tutun, diye emretmiştik."(3)

Allah Teala (c.c), Hz. İbrahim'e Hz. İsmail'in dışında Hz. İshak ve torunu Hz. Yakub'u bağışlamış ve onları da peygamber yapmak suretiyle onun soyunu insanlar arasında seçkin bir konuma yükseltmiştir.(4)

Görüldüğü üzere Hz. İbrahim, Allah Teala (c.c) tarafından büyük ve zorlu sınavlara tabi tutulmuş, bunların tamamından başarıyla çıktığı için Allah'ın (c.c) dostu olma şerefine nail olmuştur.(5)

Kur'an'da Hz. Peygamber'den, atası olan Hz. İbrahim'in dinine uyması şöyle istenmiştir:

"Sonra da sana: Doğru yola yönelerek İbrahim'in dinine uy! O müşriklerden değildi, diye vahyettik."(6)

Buna uygun olarak Hz. Peygamber (s.a.v.), kendisinin Hz. İbrahim'in dini üzere olduğunu şöyle ifade etmiştir: "**Ben, müsamahalı ve kolay olan Haniflik üzere gönderildim.**"(7)

Biz de buna uygun olarak namazlarımızda Allahümme salli ve barik dualarını okumak suretiyle Hz. İbrahim'i hayırla şöyle yadederiz: ***"Allah'ım! İbrahim'e ve İbrahim'in ümmetine rahmet ettiğin gibi Muhammed'e ve Muhammed'in ümmetine de rahmet eyle ve şerefini yücelt. Şüphesiz övülmeye layık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin."*** (8)

Hz. İbrahim Kıssasında Verilen Başlıca Mesajlar

1. Allah Teala'nın (c.c) insanoğluna gönderdiği peygamberlerin hepsi Müslümandır:

"İbrahim, ne Yahudi, ne de Hristiyan idi. Fakat o, Allah'ı bir tanıyan dosdoğru bir Müslüman idi, müşriklerden de değildi."(9)

---

(1) Saffat, 37/102-111.
(2) Bakara, 2/127.
(3) Bakara, 2/125.
(4) Meryem, 19/49-50.
(5) Nisâ, 4/125.
(6) Nahl, 16/123.
(7) Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. V, s. 266; C. VI, s. 116, 233.
(8) Buhari, Daavât, 33; Müslim, Salat, 66; Ebu Davud, Salat, 183.
(9) Âl-i İmrân, 3/67.

2. Peygamberlere bazen en yakınları dahi iman etmemiştir. Dolayısıyla İslam'da esas olan kan bağı değil, takva yani doğru inanç, düzgün ibadet ve güzel ahlaktır:

"İbrahim, babası Âzer'e: Birtakım putları tanrılar mı ediniyorsun? Doğrusu ben seni de kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum, demişti."(1)

3. İnsanoğlu, sadece aklı ve vicdanıyla dahi Allah Teala'nın (c.c) varlığı ve birliği inancına ulaşabilir:

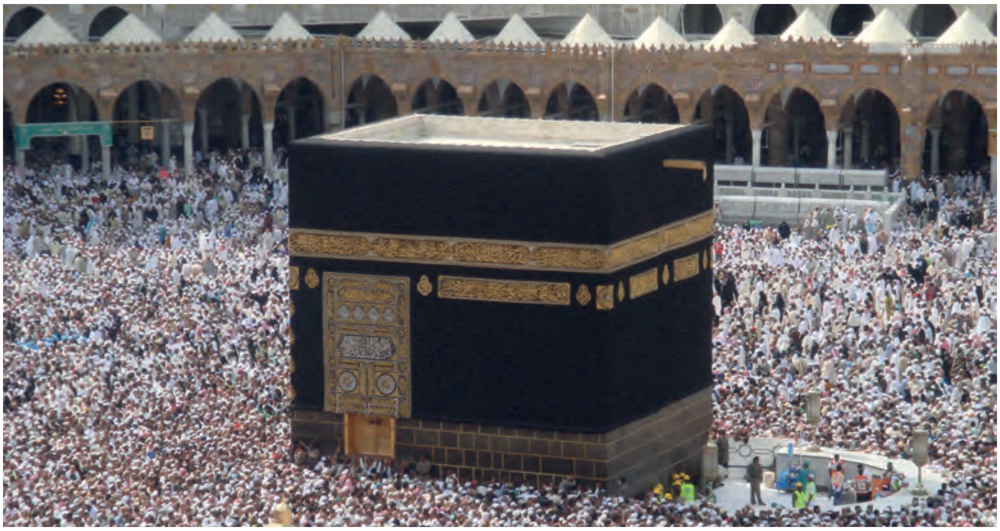
"Gecenin karanlığı onu kaplayınca bir yıldız gördü, Rabb'im budur, dedi. Yıldız batınca batanları sevmem, dedi. Ay'ı doğarken görünce Rabb'im budur, dedi. O da batınca Rabb'im bana doğru yolu göstermezse elbette yoldan sapan topluluklardan olurum, dedi. Güneş'i doğarken görünce de Rabb'im budur, zira bu daha büyük, dedi. O da batınca dedi ki: Ey kavmim! Ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Ben hanif olarak yüzümü gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim."(2)

4. Peygamberler, insanları İslam dinine inanmaya sadece vahiyle değil, akli delillerle de ikna etmeye gayret etmişlerdir:

"... İbrahim: Allah Güneş'i doğudan getirmektedir; haydi sen de onu batıdan getir, dedi. Bunun üzerine kâfir şaşırıp kaldı. Allah zalim kimseleri hidayete erdirmez."(3)

5. Allah Teala (c.c), kendisine inanan sadık kullarını asla yalnız bırakmaz ve en zor anlarında onların yanında olur:

"Ey ateş! İbrahim için serinlik ve esenlik ol! dedik. Böylece ona bir tuzak kurmak istediler; fakat biz onları, daha çok hüsrana uğrayanlar durumuna soktuk."(4)

Fotoğraf 1.7: *Kâbe (Mekke)*

(1) En'am, 6/74.
(2) En'am, 6/76-79.
(3) Bakara, 2/258.
(4) Enbiya, 21/69-70.

b) Hz. İsmail Kıssası

Hz. İsmail, Allah Teala (c.c) tarafından babası Hz. İbrahim'den sonra peygamber olarak gönderilmiştir. O, uzun boylu, güzel yüzlü, geniş omuzlu, güçlü kuvvetli biridir. Ok atmada ve ata binmede ustadır. Peygamberler tarihinde, babası Hz. İbrahim'in gördüğü rüya üzerine kendisini Allah'a (c.c) kurban etme girişiminde bulunma hadisesiyle meşhur olmuştur.[1]

Kur'an-ı Kerim'de, Hz. İsmail hakkında daha çok babası Hz. İbrahim anlatılırken bilgi verilmiştir. O, Hz. İbrahim'in yaşlılık döneminde babasının duası üzerine dünyaya gelmiştir.[2]

Kaynaklarda bildirildiğine göre Hz. İbrahim'in ilk eşi Sare, İsmail'in doğumu üzerine eşini kendisiyle evlendirdiği Hacer'i kıskanır ve onlarla yaşamak istemez. Bunun üzerine Hz. İbrahim, eşi Hacer ile oğlu İsmail'i Şam'dan Mekke'ye götürür. Bu dönemde Mekke'de kimse bulunmadığı gibi su da yoktur. Hz. İbrahim, eşi ve oğlunun yanına biraz yiyecek ve su bırakarak evine geri döner. Hz. Hacer, yiyecek ve suyu tükendiğinde Allah Teala (c.c) kendisine mucizevi bir şekilde zemzem suyunu ihsan eder. Daha sonra buraya Arap Cürhüm kabilesi gelir ve yerleşir. Hz. İsmail onlardan Arapça öğrenir ve bu kabileden bir kızla evlenir.

Fotoğraf 1.8: *Zemzem'in çıktığı yer (Mekke)*

(1) *Saffat, 37/102.*
(2) *Saffat, 37/99-101.*

Burada Hz. İbrahim ve Hz. İsmail'in başından geçen bir hadiseyi anlatalım:

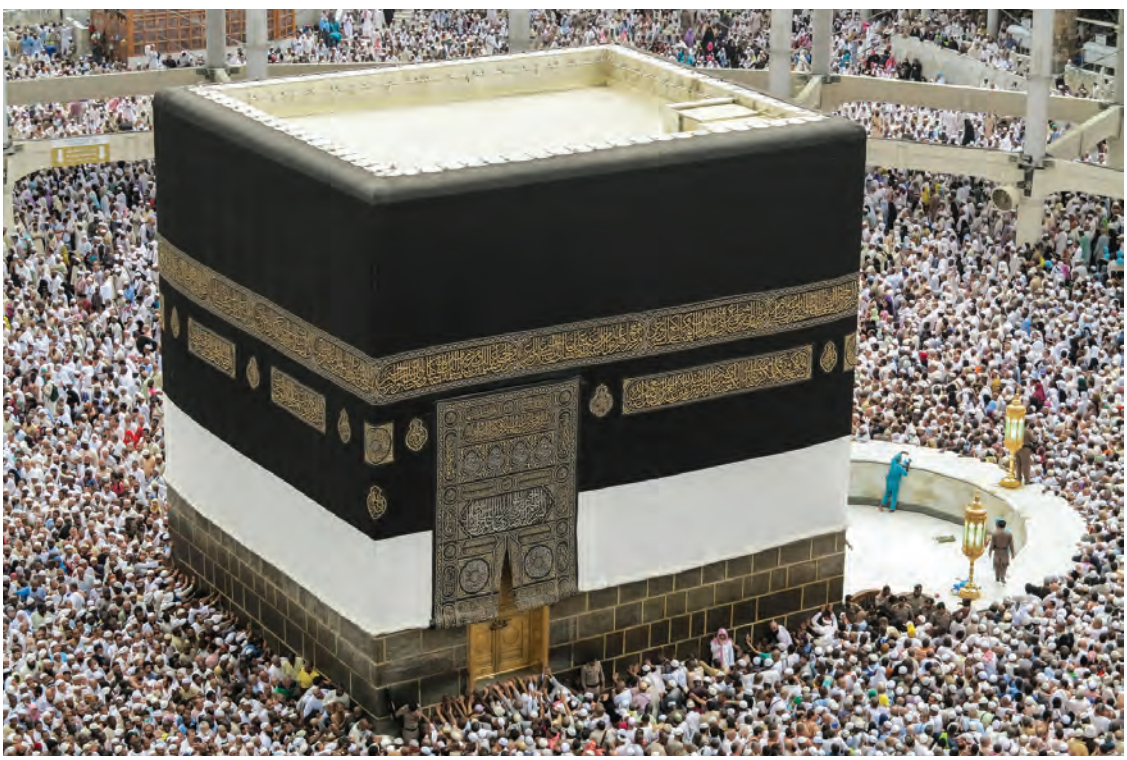
Hz. İbrahim'in ilk çocuğu olan Hz. İsmail yürüme çağına geldiğinde, onlar Allah Teala (c.c) tarafından meşhur kurban hadisesiyle ciddi bir imtihana tabi tutulurlar. Hz. İsmail, babasından hiç tereddütsüz bu rüyanın gereğini yerine getirmesini ister. Hz. İbrahim, rüyasında aldığı vahyin gereğini yerine getirmek üzere harekete geçer.

Babası ve oğlu, bu imtihandan başarıyla çıkarlar ve insanlığa kurban ibadetinin hediye edilmesine vesile olurlar. Bu konu Kur'an'da şöyle anlatılır:

"Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. Geriden gelecekler arasında ona iyi bir nam bıraktık: İbrahim'e selam olsun! dedik. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim mümin kullarımızdandır."[1]

Kaynaklarda Hz. İsmail'in Arapça konuştuğu, dolayısıyla onun Arapların ve Hz. Peygamber'in atası olduğu ifade edilir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.), bu konuda şöyle buyurmuştur: "**Ben, iki kurbanlığın oğluyum.**"[2]

Hz. İsmail, babası Hz. İbrahim'in vefatından sonra Kâbe'deki hac hizmetlerini yürütmüş, Kâbe'ye ilk örtüsünü koymuş ve insanlara haccın nasıl yapılacağını öğretmiştir.

Fotoğraf 1.9: *Kâbe'den bir görünüm (Mekke)*

(1) Saffat, 37/107-111.
(2) Hâkim, Müstedrek, C II, s. 604.

Cenab-ı Hak, Kâbe'nin inşasından sonra Hz. İsmail'e peygamberlik vazifesi de vermiştir.[1] Onu, Cürhümlülerle birlikte Yemen'de oturan Amalikalılara da peygamber yapmıştır. Hz. İsmail, artık senenin büyük kısmını Yemen'de geçirir, arada sırada da Mekke'ye gelirdi.[2]

Kur'an-ı Kerim'de Hz. İsmail'in önce kendi ailesine, sonra yakın akrabalarına, daha sonra da peygamberi olduğu halkına namaz ve zekâtı emrettiği anlatılmaktadır.[3]

Hz. İsmail'in yaptıklarından herkesin, özellikle de halka yol gösterme durumunda olanların alacakları bir ders vardır: İnsan her şeyden önce kendinden sorumludur. Sonra sırasıyla ailesine, yakın akrabalarına, kavim ve halkına doğru yolu göstermekle yükümlüdür.

Vefat edeceği sene Hz. İsmail Yemen'den Mekke'ye geldi. Annesinin kabrini ve Kâbe'yi ziyaret etti. Oradan Filistin'e giderek babasının kabrine de ziyarette bulundu. Bu arada Şam'da bulunan kardeşi Hz. İshak'la görüştü. Hz. İshak peygamberin Ays ve Yakup adlarında iki oğlu vardı. Hz. İsmail'in de Sabiha adlı bir kızı vardı. Bu ziyaret sırasında Sabiha'yı Ays ile evlendirdiler. Daha sonra Hz. İsmail Mekke'ye döndü ve o sene vefat etti.[4]

Hz. İsmail'in pek çok oğlu olmuştu. Bunlar çeşitli bölgelere dağılmışlardı. Ancak Kayzer ve Sabit adlı iki oğlu Mekke'de kalmıştı. Bunlardan Kayzer, Peygamber efendimizin nesebini Hz. İsmail'e bağlayan dedesidir. Kureyş kabilesi bu zatın soyundan gelmektedir.

Hz. İsmail Kıssasında Verilen Başlıca Mesajlar

1. Müslümanlar, Rablerinden hayırlı evlat dilemelidir:

"(İbrahim:) Rabb'im! Bana salihlerden olacak bir evlat ver, dedi. İşte o zaman biz onu uslu bir oğul ile müjdeledik."[5]

2. Küçükler, büyüklerinin doğru olduğuna inandıkları taleplerini yerine getirmelidir.[6]

3. Allah Teala (c.c), kendisine inanan ve güvenen kullarına her zaman yardım eder.[7]

---

(1) *Bakara, 2/136.*
(2) *Taberî, Tarihu't-Taberi, C1, s. 161-162.*
(3) *Meryem, 19/54-55.*
(4) *İbn Sâd, Tabakâtü'l-Kübra, C1, s. 52.*
(5) *Saffat, 37/100-101.*
(6) *Saffat, 37/102.*
(7) *Enbiya, 21/69-70.*

Fotoğraf 1.10: *Hac ibadetinin farzlarından olan vakfenin yapıldığı Arafat Dağı (Mekke)*

4. Allah Teala (c.c), kendisine itaat edip emirlerini yerine getiren kimseleri hiç ummadıkları bir şekilde mükâfatlandırır:

"Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. Geriden gelecekler arasında ona iyi bir nam bıraktık: İbrahim'e selam olsun! dedik. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim mümin kullarımızdandır."(1)

5. Kâbe, dolayısıyla hac ibadeti Müslümanlara ilk peygamberlerden kalan bir emanettir:

"Biz, Beyt'i (Kâbe'yi) insanlara toplanma mahalli ve güvenli bir yer kıldık. Siz de İbrahim'in makamından bir namaz yeri edinin (orada namaz kılın). İbrahim ve İsmail'e: Evimi tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için temiz tutun, diye emretmiştik."(2)

6. Bütün peygamberler Müslüman olup insanlığa aynı inanç, ibadet ve ahlak esaslarını bildirmişlerdir:

"Yoksa siz, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve esbâtın (Yakub'un torunlarının) Yahudi, yahut Hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: Siz mi daha iyi bilirsiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından kendisine bildirilmiş bir şahitliği gizleyenden daha zalim kim olabilir? Allah yaptıklarınızdan gafil değildir."(3)

---
(1) Saffat, 37/107-111.
(2) Bakara, 2/125.
(3) Bakara, 2/140.

c) Hz. İshak Kıssası

Hz. İshak, Hz. İbrahim'in Sare'den dünyaya gelen oğludur. Babasının vefatından sonra Hz. İshak, Şam ve Filistin halkına Yüce Allah (c.c) tarafından peygamber olarak gönderildi.(1) Hz. İshak'ın peygamber olduğu Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"Nihayet İbrahim onlardan ve Allah'tan başka taptıkları şeylerden uzaklaşıp bir tarafa çekildiği zaman biz ona İshak ve Yakub'u bağışladık ve her birini peygamber yaptık. Onlara rahmetimizden bağışta bulunduk; kendilerine haklı ve yüksek bir şöhret nasip ettik."(2)

Kur'an-ı Kerim'de, Hz. İshak hakkında daha çok babası Hz. İbrahim anlatılırken bilgi verilmiştir. Buna göre Hz. İbrahim, daha önce de bahsettiğimiz gibi Nemrut'un ateşinden kurtulduktan sonra eşi Sare, yeğeni Hz. Lut ve diğer taraftarlarıyla birlikte Nemrut'un ülkesini terk ederek önce Harran'a, ardından Ürdün'e, oradan Mısır'a ve son olarak da Filistin bölgesine gider.

Hz. İbrahim, artık yaşlanır. Hiç çocuğu olmadığı için Allah Teala'dan (c.c) kendisine bir çocuk vermesi için dua eder ve bu duası kabul olunarak kendisine Hz. İsmail müjdelenir. Daha sonra Sare'den Hz. İshak dünyaya gelir.

Kur'an'da anlatıldığına göre Hz. İbrahim'in evini bir grup melek ziyaret eder. Konuklar kendilerine sunulan kızarmış eti yemeyince Hz. İbrahim ve karısı Sare durumdan endişelenir ve aralarında şu diyalog geçer:

"And olsun ki elçilerimiz (melekler) İbrahim'e müjde getirdiler ve: 'Selam sana' dediler. O da: 'Size de selam' dedi ve hemen kızartılmış bir buzağı getirdi. Ellerini yemeğe uzatmadıklarını görünce onları yadırgadı ve onlardan dolayı içine bir korku düştü. Dediler ki: Korkma! Biz melekleriz. Lut kavmine gönderildik. O esnada hanımı ayakta idi ve (bu sözleri duyunca) güldü. Ona da İshak'ı, İshak'ın ardından da Yakub'u müjdeledik. (İbrahim'in karısı:) Olacak şey değil! Ben bir kocakarı, bu kocam da bir ihtiyar iken çocuk mu doğuracağım? Bu gerçekten şaşılacak bir şey! dedi. (Melekler) dediler ki: Allah'ın emrine şaşıyor musun? Ey ev halkı! Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizdedir. Şüphesiz ki O, övülmeye lâyıktır, iyiliği boldur."(3)

Fotoğraf 1.11: *Altın süslemeli el yazması bir Kur'an-ı Kerim*

---

(1) *İbn Sâd, Tabakâtül-Kübra, C 1, s. 47.*
(2) *Meryem, 19/49-50.*
(3) *Hud, 11/69-73.*

Kur'an-ı Kerim'in farklı yerlerinde Hz. İbrahim'in putperest kavminden ayrılışından sonra kendisine Hz. İshak'ın bahşedildiği, peygamberlik ve kitapların onların soyundan gelenlere verildiği şöyle ifade edilir:

"Ona İshak ve Yakub'u bağışladık. Peygamberliği ve kitapları, onun soyundan gelenlere verdik. Ona dünyada mükâfatını verdik. Şüphesiz o, ahirette de salihler zümresindendir."(1)

Hz. İshak'ın, Allah Teala'nın (c.c) kendisine vahiy göndermek suretiyle peygamber yaptığı salih kimselerden olduğu da Kur'an'da şöyle anlatılır:

"Biz Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Nitekim İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, esbâta (Yakub'un torunlarına), İsa'ya, Eyyûb'e, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a vahyettik. Davud'a da Zebûr'u verdik."(2), **"Biz ona İshak ve (İshak'ın oğlu) Yakub'u da armağan ettik; hepsini de doğru yola ilettik..."**(3)

Kur'an-ı Kerim'de Hz. İshak, Hz. Yakub'un atası olarak şöyle anılır:

"İşte böylece Rabb'in seni seçecek, sana (rüyada görülen) olayların yorumunu öğretecek ve daha önce iki atan İbrahim ve İshak'a nimetini tamamladığı gibi sana ve Yakub soyuna da nimetini tamamlayacaktır. Çünkü Rabb'in çok iyi bilendir, hikmet sahibidir."(4)

Fotoğraf 1.12: *Kur'an-ı Kerim'i okuyarak önceki peygamberlerin hayatlarına ait önemli bilgiler öğreniriz.*

(1) *Ankebut, 29/27.*
(2) *Nisâ, 4/163.*
(3) *En'am, 6/84.*
(4) *Yusuf, 12/6.*

Bununla birlikte Kur'an'da Hz. İshak'ın Yahudi veya Hristiyan olmadığı şöyle ifade edilir:

"Yoksa siz, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve esbâtın (torunların) Yahudi, yahut Hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: Siz mi daha iyi bilirsiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından kendisine bildirilmiş bir şahitliği gizleyenden daha zalim kim olabilir? Allah yaptıklarınızdan gafil değildir."(1)

Kur'an-ı Kerim'de bütün Müslümanlardan, Hz. İshak'ın da aralarında yer aldığı peygamberlere indirilen vahiylere inanmaları ve bizzat onları örnek almaları şöyle istenir:

"Biz, Allah'a ve bize indirilene; İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve esbâta (Yakub'un torunlarına) indirilene, Musa ve İsa'ya verilenlerle Rableri tarafından diğer peygamberlere verilenlere, onlardan hiçbiri arasında fark gözetmeksizin inandık ve biz sadece Allah'a teslim olduk, deyin."(2)

Hz. İshak, babası Hz. İbrahim ve ağabeyi Hz. İsmail gibi peygamberlik görevini yerine getirmiştir. İnsanları tevhid inancına davet etmiştir. O da her canlı gibi ölümü tatmış ve ahiret âlemine göçmüştür. Allah (c.c), hepsinden razı olsun.

Hz. İshak Kıssasında Verilen Başlıca Mesajlar

1. Hz. İshak, Allah Teala'nın (c.c) kendisine vahiy göndererek peygamber yaptığı salih kimselerdendir.(3)

2. Müslümanlar, Rablerinden hayırlı evlat dilemelidir:

"Rabb'im! Bana salihlerden olacak bir evlat ver, dedi. İşte o zaman biz onu uslu bir oğul ile müjdeledik." (4)

3. Küçükler, büyüklerin doğru olduğunu gördükleri davalarına yardımcı olup destek vermelidir. Büyükler de salih evlatların Allah Teala (c.c) tarafından kendilerine verilmiş bir hediye ve emanet olduğunu bilerek daima O'na şükran duymalıdırlar:

"İhtiyar hâlimde bana İsmail'i ve İshak'ı lütfeden Allah'a hamdolsun! Şüphesiz Rabb'im duayı işitendir."(5)

4. Bütün peygamberler Müslüman olup Allah Teala (c.c) onlar aracılığıyla insanlığa aynı inanç, amel ve ahlak esaslarını bildirmiştir.(6)

5. İnsanlar, peygamberler arasında bir ayrım gözetmeden hepsini kabul etmeli ve onları kendilerine örnek almalıdır.(7)

---

(1) Bakara, 2/140.
(2) Bakara, 2/136.
(3) En'am, 6/84.
(4) Saffat, 37/100-101.
(5) İbrahim, 14/39.
(6) Bakara, 2/140.
(7) Bakara, 2/136.

2. Sureleri Tanıyorum

Sure, sözlükte "yüksek mevki, şeref ve sûr" gibi anlamlara gelir. Çoğulu "suver"dir. Terim olarak "ayetlerden meydana gelen, başı ve sonu bulunan müstakil Kur'an bölümlerine" sure denir. Bir başka tanıma göre sure; "Kur'an-ı Kerim ayetlerinin bir araya getirilmesi sonucunda oluşan, sınırları vahiy doğrultusunda Peygamberimiz (s.a.v.) tarafından belirlenen bölüm" demektir.

Kur'an, surelerden oluşur. Kur'an'da toplam 114 sure mevcuttur. Sureler besmele ile birbirinden ayrılırlar. Tevbe suresi dışındaki bütün surelerin başında besmele mevcuttur. İslam alimlerinin çoğuna göre Tevbe suresinin başında besmelenin bulunmaması, bu surenin müşrik ve kâfirlere uyarıyla başlaması sebebiyledir.

Surelerin en kısası üç ayetten oluşan Kevser suresi, en uzunu ise 286 ayetten oluşan Bakara suresidir. Sureler Mekkî ve Medenî olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Hicretten önce nazil olan surelere Mekkî, hicretten sonra nazil olan surelere de Medenî sure denilmektedir. Mekke döneminde indirilen sureler daha çok inanç konularından, ahlaki ve insani değerlerden bahsetmektedir. Medenî surelerde ise daha çok İslam kardeşliği, ibadet ve sosyal konular yer almaktadır.

Ayetlerin surelerdeki dizilişi Allah'tan (c.c) gelen bir vahiy ile Hz. Peygamber (s.a.v.) tarafından belirlenmiştir. İlk inen ayetler, Alâk suresinin ilk beş ayetidir. Kur'an-ı Kerim'deki en uzun ayet, Bakara suresinin 282. ayetidir. Borç alıp verme ve alışveriş hukuku ile ilgilidir. En kısa ayet ise Müddessir suresinin 21. ayetidir.

Sureler genellikle isimlerini Yâsîn, Tâhâ gibi sure başlarında yer alan harflerden veya Duhâ, Şems, Kevser gibi ilk ayetlerinde yer alan bir kelimeden, ya da Bakara, Yusuf gibi içindeki konulardan alır. Bazı surelerin birden fazla ismi vardır. Örneğin Fatiha suresine, Ümmü'l-Kitap (Kitabın anası), Hamd de denilmektedir.

Surelerin fazilet açısından değeri aynıdır. Bununla beraber bazı sureler, hakkındaki hadislerden veya okunmaları yönündeki tavsiyelerden dolayı daha meşhur olmuşlardır. Bu surelere örnek olarak şunları verebiliriz: Yâsin, Mülk, Rahman, Kehf, Fetih, Vâkıâ, Fatiha, Kevser, İhlas, Felak, Nâs vb.(1)

Bugün toplumumuzda en çok okunan surenin Yâsin suresi olduğu herkesin malumudur. Peygamberimiz (s.a.v.) tarafından "Kur'an'ın kalbi" olarak tanımlandığı için bu kadar çok okunduğu tahmin edilmektedir.

Kur'an-ı Kerim'de yer alan Alâk, Müddessir ve Müzzemmil surelerinde yer alan mesajları birlikte inceleyelim.

---

(1) İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usûlü, s. 57 - 62.

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذ۪ي خَلَقَۚ ﴿١﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍۚ ﴿٢﴾
اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُۙ ﴿٣﴾ اَلَّذ۪ي عَلَّمَ بِالْقَلَمِۙ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ
مَا لَمْ يَعْلَمْۜ ﴿٥﴾ كَلَّٓا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَيَطْغٰىٓۙ ﴿٦﴾ اَنْ رَاٰهُ اسْتَغْنٰىۜ ﴿٧﴾
اِنَّ اِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰىۜ ﴿٨﴾ اَرَاَيْتَ الَّذ۪ي يَنْهٰىۙ ﴿٩﴾ عَبْدًا اِذَا صَلّٰىۜ ﴿١٠﴾
اَرَاَيْتَ اِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰىۙ ﴿١١﴾ اَوْ اَمَرَ بِالتَّقْوٰىۜ ﴿١٢﴾ اَرَاَيْتَ
اِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰىۜ ﴿١٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰىۜ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِۙ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍۚ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۙ ﴿١٧﴾
سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَۙ ﴿١٨﴾ كَلَّاۜ لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

سجدة

Alâk Suresinin Meali ve Açıklaması

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla

1 - 2. Yaratan Rabb'inin adıyla oku! O, insanı alâktan (embriyodan) yarattı.

3. Oku! Senin Rabb'in en cömert olandır.

4 - 5. O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir.

6 - 7. Hayır, insan kendini yeterli gördüğü için mutlaka azgınlık eder.

8. Şüphesiz dönüş ancak Rabb'inedir.

9 - 10. Sen, namaz kıldığında kulu (bundan) engelleyeni gördün mü?

11 - 12. Ne dersin, ya o (engellenen kul) hidâyet üzere ise ya da takvayı (Allah'a karşı gelmekten sakınmayı) emrediyorsa!

13. Ne dersin, engelleyen kişi Peygamberi yalanlamış ve ondan yüz çevirmişse!

14. O Allah'ın, her şeyi gördüğünü bilmiyor mu?

15 - 16. Hayır! And olsun, eğer vazgeçmezse, muhakkak onu perçeminden; o yalancı, günahkâr perçeminden yakalarız.

17. Haydi, taraftarlarını çağırsın.

18. Biz de zebânileri çağıracağız.

19. Hayır! Sakın sen ona uyma; secde et ve Rabb'ine yaklaş.

صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

"Yüce olan Allah (c.c.) doğru söyler."

Alâk kelimesi “asılan, askıda duran, yapışan” demektir. Sure, adını ikinci ayetinde geçen "alâk" kelimesinden almıştır.

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍۚ ﴿٢﴾

"**O, insanı alâktan (embriyodan) yarattı.**"

Sureye “Oku!” kelimesiyle başlandığı için İkra suresi de denir. Surenin tamamı 19 ayettir. Mushaftaki tertibe göre doksan altı, iniş sırasına göre birinci suredir. Mekke’de inmiştir.

Alâk suresinin ilk beş ayeti, Hz. Peygamber’e (s.a.v.) 610 yılı Ramazan ayının 27. gecesine denk gelen Kadir Gecesi'nde ilk Kur’an vahyi olarak nazil olmuştur.(1) Surenin kalan kısmı peygamberliğin üçüncü yılında inmiştir.

Hz. Aişe annemizin bildirdiğine göre Peygamber Efendimiz (s.a.v.), ilk vahyin gelişini şöyle anlatır: *“Ben, Hira’da düşünce hâlindeyken melek bana geldi ve ‘Oku!’ dedi. ‘Ben, okuma bilmem.’ dedim. Melek, beni ikinci defa tuttu, gücüm kesilinceye kadar sıktı ve bıraktı. ‘Oku!’ dedi. Ben yine ‘Okuma bilmem.’ dedim. Melek, beni üçüncü defa tuttu, gücüm kesilinceye kadar tekrar sıktı ve bıraktı. Ardından da “**Yaratan Rabb’inin adıyla oku! O, insanı alâktan yarattı.**” ayetlerini okudu ve benden uzaklaştı.”*(2)

Bilindiği üzere vahyin ilk muhatabı olan Hz. Peygamber (s.a.v.) ve onun kavmi, okuma yazma bilmemektedir. Çünkü o dönemde Mekke’de yazı malzemesi yok denecek kadar az olduğu gibi okunacak yeterli kitap da mevcut değildi. Böyle bir topluma nazil olan ilk ayetin “Oku!” emriyle başlaması, İslam’ın okuma yazmaya dayalı bir medeniyet kurmayı hedeflediğini ortaya koymaktadır. Nitekim Kur’an-ı Kerim’in bundan sonraki ayetlerindeki temel vurgu “akıl, bilgi ve tefekkür” olmuştur. Hz. Peygamber’in (s.a.v.) de daha ilk gün başlattığı okuma yazma seferberliği sayesinde kısa sürede Arapça bir yazı diline dönüşmüş, onlarca sahabe okuyup yazmayı öğrenmiş ve ilim en değerli meslek hâline gelmiştir. Ayrıca ayette kastedilen okumak “düşünmek, duyurmak, tebliğ etmek veya ibret nazarıyla gözlem yapmak” anlamlarına da gelmektedir.

Allah Teala (c.c) Alâk suresine, Hz. Peygamber’in (s.a.v.) şahsında bütün insanlığa kendisini yoktan yaratan Rabb’inin adıyla okumasını emrederek başlamıştır. Bu emre uygun olarak Müslümanlar, her türlü işlerine besmele çekmek suretiyle başlamayı bir âdet hâline getirmişlerdir. Çünkü Hz. Peygamber (s.a.v.), besmelesiz başlanan her işin bereketsiz olacağını ifade etmiştir.

(1) Kadir gecesinin Ramazan ayının son 10 gününde yer aldığı, bunun da tek gecelerden birinde olduğu Peygamberimiz tarafından ifade edilmektedir. Ancak İslam âlimlerinin çoğunluğunun görüşü bunun Ramazanın 27. gecesinde olduğu doğrultusundadır.(Müslim, Sıyam, 205; Tirmizi, Savm, 7)
(2) Buhari, Bed’ûl-Vahy, 1.

İlk ayet-i kerimede, insanın kendisini yoktan var eden Rabb'inin adıyla okuması emredildikten sonra, ikinci ayette bu yaratılışın büyüklüğüne şöyle işaret edilmektedir: "**O, insanı alâktan yarattı.**"(1)

Bu ayette geçen "alâk" kelimesi, embriyonun anne karnında zigot aşamasından sonra geçirdiği ikinci evredir. Bu evrede bir grup sperm hücresi, önce annenin rahim duvarına tutunup asılı bir şekilde kalır. Ardından gelişerek doğmaya hazır bir bebek hâline gelir. Gözle görülmeyen bir sperm hücresinin, hiçbir dış müdahale olmaksızın bu şekilde bir insana dönüşmesi başlı başına bir mucizedir.

Ardından insana, ikinci defa okuması emredilir.(2) Bu defa Hz. Peygamber'in (s.a.v.) şahsında insanlara Allah Teala'nın (c.c) sahip olduğu büyük cömertlik ve lütuf hatırlatılır. Bunun anlamı, Allah Teala'nın (c.c) insanoğluna okuyup yazması için ihtiyaç duyduğu maddi ve manevi her türlü imkânı hazırladığını hatırlatmaktır. Nitekim bir sonraki ayette, Allah Teala'nın (c.c) insanoğluna bilmediği şeyleri ve kalemle yazmayı öğrettiği ifade edilir.(3) Esasen kalemle yazmayı insan kendisi yapmaktadır. Fakat diğer canlılardan farklı olarak insana bu güç ve kabiliyeti veren Allah Teala'dır. Onun verdiği imkân ve yetenek sayesinde insanoğlu dünden bugüne kalemden bilgisayara pek çok eğitim aracı geliştirmiş, bilmediği birçok şeyi öğrenmiştir.

Surenin diğer ayetlerinde bazı insanların azgınlaştığı, olumsuz davranışlar sergilediği ve Yüce Allah'ın (c.c) böyle insanları cezalandıracağı ifade edilmektedir.

Fotoğraf 1.13: *Çocuğun anne karnındaki görüntüsü*

(1) Alâk, 96/2.
(2) Alâk, 96/3.
(3) Alâk, 96/4-5.

Müzzemmil Suresi

سُورَةُ الْمُزَّمِّلِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ عِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الْمُزَّمِّلُۙ ﴿١﴾ قُمِ الَّيْلَ اِلَّا قَل۪يلًاۙ ﴿٢﴾ نِصْفَهُٓ اَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَل۪يلًاۙ ﴿٣﴾
اَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْاٰنَ تَرْت۪يلًاۜ ﴿٤﴾ اِنَّا سَنُلْق۪ي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَق۪يلًاۜ ﴿٥﴾
اِنَّ نَاشِئَةَ الَّيْلِ هِيَ اَشَدُّ وَطْـًٔا وَاَقْوَمُ ق۪يلًاۜ ﴿٦﴾ اِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا
طَو۪يلًاۜ ﴿٧﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَيْهِ تَبْت۪يلًاۜ ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ
وَالْمَغْرِبِ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَك۪يلًا ﴿٩﴾ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ
وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَم۪يلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْن۪ي وَالْمُكَذِّب۪ينَ اُو۬لِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ
قَل۪يلًا ﴿١١﴾ اِنَّ لَدَيْنَٓا اَنْكَالًا وَجَح۪يمًاۙ ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا
اَل۪يمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَث۪يبًا مَه۪يلًا ﴿١٤﴾
اِنَّٓا اَرْسَلْنَٓا اِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَٓا اَرْسَلْنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ
رَسُولًاۜ ﴿١٥﴾ فَعَصٰى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَاَخَذْنَاهُ اَخْذًا وَب۪يلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ
تَتَّقُونَ اِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ ش۪يبًاۗ ﴿١٧﴾ اَلسَّمَٓاءُ مُنْفَطِرٌ بِه۪ۜ كَانَ
وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾ اِنَّ هٰذِه۪ تَذْكِرَةٌۚ فَمَنْ شَٓاءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّه۪ سَب۪يلًا ﴿١٩﴾

اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَيِ الَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَٓائِفَةٌ
مِنَ الَّذ۪ينَ مَعَكَۜ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۜ عَلِمَ اَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِۜ عَلِمَ اَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٰىۙ
وَاٰخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْاَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِۙ وَاٰخَرُونَ يُقَاتِلُونَ
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِۘ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُۙ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا
اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًاۜ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ
هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًاۜ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ٢٠

Müzzemmil Suresinin Meali ve Açıklaması

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla

1. Ey örtünüp bürünen! (Peygamber)

2 – 3. Kalk, birazı hariç olmak üzere geceyi; (ya da) yarısını ibadetle geçir. Yahut bundan biraz eksilt.

4. Yahut buna biraz ekle. Kur'an'ı ağır ağır, tane tane oku.

5. Şüphesiz biz sana (sorumluluğu) ağır bir söz vahyedeceğiz.

6. Şüphesiz gece ibadetinin etkisi daha fazla, (bu ibadetteki) sözler (Kur'an ve dua okuyuşlar) ise daha düzgün ve açıktır.

7. Çünkü gündüzleri sana uzun bir meşguliyet vardır.

8. Rabb'inin adını an ve bütün benliğinle O'na yönel.

9. O, doğunun da batının da Rabb'idir. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. Öyle ise onu vekil edin.

10. Onların söylediklerine sabret ve onlardan güzellikle ayrıl.

11. Nimet içinde yüzen o yalanlayıcıları bana bırak ve onlara biraz mühlet ver.

12-13. Çünkü bizim yanımızda (kâfirler için) bukağılar vardır, cehennem vardır, boğazdan zor geçen yiyecekler vardır ve elem dolu bir azap vardır.

14. Yerin ve dağların sarsılacağı, dağların akıp giden kum yığını olacağı günü (kıyameti) hatırla.

15. (Ey Mekkeliler!) Şüphesiz biz size üzerinize şahitlik edecek bir peygamber gönderdik. Nitekim, Firavun'a da bir peygamber göndermiştik.

16. Ama Firavun o peygambere isyan etti, biz de onu ağır ve çetin bir şekilde yakalayıverdik.

17. Hâl böyle iken inkâr ederseniz, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek olan bir günden (kıyametten) nasıl korunursunuz?

18. O günle gök (bile) yarılır, Allah'ın vadi gerçekleşir.

19. Şüphesiz bunlar bir öğüttür. Kim dilerse Rabb'ine ulaştıran bir yol tutar.

20. (Ey Muhammed!) Şüphesiz Rabb'in, senin, gecenin üçte ikisine yakın kısmını, yarısını ve üçte birini ibadetle geçirdiğini biliyor. Beraberinde bulunanlardan bir topluluk da böyle yapıyor. Allah gece ve gündüzü düzenleyip takdir eder. Sizin buna (gecenin tümünde yahut çoğunda ibadete) gücünüzün yetmeyeceğini bildi de sizi bağışladı (yükünüzü hafifletti.) Artık Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. Allah, içinizde hastaların bulunacağını, bir kısmınızın Allah'ın lütfundan rızık aramak üzere yeryüzünde dolaşacağını, diğer bir kısmınızın ise Allah yolunda çarpışacağını bilmektedir. O hâlde, Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a güzel bir borç verin. Kendiniz için önceden ne iyilik gönderirseniz onu Allah katında daha üstün bir iyilik ve daha büyük mükafat olarak bulursunuz. Allah'tan bağışlama dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

"Yüce olan Allah (c.c.) doğru söyler."

Müzzemmil kelimesi, “örtünüp bürünen, bir örtü altına girip gizlenen kimse” demektir. Sure, adını ilk ayetinde geçen "müzzemmil" kelimesinden almıştır.

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾

“Ey örtüsüne bürünen (Resulüm)!”

Müzzemmil suresi Mekke’de inmiştir. Hz. Peygamber'e (s.a.v.) peygamberliğinin ilk yıllarında iki kısım hâlinde indirilmiştir. Toplam ayet sayısı yirmidir. Elimizdeki Mushaf tertibine göre yetmiş üçüncü, iniş sırasına göre ise üçüncü suredir.

Anlaşıldığı kadarıyla Hz. Peygamber'in (s.a.v.) ilk vahiyden sonra yaşadığı şaşkınlık belli bir müddet devam eder. Bunun üzerine Hz. Peygamber'e (s.a.v.), onu içinde bulunduğu durumdan kurtarmak üzere kısa süreli aralıklarla hem Müddessir hem de Müzzemmil sureleri nazil olur. Bu noktada her iki surenin de anlam olarak birbirine son derece yakın iki kelimeyle ve aynı üslûpla inmesi ilgi çekicidir.

Müzzemmil suresinde, Hz. Peygamber'e (s.a.v.) yaymaya başlayacağı İslam inancını tebliğde nasıl bir yöntem takip etmesi gerektiğini anlatan ayetler yer alır. Müzzemmil suresinin ilk ayetlerinde, Hz. Peygamber'in (s.a.v.) zamanı nasıl değerlendirmesi gerektiğine, vahyin mahiyetine ve hayata etkisine değinilmektedir. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Yüce Allah'a (c.c.) yönelik tutumuna ve tavrına dair bazı bilgiler verilmekte, peşinden peygamberlerin birtakım sıkıntılarla karşılaşacağı bildirilmektedir. Bu nedenle İslam davasına sadakatten ayrılmamak gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Surede, inkârcılara karşı Allah’ın (c.c) müminlere destek olacağı müjdesi yer almaktadır. İnkârcılara verilecek azabın şiddetine ve azgınlık yapanların sonunun nasıl olacağına dair bilgi de verilmektedir.

Müzzemmil suresinin sonunda, müminlerin geceyi nasıl değerlendirdiğine dikkat çekilmekte, Yüce Allah’ın (c.c) kudretine vurgu yapılmakta ve Kur’an kıraatinin önemi gündeme getirilmektedir. Namaz, zekât ve ekonomik yardımlaşmanın gereğine değinildikten sonra, kişilerin dünyada yaptıklarını mahşerde karşılarında hazır bulacakları belirtilmektedir. Allah’a (c.c) yönelik bağışlanma dileği ve O'nun merhamet sahibi olduğu hatırlatılarak sure sona ermektedir.(1)

---

(1) Mehmet Okuyan, Kısa Surelerin Tefsiri, C III, s, 15, 16.

سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
سِتٌّ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الْمُدَّثِّرُۙ ﴿١﴾ قُمْ فَاَنْذِرْۙ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْۙ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْۙ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ
فَاهْجُرْۙ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُۙ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْۜ ﴿٧﴾ فَاِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِۙ ﴿٨﴾
فَذٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَس۪يرٌۙ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِر۪ينَ غَيْرُ يَس۪يرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْن۪ي وَمَنْ خَلَقْتُ
وَح۪يدًاۙ ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًاۙ ﴿١٢﴾ وَبَن۪ينَ شُهُودًاۙ ﴿١٣﴾ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْه۪يدًاۙ ﴿١٤﴾
ثُمَّ يَطْمَعُ اَنْ اَز۪يدَۗ ﴿١٥﴾ كَلَّاۜ اِنَّهُ كَانَ لِاٰيَاتِنَا عَن۪يدًاۜ ﴿١٦﴾ سَاُرْهِقُهُ صَعُودًاۜ ﴿١٧﴾
اِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَۙ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَۙ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَۙ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ
نَظَرَۙ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَۙ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ اَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَۙ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا
سِحْرٌ يُؤْثَرُۙ ﴿٢٤﴾ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِۜ ﴿٢٥﴾ سَاُصْل۪يهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَٓا
اَدْرٰيكَ مَا سَقَرُۜ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْق۪ي وَلَا تَذَرُۚ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِۚ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ
عَشَرَۜ ﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلْنَٓا اَصْحَابَ النَّارِ اِلَّا مَلٰٓئِكَةًۖ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ
اِلَّا فِتْنَةً لِلَّذ۪ينَ كَفَرُواۙ لِيَسْتَيْقِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذ۪ينَ
اٰمَنُٓوا ا۪يمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَۙ وَلِيَقُولَ الَّذ۪ينَ

فٖي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ
مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدٖي مَنْ يَشَٓاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ اِلَّا
ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَالَّيْلِ اِذْ اَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ اِذَٓا اَسْفَرَ ﴿٣٤﴾
اِنَّهَا لَاِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذٖيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَنْ شَٓاءَ مِنْكُمْ اَنْ يَتَقَدَّمَ
اَوْ يَتَاَخَّرَ ﴿٣٧﴾ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهٖينَةٌ ﴿٣٨﴾ اِلَّٓا اَصْحَابَ الْيَمٖينِ ﴿٣٩﴾
فٖي جَنَّاتٍ يَتَسَٓاءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْمُجْرِمٖينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فٖي سَقَرَ ﴿٤٢﴾
قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلّٖينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكٖينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ
مَعَ الْخَٓائِضٖينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدّٖينِ ﴿٤٦﴾ حَتّٰٓى اَتٰينَا الْيَقٖينُ ﴿٤٧﴾
فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعٖينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضٖينَ ﴿٤٩﴾ كَاَنَّهُمْ
حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرٖيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ اَنْ يُؤْتٰى
صُحُفًا مُنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْاٰخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّٓا اِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَٓاءَ
ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

Müddessir Suresinin Meali ve Açıklaması

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla

1. Ey örtünüp bürünen (Peygamber!).

2. Kalk da uyar.

3. Rabb'ini yücelt.

4. Nefsini arındır.

5. Şirkten uzak dur.

6. İyiliği, daha fazlasını bekleyerek (bir kazanç elde etmek için) yapma.

7. Rabb'inin rızasına ermek için sabret.

8 – 9. Sûr'a üfürüldüğü zaman var ya; işte o gün çetin bir gündür.

10. Kâfirler için hiç kolay değildir.

11. Beni, yarattığım kişiyle baş başa bırak.

12 – 13. Ona bol mal ve gözü önünde duran oğullar verdim.

14. Kendisine alabildiğine imkânlar sağladım.

15. Sonra da o hırsla daha da artırmamı umar.

16. Hayır, umduğu gibi olmayacak. Çünkü o, bizim ayetlerimize karşı inatçıdır.

17. Ben onu dimdik bir yokuşa sardıracağım.

18. Çünkü o; düşündü taşındı, ölçtü biçti.

19. Kahrolası nasıl da ölçtü biçti!

20. Yine kahrolası, nasıl ölçtü biçti!

21. Sonra (Kur'an hakkında) derin derin düşündü.

22. Sonra yüzünü ekşitti, kaşlarını çattı.

23 – 24. Sonra arkasını döndü ve büyüklük taslayıp şöyle dedi: "Bu ancak nakledilegelen bir sihirdir."

25. "Bu, ancak insan sözüdür."

26. Ben onu "Sekar"a (cehenneme) sokacağım.

27. Sekar'ın ne olduğunu sen ne bileceksin?

28. Geride bir şey koymaz, bırakmaz.

29. Derileri kavurur.

30. Üzerinde on dokuz (görevli melek) vardır.

31. Biz, cehennemin görevlilerini ancak meleklerden kıldık. Onların sayısını inkar edenler için bir imtihan vesilesi yaptık ki kendilerine kitap verilenler kesin olarak bilsinler, iman edenlerin imanı artsın. Kendilerine kitap verilenler ve mü'minler şüpheye düşmesin, kalplerinde bir hastalık bulunanlar ile kâfirler, "Allah örnek olarak bununla neyi anlatmak istedi?" desinler. İşte böyle. Allah dilediğini saptırır, dilediğini doğru yola iletir. Rabb'inin ordularını ancak kendisi bilir. Bu, insanlar için ancak bir uyarıdır.

32 – 37. Hayır, (öğüt almazlar.) Ay'a, çekilip gittiğinde geceye, aydınlandığında sabaha and olsun ki o (cehennem) insan için; içinizden ileri geçmek yahut geri kalmak isteyenler için uyarıcı olarak elbette en büyük bir şeydir.

38. Herkes kazandığına karşılık bir rehindir.

39. Ancak ahiret mutluluğuna eren kimseler başka.

40 – 42. Onlar cennetlerdedirler. Birbirlerine suçlular hakkında sorular sorarlar ve dönüp onlara şöyle derler: "Sizi Sekar'a (cehenneme) ne soktu?"

43. Onlar şöyle derler: "Biz namaz kılanlardan değildik."

44. "Yoksula yedirmezdik."

45. "Bâtıla dalanlarla biz de dalardık."

46. "Ceza gününü de yalanlıyorduk."

47. "Nihayet ölüm bize gelip çattı."

48. Artık şefaatçilerin şefaati onlara fayda vermez.

49. Böyle iken onlara ne oluyor da, öğütten yüz çeviriyorlar?

50-51 Onlar sanki arslandan kaçan yaban eşekleridirler.

52. Hatta onlardan her bir kişi, kendisine açılmış sahifeler verilmesini istiyor.

53. Hayır, hayır! Onlar ahiretten korkmuyorlar.

54. Hayır, düşündükleri gibi değil! Şüphesiz bu (Kur'an) bir uyarıdır.

55. Artık kim dilerse ondan öğüt alır.

56. Bununla beraber, Allah dilemedikçe öğüt alamazlar. O takvaya (kendisine karşı gelmekten sakınılmaya) ehil olandır, bağışlamaya ehil olandır.

صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

"Yüce olan Allah (c.c.) doğru söyler."

Müddessir kelimesi, "bir örtüye bürünüp sarınan, peygamberlik sorumluluğunu üstlenen, peygamberlik özellikleriyle donanan" anlamlarına gelmektedir. Sure, adını ilk ayetinde geçen "müddessir" kelimesinden almıştır.

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾

"Ey bürünüp sarınan (Resulüm)!"

Müddessir suresi Mekke'de inmiştir. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) peygamberliğinin ilk yıllarında kısım kısım nazil olmuştur. Toplam ayet sayısı elli altıdır. Elimizdeki Mushaf tertibine göre yetmiş dört, iniş sırasına göre ise dördüncü suredir.

Hz. Peygamber (s.a.v.), ilk vahiyden sonra bir müddet şaşkınlık yaşayıp peygamberlik tecrübesine alışmaya çalışır. Bir süre vahiy gelmez. Ardından Hz. Peygamber'e Müddessir suresinin ilk beş ayeti iner.

Müddessir suresinde, genel olarak Hz. Muhammed'i (s.a.v.) peygamberlik konusunda donatan prensipler ele alınmaktadır. Vahye karşı düşmanca bir tavır içine giren bir kişi ve onun düşmanlıkları tanıtılmaktadır. Ardından bu kişinin cehenneme atılacağı ve cehennemin bekçilerinin 19 melekî güç olduğu hatırlatılmaktadır. 19 sayısının zikredilmesiyle ilgili çeşitli gerekçeler sıralanmaktadır.

Müddessir suresinde daha sonra çeşitli varlıklara yemin edilerek cehennemin en büyük azap yeri olduğu belirtilmektedir. İnsanların yaptıklarına karşılık rehin kalacağı, amel defterini sağdan alanların kurtulacağı ve iki grup arasında çeşitli diyalogların yaşanacağı beyan edilmektedir.

Müddessir suresinin devam eden bölümünde, müşriklerin şefaat beklentisi ele alınmaktadır. Bu bağlamda, şefaatin onlara hiçbir yarar sağlamayacağı bildirilmektedir. Daha sonra, öğütten yüz çevirenlerin yaban merkepleri gibi vahiyden kaçıp kendilerine özel vahiy istedikleri belirtilmektedir.

Surenin sonunda, Kur'an-ı Kerim'den dileyen herkesin yararlanacağı ve bu tercihin de Allah'ın (c.c) iradesine uygun olacağı belirtilmektedir.[1]

(1) *Mehmet Okuyan, Kısa Surelerin Tefsiri, C III, s. 119, 120.*

3. Kur'an'dan Dualar Öğreniyorum (Tâhâ Suresi 114. Ayet)

Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) bizlere bildirdiğine göre ibadetin, yani Allah Teala'ya (c.c) kulluğun esası duaya dayanmaktadır. Peygamberimiz (s.a.v.) bu konuda şöyle buyurmuştur: *"**Dua, ibadetin özüdür.**"*(1)

Kur'an-ı Kerim'de geçmiş peygamberlere ve salih kimselere ait pek çok güzel dua örneği mevcuttur. Bunlardan biri de aşağıdaki duadır:

رَبِّ زِدْنِى عِلْمًا

"... Rabb'im! Benim ilmimi artır."

(Tâhâ suresi, 114. ayet)

İlim kelimesi sözlükte "sağlam ve kesin bir biçimde bir şeyin gerçeğini bilmek" anlamındadır. İlim kelimesi Kur'an-ı Kerim'de yaklaşık 750 yerde geçmektedir. İlim kelimesi, Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah (c.c.), insan ve melekler için kullanılmıştır. İlim, Yüce Allah'ın (c.c) subuti sıfatlarından biridir. Bu sıfat, Yüce Allah'ın (c.c) olacağı, olmuşu, gizliyi, açığı, kısaca her şeyi bilmesidir.

Yüce Allah (c.c), yukarıda verilen ayet-i kerimede bizlerin de ilminin artması için kendisine dua etmemizi istemektedir. Tabii ki bu dua, okuyup araştırma yapmadan, ilim öğrenme yollarını kullanmadan Allah (c.c) katında bir anlam ifade etmez. Her işte olduğu gibi önce üzerimize düşeni yapacağız, sonra da Yüce Allah'a (c.c) dua edeceğiz.

İnsanı diğer varlıklardan ayıran ve onlardan üstün kılan yönü onun akıl sahibi olmasıdır. Akıl, duyu organları vasıtasıyla kendisine gelen verileri bir araya getirip buradan doğru sonuçlar çıkarır. Her biri birer bilgiyi ifade eden bu sonuçlar, diğerleriyle birleştirilmek suretiyle yeni bilgilere ulaşılır. Böylece insanoğlu aklını kullanıp bilgiye ulaşmış, tarih boyunca daha iyi ürünlere ve araç gereçlere sahip olmuştur.

Bu noktada insana yaraşan şey, sahip olduğu bilgilerin kesin ve nihai olduğunu iddia etmemesidir. Bu takdirde insanlığın gelişmesi sona erer. Örneğin kullandığı bilgisayar programlarının ve işletim sistemlerinin mükemmel olduğunu düşünen insanlar, bundan daha iyisini üretemezler. Hâlbuki hepimiz bilmekteyiz ki belli aralıklarla diğerinden daha farklı ve iyi olan program ve işletim sistemleri üretilmektedir.

Bu nedenle bilimde yüzde yüz doğru yoktur. İnsanoğlu, bilgilerini sürekli olarak sorgulamalı, daha yeni ve doğru bilgilere ulaşmak için gayret etmelidir.

---

(1) Tirmizi, Deavat, 1.

Kur'an-ı Kerim'de her şeyin nihai bilgisinin Allah Teala'ya (c.c) ait olduğu şöyle bildirilir:

"... O, her şeyi bilir."(1)

İnsanoğlunun yapması gereken şey, daima doğruların peşinden giderek Allah (c.c) katında olan gerçek bilgilere ulaşmaktır. Fakat bu konuda herkesin bir düzeyi ve kapasitesi vardır. Bu konuda Kur'an'da şöyle buyurulur:

"... Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen birisi vardır."(2)

Bu nedenle peygamberler, insanlara bildirdikleri doğruları kendilerine mal etmeyip bunları vahiy yoluyla Allah Teala'nın (c.c) öğrettiğini şöyle ifade etmişlerdir:

"De ki: Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, ben bir meleğim de demiyorum. Ben, sadece bana vahyolunana uyarım. De ki: Kör ile gören hiç bir olur mu? Hiç düşünmez misiniz?"(3)

Aynı şekilde İslam âlimleri de dinî bir konuda görüş beyan ettiklerinde son sözü Allah Teala'ya (c.c) bırakarak sözlerini şu ifadeyle bitirmişlerdir: *"En doğrusunu ancak Allah Teala (c.c) bilir."*

Netice itibarıyla her Müslüman, hayatı boyunca dinî olsun, dünyevî olsun daima doğru bilginin peşinde olmalı ve Rabb'inden bu konuda kendisine yardımcı olmasını istemelidir.

Fotoğraf 1.14: *İlmimizin artması için okuyup araştırma yapmalıyız ve Yüce Allah'a dua etmeliyiz.*

---

(1) Bakara, 2/29.
(2) Yusuf, 12/76.
(3) En'am, 6/50.

4. Kur'an Kavramlarını Öğreniyorum

Arapçada yer alan ve Arap toplumu arasında sözlük anlamında kullanılan bazı kelimeler, Kur'an-ı Kerim'de çok daha kapsamlı dinî birer kavram hâline gelmiştir. Burada, onlardan bazılarını öğreneceğiz.

a) Dua

Dua kavramı, Arapçada kelime olarak "çağırmak, seslenmek, istemek, yardım talep etmek" gibi anlamlara gelir. Dinî bir kavram olarak dua, kulun Allah Teala'nın (c.c) yüceliği karşısında kendi acizliğini kabul etmesidir. Sevgi ve saygı hisleri içinde ondan kendisine yardım ve iyilikte bulunmasını istemesidir.

Duanın hedefi, insanın durumunu Allah Teala'ya (c.c) arz etmesi ve ondan yardım istemesidir. Dolayısıyla duada, kul ile Allah Teala (c.c) arasında gerçekleşen özel bir diyalog söz konusudur. Buna göre dua, kulun bütün içtenliğiyle Allah Teala'ya (c.c) yönelerek ondan istekte bulunmasıdır.

Kur'an-ı Kerim'de insanoğlundan samimi bir şekilde Rabb'ine yönelip ona dua etmesi şöyle istenir:

"Rabb'inize yalvara yakara ve gizlice dua edin. Bilesiniz ki o, haddi aşanları sevmez."[(1)]

Fotoğraf 1.15: *Yüce Allah'a dua ederken ellerimizi semaya açarız.*

(1) A'raf, 7/55.

Fotoğraf 1.16: *Kıldığımız namazlardan sonra da Allah'a dua ederiz.*

Dua sayesinde insan, bir yandan ihtiyaç ve kusurlarını Allah Teala'ya (c.c) arzetmek suretiyle bunları gidermek için Rabb'ine yönelirken, diğer yandan da kendisini daha iyiye ve güzele ulaştırması için ondan yardım talep eder. Bu yönüyle dua, insanoğlunun yaratıldığı andan itibaren başvurduğu en önemli manevi güç kaynağıdır.

Dua etmede herhangi bir şekil şartı aranmaz. Dileyen oturarak, ayakta, yatakta vb. dilediği gibi dua edebilir. Bununla birlikte dua ederken kıbleye doğru yönelmek, temiz bir yere oturmak ve elleri göğe doğru kaldırmak yaygın bir âdet hâlini almıştır.

İslam dininin temel ibadeti olan namazın Arapça karşılığı olan "salat" kelimesinin Türkçe karşılığı "dua"dır. Nitekim bir dua mecmuası olan namaz ibadetinde kişi önce ayakta, sonra rükûda ve son olarak secde-de Rabb'ine yönelip dua eder. Namaz gibi bütün diğer ibadetlerin özü de bir tür dua yani Allah'a (c.c) yöneliş ve yakarma içerir.

Duada esas olan husus samimiyettir. Zira Kur'an'da belirtildiği üzere Allah Teala (c.c), insanın rengi, dili, makamı vb. her şeyin ötesinde sadece niyetine bakar. Allah'a (c.c) ihlasla dua edilmesi Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilir:

"Haydi, kâfirlerin hoşuna gitmese de Allah'a, Allah için dindar ve ihlaslı olarak dua edin!"[1]

Dua etmek için belli bir zaman şartı yoktur. Kişi, ne zaman Rabb'ine yönelme ihtiyacı hissederse o zaman ona yönelip dua edebilir. Bununla birlikte bilhassa günün dönüm vakitlerinin dua etmek için en uygun zaman dilimleri olduğu Kur'an'da şöyle ifade edilir:

"(Resulüm!) Sen, onların söylediklerine sabret. Güneşin doğmasından önce de batmasından önce de Rabb'ini övgü ile tesbih et, gecenin bir kısım saatleri ile gündüzün etrafında (iki ucunda) da tesbih et ki hoşnutluğa eresin."[2]

Dua etmek için belli bir mekân şartı da yoktur. Kişi evinde, iş yerinde, okulda vb. her yerde dua edebilir. Bununla birlikte dua edilen yerlerin temiz ve sessiz olması büyük önem arzeder.

---

(1) Mü'min, 40/14.
(2) Tâhâ, 20/130.

Bu nedenle insanların rahat bir şekilde ibadet ve dua edebilmesi gayesiyle mescitler ve camiler inşa edilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur:

"De ki: Rabb'im adaleti emretti. Her secde yerinde (mescid) yüzlerinizi ona çevirin ve dini yalnız Allah'a has kılarak ona yalvarın…"(1)

İnsanlar, tek başlarına dua edebilecekleri gibi toplu hâlde de dua edebilirler. Bilhassa toplumu ilgilendiren sorunlar karşısında ibadethanelerde veya uygun diğer yerlerde topluca dualar edilir. Nitekim Müslümanlar, her cuma namazında birlikte dua ettikleri gibi kuraklık zamanında da toplu hâlde yağmur duası yaparlar.

Dua, bütün dinî anlayışlarda önemli bir yer işgal ettiği gibi zorda kaldığı zaman inançlı inançsız herkesin kendisine başvurduğu doğal bir yardım çağrısıdır. Bununla birlikte insanoğlu, sıkıntılarından kurtulup rahata erdiğinde yaptığı yalvarış ve yakarışları unutup şımarabilmektedir. Bu konuda Kur'an'da şöyle buyurulur:

"İnsana bir zarar geldiği zaman ... (o zararın giderilmesi için) bize dua eder; fakat biz ondan sıkıntısını kaldırınca sanki kendisine dokunan bir sıkıntıdan ötürü bize dua etmemiş gibi geçip gider. ..."(2)

Dua, insanoğlunun Allah Teala'ya (c.c) olan kulluğunun en güzel göstergesidir. Yüce Rabb'imiz bu konuda şöyle buyurur:

"(Resulüm!) De ki: (Kulluk ve) yalvarmanız olmasa Rabb'im size ne diye değer versin?..."(3)

Allah Teala (c.c), Kur'an-ı Kerim'de bizlere aşağıdaki şu güzel duayı da öğretmiştir:

رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

"Ey Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi Cehennem azabından koru!"
(Bakara suresi, 201. ayet)

---
(1) A'raf, 7/29.
(2) Yunus, 10/12.
(3) Furkan, 25/77.

b) Zikir

Zikir kavramı, Arapçada kelime olarak “hatırlama, anma, şan, şöhret, söz” gibi anlamlara gelir. Dinî bir kavram olarak zikir, kulun her türlü düşünce, eylem ve tutumu esnasında kalben ve zihnen daima Allah Teala’yı (c.c) hatırlayıp onu güzel isim ve sıfatları eşliğinde diliyle anmasıdır.

Diğer bir deyişle zikir, kulun hayatı boyunca daima Rabb’inin rızasını arayıp gözeten bir tutum ve yaklaşım içinde olması, bunu açık bir şekilde ifade edip ortaya koymasıdır.

Allah (c.c) ile kul arasındaki iletişimi ifade eden zikir, Kur’an-ı Kerim’in temel kavramlarından biridir. Bunun ötesinde insanlara Rablerini ve onun buyruklarını bildirip hatırlatması itibarıyla bizzat Kur’an’ın isimlerinden biri de zikirdir:

“(Resulüm!) Bu söylenenleri biz sana ayetlerden ve hikmet dolu Zikir’den (Kur’an’dan) okuyoruz.”[(1)]

Zikir, genel olarak iki kısımda değerlendirilir. Bunlardan ilki, Allah Teala’yı (c.c) kalben ve zihnen hatırlayıp anmaktır. Kur’an-ı Kerim’e göre insanı manevi olarak huzura erdirecek olan en önemli şey, kalben Rabb’ini hatırlayıp anmaktır. Bu durum Kur’an’da şöyle ifade edilir:

“Bunlar, iman edenler ve gönülleri Allah’ın zikriyle sükunete erenlerdir. Bilesiniz ki kalpler ancak Allah’ı anmakla huzur bulur.”[(2)]

Zikrin ikinci türü, dil ile yapılan zikirdir. Allah Teala’yı (c.c) özel isim ve sıfatlarıyla anmaktır. Ancak ideal olan zikir türü, Allah Teala’yı (c.c) hem kalben hem de dil ile anmaktır.

Fotoğraf 1.17: *Evrendeki tüm canlılar kendi dilleriyle Allah'ı zikretmektedir.*

---

(1) Âl-i İmrân, 3/58.
(2) Ra’d, 13/28.

Kur'an-ı Kerim'e göre zikir, dünya ve ahiret mutluluğunun teminatıdır. Zira Allah Teala (c.c), onu düşünüp ananları kendisinin de anacağını söylemektedir. Allah'ın (c.c) anması kuluna hem bu dünyada hem de ahirette nimet verip mükâfatlandırması anlamına gelir. Kur'an'da bu durum şöyle ifade edilir:

"Siz beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin; sakın bana nankörlük etmeyin!"(1)

Allah Teala'yı (c.c) anmanın en güzel yolu, öncelikle bizzat kendisi bir zikir olan Kur'an-ı Kerim'i okumaktır. İkinci olarak da okuduğumuz ayetlerde verilen mesajlar üzerinde tefekkür etmek yani düşünüp ibret almak ve dersler çıkarmaktır. Bu konu Kur'an'da şöyle ifade edilir:

"(Bu) Bizim inzal ettiğimiz ve (hükümlerini üzerinize) farz kıldığımız bir suredir. Belki düşünüp öğüt alırsınız diye onda açık seçik ayetler indirdik."(2)

Son olarak Kur'an'dan aldığımız mesajları yaşantımıza geçirmemiz gerektiğini Yüce Rabbimiz şöyle ifade eder:

"Rabb'inden sana vahyolunana uy. Ondan başka İlah yoktur. Müşriklerden yüz çevir."(3)

c) Tesbih

Dinî bir kavram olarak tesbih, Allah Teala'yı (c.c) her türlü kötü ve olumsuz nitelemeden uzak tutup kendisine yaraşır bir şekilde övmek ve buna uygun şekilde davranmaktır. Tesbih, Kur'an-ı Kerim'de daha ziyade "Sübhânallah" terkibiyle şöyle kullanılır:

"Allah, onların söyledikleri şeylerden münezzehtir; son derece yücedir ve uludur."(4)

Tesbih kavramı, Allah Teala'dan (c.c) başkası için kullanılmaz. Kur'an-ı Kerim'de, doğrudan bu kavramla başlayan toplam yedi sure vardır. Bunlara "Müsebbihât" denir.

Kur'an-ı Kerim'in pek çok ayetinde evrendeki dağ, taş, kuş vb. her şeyin kendi diliyle Allah'ı (c.c) tesbih ettiği, fakat insanların bunu işitip anlamadığı şöyle ifade edilir:

"Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes onu tesbih eder. Onu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz onların tesbihini anlamazsınız. O, halimdir, bağışlayıcıdır."(5)

İslam alimleri bu tesbihi, sözü edilen varlıkların evrende Allah Teala'nın (c.c) koyduğu düzene uygun olarak kendi üzerlerine düşen görevi yerine getirmesi olarak açıklamaktadırlar. Evrendeki varlıkların yaratılış ve işleyişindeki mükemmellik Allah Teala'nın (c.c) birliğine delalet etmektedir.

---

(1) Bakara, 2/152.
(2) Nur, 24/1.
(3) En'am, 6 /106.
(4) İsrâ, 17/43.
(5) İsrâ, 17 /44.

Tesbih kavramı, insanın her zaman ilahî kontrol altında bulunduğunu bilerek daima iyi ve faydalı işler yapmaya çalışmasını ifade eder.

Tesbihin tam anlamıyla gerçekleşebilmesi, insanın duygu ve düşüncesinin yanı sıra onun dilinin ve davranışlarının da buna uygun bir yaklaşım içinde olmasını gerekli kılar. Bu başarıldığında insan, meleklerin makamına yaklaşır. Meleklerin sıra sıra durup Allah'ı (c.c) tesbih ettiği bir makamın mevcut olduğu Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilir:

"Bizim her birimiz için bilinen bir makam vardır. Şüphesiz biz, orada sıra sıra dururuz ve Allah'ı tesbih ederiz."(1)

Kur'an-ı Kerim'de, insanoğluna güneş doğmadan ve batmadan önce, gece ve gündüzün değişik saatlerinde Allah'ı (c.c) tesbih etmesi emredilir.(2) İslam alimleri, tesbih kavramının bu bağlamda namaz kılmayı ifade ettiği görüşündedir.

Buna uygun olarak hadis-i şeriflerde, namazların sonunda otuz üç defa "Sübhânallah" denmesi istenmiştir. İlk dönemlerde, bu tesbihatın sayısı parmaklar aracılığıyla hesaplanmıştır. Daha sonra bunun için çakıl taşları kullanılmıştır. Günümüzde ise bu tesbih bir ipe dizilen belli sayıdaki boncukla yapılmaktadır. Öyle ki zaman içinde tesbih kavramı, boncuklardan yapılan aletin adı olmuştur. Ancak burada asıl olan Allah'ı (c.c) tesbih etmektir ve Allah'ın (c.c) adını anmaktır. Burada kullanılan araçlar dinin olmazsa olmazı değildir. İslam dininde eşya ve materyallerin herhangi bir kutsallığı yoktur. Bunlara kutsallık yüklemek islamın tevhid inancıyla bağdaşmaz.

Hz. Peygamber (s.a.v.), namazların rükû ve secdelerinde üçer defa tesbih edilmesini şöyle tavsiye etmiştir: ***"Sizden biriniz rükûya varınca rükû hâlinde iken üç sefer; 'Sübhâne Rabbiye'l-Azîm' derse yaptığı rükû tamam olur, bu en azıdır. Secdeye varınca secdelerinde de üç kez 'Sübhâne Rabbiye'l-A'lâ' derse secdeleri tamam olmuş olur, bu da en az söylenmesi gereken miktarıdır."*** (3)

Fotoğraf 1.18: *Namaz kılarak da Allah'ı tesbih ederiz.*

(1) Saffat, 37/164-166.
(2) Tâhâ, 20/130.
(3) Tirmizi, Salât, 194.

Aynı şekilde her namazın ilk rekâtında "Sübhâneke" duasının okunması tavsiye edilmiştir:(1)

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ
وَتَعَالٰى جَدُّكَ (وَجَلَّ ثَنَآؤُكَ) وَلَآاِلٰهَ غَيْرُكَ

"Allahım! Sen bütün kusurlardan pak ve uzaksın. Seni daima böyle kusursuz kabul eder ve yüceliğini her zaman dile getiririm. Senin adın mübarektir. Varlığın her şeyden üstündür. Senden başka tanrı yoktur."

Belirtilen yer ve zamanların dışında Allah Teala'yı (c.c) gereğince tesbih etmek, her Müslüman için övgüye değer bir tutum ve davranıştır. Nitekim bu konuda Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: *"Bir kimse, gün içinde yüz defa "**Sübhânallahi ve bihamdih/Allah'ı hamd ile tesbih ederim.**" derse günahları deniz köpüğü kadar çok da olsa affolunur."*(2)

Müslümanların yapması tavsiye edilen bazı zikirler şunlardır:

Müslümanların yapması tavsiye edilen bazı zikirler şunlardır:

"Lâ ilâhe illallah, subhânallahi ve'l-hamdulillahi velâ ilâhe illallahu vallahu ekber."

"Hasbunallahu ve ni'mel vekil."

"Allahumme salli alâ Muhammed'in ve alâ âl-i Muhammed."

"Lâ havle velâ kuvvete illa billah."

"Estağfirullah."

"Etübü ilallâh."

"Subhânallah."

"Elhamdülillah."

"Lâ ilâhe illallah."

"Allahu ekber."

(1) *"Ve celle senâük" kısmı sadece cenaze namazlarında okunur.*
(2) *Müslim, Zikir, 28.*

d) Secde

Secde kavramı, Arapçada kelime olarak "tevazuyla eğilmek, boyun eğmek, alnı yere koymak" gibi anlamlara gelir. Dinî bir kavram olarak secde, namazda Allah Teala'nın (c.c) huzurunda olmanın bilinciyle alın, burun, iki el, iki diz ve ayak parmakları zemine değecek şekilde yere kapanmayı ifade eder.

Namazın rükünlerinden yani şartlarından biri de secdedir. Kur'an-ı Kerim'de, iman edenlerden Allah Teala'ya (c.c) secde etmeleri, yani namaz kılmaları şöyle istenir:

"Ey iman edenler! Rükû edin, secdeye kapanın, Rabb'inize ibadet edin, hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz."(1)

Mescid kelimesi, secde kökünden türemiş olup sözlükte "secde edilen yer" anlamına gelir. Terim olarak mescit, Allah Teala'ya (c.c) ibadet edilen yer anlamındadır. Müslümanların ibadethaneleri için mescit kelimesi Kur'an'da şöyle kullanılır:

"Ey Âdemoğulları! Her mescide güzel elbiselerinizi giyinerek gidin…"(2)

Namazda secdeye gitmek, Allah'a (c.c) karşı saygı, itaat ve tevazunun en mükemmel ifadesidir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.), secde hakkında şöyle buyurmuştur: "***Kulun Rabb'ine en yakın olduğu an secdeye varmış olduğu andır. Secdede duayı çokça yapın.***" (3)

Kur'an-ı Kerim'de secde kavramı, namazın yanı sıra insan dâhil canlı cansız bütün varlıkların Allah Teala'nın (c.c) koyduğu kanunlara boyun eğmesi anlamında şöyle kullanılır:

"Göklerde ve yerde bulunanlar da onların gölgeleri de sabah akşam ister istemez sadece Allah'a secde ederler."(4)

Buna göre fıtratlarının gereği olarak melekler dâhil bütün varlıkların Yüce Allah'ın (c.c) kendileri için koymuş olduğu kanunlara uyacakları Kur'an'da şöyle ifade edilmiştir:

"Göklerde bulunanlar, yerdeki canlılar ve bütün melekler, büyüklük taslamadan Allah'a secde ederler."(5)

Fotoğraf 1.19: *Kıldığımız namazların her rekâtında iki defa secde ederiz.*

(1) Hac, 22/77.
(2) A'raf, 7/31.
(3) Müslim, Salat, 215.
(4) Ra'd, 13/15.
(5) Nahl, 16/49.

Kur'an-ı Kerim'de, insanoğlundan diğer varlıkları örnek alıp tıpkı onlar gibi sadece Allah Teala'ya (c.c) itaat etmesi ve yalnızca ona ibadet etmesi istenir. İslam inancına göre insanın Allah Teala (c.c) dışında bir varlığa secde edip tapınması kişiyi dinden çıkaran bir davranıştır. Bu konuda Yüce Allah (c.c) şöyle buyurmuştur:

"Rabb'in, sadece kendisine kulluk etmenizi emretti..."[(1)]

Namazın en önemli şartlarından biri olan secdenin her rekâtta iki defa yapılması farzdır. Secde alın, burun, eller, dizler ve ayak parmakları yere değdirilerek yapılır.

Namazın farzlarından olan secde dışında başka secdeler de vardır. Mesela namazın rükunlarından birinin geciktirilmesi, vaciplerinden birinin terk edilmesi veya geciktirilmesi hâlinde yapılması gereken "sehiv secdesi" bunlardan biridir. Kur'an'da yer alan secde ayetlerinden birinin namaz içinde veya namaz dışında okunması veya duyulması durumunda yapılması gereken "tilâvet secdesi" buna başka bir örnektir. Bundan başka bir nimete kavuşma durumunda Allah'a (c.c) karşı bir şükran ifadesi olarak yapılan "şükür secdesi"ni de burada zikretmek mümkündür.

Fotoğraf 1.20: *Secde, kulun Rabb'ine en yakın olduğu andır.*

---

(1) İsrâ, 17/23.

DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

A. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumak neden önemlidir? Belirtiniz.
2. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okuma alışkanlığı nasıl kazanılır? Anlatınız.
3. Dua sizce ne anlam ifade eder? Açıklayınız.
4. Zikir ne demektir? Açıklayınız.
5. Tesbih ne demektir? Açıklayınız.
6. Alâk suresi niçin önemli bir suredir? Belirtiniz.
7. Hz. İbrahim sizin zihninizde ne gibi çağrışımlar yapmaktadır?
8. Hz. İsmail adını duyduğunuzda aklınıza ilk gelen şey nedir?
9. İslam inancında secde sizce niçin önemlidir?
10. Alâk suresi hangi konuları ele alır? Belirtiniz.
11. Müddessir suresi hangi konuları ele alır? Belirtiniz.
12. Müzzemmil suresinin ana teması nedir? Belirtiniz.

B. Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayınız.

- Lut, Hz. İbrahim'in ....'dir.
- Hz. İbrahim'in ilk eşi ....'dir.
- Hz. İbrahim'in ilk çocuğu ....'dir.
- .... kulun Allah'a (c.c) karşı acziyetinin ifadesidir.
- Kulun Allah'a (c.c) en yakın olduğu an ....
- Kur'an'ın ilk inen suresi ....'tır.
- Kur'an'ın en uzun suresi ....'dır.

C. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanları (D), yanlış olanları ise (Y) ile işaretleyiniz.

(....) Kur'an sadece tecvidi dikkate alınarak okunmalıdır.
(....) Hz. İsmail'in annesi Hacer'dir.
(....) Hz. İshak, Hz. İbrahim'in Sare'den dünyaya gelen oğludur.
(....) Kur'an'ın ilk nazil olan (indirilen) suresi Bakara suresidir.
(....) Alâk suresindeki ilk emir "Oku!"dur.
(....) Müzzemmil suresi Hz. Peygamber'e (s.a.v.) hitap ile başlar.
(....) İçerisinde kalem sözcüğünün yer aldığı sure Alâk suresidir.
(....) Alâk suresinin ilk 5 ayeti önce, 14 ayeti ise daha sonra indirilmiştir.
(....) Bakara suresi ilk inen üç sure içinde yer alır.
(....) Kur'an'ın tertil ile okunması Müzzemmil suresinde geçer.

D. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi Müddessir suresinin ele aldığı konulardan biri değildir?

A) Cehennemin bekçileri

B) Şefaat

C) Herkesin yaptığından sorumluğu olduğu

D) Kur'an'ı tertil ile okumak

2. Aşağıdakilerden hangisi Kur'an'ı doğru okumayı konu alan ilim dalıdır?

A) Tercüme

B) Meal

C) Tecvid

D) Tefsir

3. Aşağıdaki peygamberlerden hangisi Yüce Allah (c.c) tarafından kronolojik olarak daha önce gönderilmiştir?

A) Hz. İbrahim (a.s)

B) Hz. İsmail (a.s)

C) Hz. İshak (a.s)

D) Hz. Muhammed (s.a.v.)

4. Aşağıdaki peygamberlerden hangisine kurban mucizesi verilmiştir?

A) Hz. Âdem (a.s)

B) Hz. Nuh (a.s)

C) Hz. İbrahim (a.s)

D) Hz. Salih (a.s)

5. Aşağıdakilerden hangisi Müzzemmil suresinde ele alınmaz?

A) Gece ibadeti

B) Hz. Peygamber'in (s.a.v.) elbisesini temizlemesi

C) Firavun kıssası

D) Kur'an'dan kolayımıza gelen ayetlerin okunması

6. Aşağıdakilerden hangisi Hz. İbrahim'in babasıdır?

A) Ahzab

B) Âzer

C) Azmi

D) Aziz

7. Müzzemmil ve Müddessir surelerinin ilk ayetinde Allah (c.c) kime hitap etmektedir?

A) Hz. Musa (a.s)

B) Hz. İsa (a.s)

C) Hz. Muhammed (s.a.v.)

D) Hz. İbrahim (a.s)

8. Aşağıdakilerden hangisi Kur'an-ı Kerim okurken yapılmaması gerekenlerdendir?

A) Kur'an-ı Kerim'i abdestli okumak.

B) Kur'an-ı Kerim'i temiz yerlerde okumak.

C) Kur'an-ı Kerim'i oturarak okumak.

D) Kur'an-ı Kerim'i okumaya Euzü besmele ile başlamamak.

9. *“Ben iki kurbanlığın oğluyum.”* **sözü kime aittir?**

A) Hz. Ali (r.a)

B) Hz. Muhammed (s.a.v.)

C) Hz. İbrahim (a.s)

D) Hz. İsmail (a.s)

10. Kâbe’nin ilk örtüsünü koyan peygamber kimdir?

A) Hz. İsmail (a.s)

B) Hz. İbrahim (a.s)

C) Hz. Muhammed (s.a.v.)

D) Hz. İdris (a.s)

11. Aşağıdakilerden hangisi alâk kelimesinin anlamı <u>değildir?</u>

A) Asılan

B) Askıda duran

C) Yapışkan

D) Asalak

12. Müddessir kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Örtüye sarınıp bürünen

B) Oku

C) Kalk uyar

D) Tebliğ et

13. “Hatırlama, anma” anlamına gelen kavram hangisidir?

A) Salat B) Zikir

C) Tesbih D) Dua

14. Kur’an-ı Kerim’de toplam kaç sure vardır?

A) 6236 B) 286

C) 115 D) 114

15. Kur’an’ın kalbi olarak tanımlanan sure hangisidir?

A) Bakara B) Yâsin

C) Fetih D) Mülk

16. Kur’an-ı Kerim’de anlatılan peygamberlerin hayat hikayelerine ne ad verilir?

A) Hikâye

B) Kıssa

C) Sure

D) Tefsir

17. Kur’an-ı Kerim’in ilk inen suresi hangisidir?

A) Bakara

B) Alâk

C) Müddessir

D) Müzzemmil

2. ÜNİTE KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA

A. OKUNACAK SURE VE AYETLER

1. Bakara Suresi (16-30. Sayfalar)

2. Yâsin Suresi

B. TECVİD BİLGİSİ

1.Uzatma (Med) ve Çeşitleri

a) Medd-i Tabiî

b) Medd-i Muttasıl

c) Medd-i Munfasıl

C. EZBERLENECEK DUALAR, SURELER VE ANLAMLARI

1. Kunut Duaları ve Anlamlarını Öğreniyorum

2. Âmentü ve Anlamını Öğreniyorum

3. Felak Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

4. Nâs Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

5. Tebbet Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

6. Nasr Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Anahtar Kelimeler

- Bakara
- Yâsin
- Meal
- Tecvid
- Med
- Sebeb-i Med
- Mertebe
- Muttasıl
- Munfasıl

Hazırlık Çalışmaları

1. Med, mertebe, muttasıl ve munfasıl kelimelerinin anlamlarını sözlükten araştırınız.
2. Mealiyle birlikte basılmış bir Kur'an-ı Kerim edinerek inceleyiniz.
3. Kur'an-ı Kerim'i tecvid ile okumak niçin önemlidir? Araştırınız.

A. OKUNACAK SURE VE AYETLER

1. Bakara Suresi (16-30. Sayfalar)

حِزْبٌ ٤

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَٓا اَوْ مِثْلِهَاۜ
اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُر۪يدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْا۪يمَانِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّب۪يلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَث۪يرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ ا۪يمَانِكُمْ كُفَّارًاۚ حَسَدًا مِنْ عِنْدِ
اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتّٰى يَاْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٠٩﴾
وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۜ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿١١٠﴾
وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا اَوْ نَصَارٰىۜ
تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْۜ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِق۪ينَ ﴿١١١﴾ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُٓ
اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّه۪ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾ع

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍۖ وَقَالَتِ
النَّصَارٰى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍۙ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَۜ
كَذٰلِكَ قَالَ الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْۚ فَاللّٰهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ١١٣
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُذْكَرَ فٖيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى
فٖي خَرَابِهَاۜ اُو۬لٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ اَنْ يَدْخُلُوهَٓا اِلَّا خَٓائِفٖينَۜ
لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ١١٤
وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِۜ اِنَّ
اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ١١٥ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًاۙ سُبْحَانَهُۜ بَلْ لَهُ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ١١٦ بَدٖيعُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِۜ وَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ١١٧
وَقَالَ الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتٖينَٓا
اٰيَةٌۜ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْۜ تَشَابَهَتْ
قُلُوبُهُمْۜ قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ١١٨ اِنَّٓا اَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشٖيرًا وَنَذٖيرًاۙ وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحٖيمِ ١١٩

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ
قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ بَعْدَ الَّذ۪ي
جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذ۪ينَ
اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِه۪ اُو۬لٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِه۪ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اذْكُرُوا
نِعْمَتِيَ الَّت۪ٓي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنّ۪ي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿١٢٢﴾
وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْز۪ي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ رَبُّهُ
بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّ۪ي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّت۪ي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِم۪ينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ
مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰه۪يمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَٓا
اِلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّٓائِف۪ينَ وَالْعَاكِف۪ينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ
مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
فَاُمَتِّعُهُ قَل۪يلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿١٢٦﴾

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ
وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَآ اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا
مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ
اِبْرٰهِيمَ اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا
وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ اَسْلِمْ
قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصّٰى بِهَآ اِبْرٰهِيمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَآءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
الْمَوْتُ اِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ
اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَآئِكَ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًا
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى تَهْتَدُواۜ قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ
حَنٖيفًاۜ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُٓوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ اِلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَٓا اُوتِيَ مُوسٰى وَعٖيسٰى وَمَٓا اُوتِيَ
النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْۘ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنْ اٰمَنُوا بِمِثْلِ مَٓا اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْاۚ وَاِنْ
تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فٖى شِقَاقٍۚ فَسَيَكْفٖيكَهُمُ اللّٰهُۚ وَهُوَ السَّمٖيعُ
الْعَلٖيمُۜ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِۚ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةًۘ وَنَحْنُ
لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ اَتُحَٓاجُّونَنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْۚ
وَلَنَٓا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْۚ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَۙ ﴿١٣٩﴾
اَمْ تَقُولُونَ اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْاَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰىۜ قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُۜ
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِۜ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْۚ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

سَيَقُولُ السُّفَهَٓاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰيهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّت۪ي
كَانُوا عَلَيْهَاۜ قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُۜ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ
اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ اُمَّةً وَسَطًا
لِتَكُونُوا شُهَدَٓاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ
شَه۪يدًاۜ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّت۪ي كُنْتَ عَلَيْهَٓا اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِۜ وَاِنْ كَانَتْ لَكَب۪يرَةً
اِلَّا عَلَى الَّذ۪ينَ هَدَى اللّٰهُۜ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُض۪يعَ ا۪يمَانَكُمْۜ
اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ
فِي السَّمَٓاءِۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰيهَاۖ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۜ
وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْۜ
وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ اَتَيْتَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا
الْكِتَابَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَۚ وَمَٓا اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْۚ
وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍۜ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِۙ اِنَّكَ اِذًا لَمِنَ الظَّالِم۪ينَۢ ﴿١٤٥﴾

اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَٓاءَهُمْۜ وَاِنَّ
فَر۪يقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَر۪ينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلّ۪يهَا
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِۜ اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَم۪يعًاۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَۜ وَمَا اللّٰهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ اِلَّا الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْن۪ي وَلِاُتِمَّ نِعْمَت۪ي عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَٓا اَرْسَلْنَا ف۪يكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ
يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِنَا وَيُزَكّ۪يكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَۜ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُون۪ٓي
اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا ل۪ي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا اسْتَع۪ينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِۜ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِر۪ينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاۤءٌ
وَلٰكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَیْءٍ مِنَ الْخَوْفِ
وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ
الصَّابِرٖينَ ﴿١٥٥﴾ اَلَّذٖينَ اِذَاۤ اَصَابَتْهُمْ مُصٖيبَةٌ قَالُوۤا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّاۤ
اِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ اُولٰۤئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَاُولٰۤئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَاۤئِرِ
اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ
بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلٖيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذٖينَ
يَكْتُمُونَ مَاۤ اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ
لِلنَّاسِ فِى الْكِتَابِ اُولٰۤئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾
اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰۤئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاَنَا
التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
اُولٰۤئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰۤئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعٖينَ ﴿١٦١﴾
خَالِدٖينَ فٖيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحٖيمُ ﴿١٦٣﴾

اِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتٖي تَجْرٖي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَٓا اَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ السَّمَٓاءِ مِنْ مَٓاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَثَّ فٖيهَا مِنْ كُلِّ دَٓابَّةٍۖ وَتَصْرٖيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ١٦٤
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللّٰهِۜ وَالَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِۜ وَلَوْ يَرَى الَّذٖينَ
ظَلَمُٓوا اِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَۙ اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمٖيعًاۙ وَاَنَّ اللّٰهَ شَدٖيدُ
الْعَذَابِ ١٦٥ اِذْ تَبَرَّاَ الَّذٖينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذٖينَ اتَّبَعُوا وَرَاَوُا
الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ ١٦٦ وَقَالَ الَّذٖينَ اتَّبَعُوا
لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّؤُ۫ا مِنَّاۜ كَذٰلِكَ يُرٖيهِمُ اللّٰهُ
اَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْۜ وَمَا هُمْ بِخَارِجٖينَ مِنَ النَّارِ ١٦٧
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْاَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًاۘ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبٖينٌ ١٦٨ اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ
بِالسُّٓوءِ وَالْفَحْشَٓاءِ وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ١٦٩

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا اَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذ۪ي يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَٓاءً وَنِدَٓاءًۜ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ اِنَّمَا
حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْز۪يرِ وَمَٓا اُهِلَّ بِه۪
لِغَيْرِ اللّٰهِۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۜ
اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِه۪ ثَمَنًا قَل۪يلًاۙ اُو۬لٰٓئِكَ
مَا يَأْكُلُونَ ف۪ي بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكّ۪يهِمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٧٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ
الَّذ۪ينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِۚ فَمَٓا
اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّۜ
وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَف۪ي شِقَاقٍ بَع۪يدٍ ﴿١٧٦﴾

حِزْب ٢

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَۚ
وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّه۪ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينَ وَابْنَ
السَّب۪يلِ وَالسَّٓائِل۪ينَ وَفِي الرِّقَابِۚ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَۚ
وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُواۚ وَالصَّابِر۪ينَ فِي الْبَأْسَٓاءِ
وَالضَّرَّٓاءِ وَح۪ينَ الْبَأْسِۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ صَدَقُواۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ
الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
فِي الْقَتْلٰىۜ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰىۜ فَمَنْ
عُفِيَ لَهُ مِنْ اَخ۪يهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَٓاءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍۜ
ذٰلِكَ تَخْف۪يفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌۜ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ
فَلَهُ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَٓا اُو۬لِي
الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ
اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًاۚ اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَ
بِالْمَعْرُوفِۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّق۪ينَۜ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ
فَاِنَّمَٓا اِثْمُهُ عَلَى الَّذ۪ينَ يُبَدِّلُونَهُۜ اِنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۜ ﴿١٨١﴾

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ
فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذٖينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرٖيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ
اُخَرَ وَعَلَى الَّذٖينَ يُطٖيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكٖينٍ فَمَنْ
تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَاَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذٖٓي اُنْزِلَ فٖيهِ
الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ
فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرٖيضًا
اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرٖيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ
وَلَا يُرٖيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ
عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَاِذَا سَاَلَكَ
عِبَادٖي عَنّٖي فَاِنّٖي قَرٖيبٌ اُجٖيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجٖيبُوا لٖي وَلْيُؤْمِنُوا بٖي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَٓائِكُمْؕ هُنَّ لِبَاسٌ
لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّؕ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ
اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْۚ فَالْـٰٔنَ
بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْۖ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ
الْفَجْرِۖ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِۚ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَاَنْتُمْ
عَاكِفُونَۙ فِي الْمَسَاجِدِؕ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوهَاؕ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِه۪ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ١٨٧
وَلَا تَاْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَٓا
اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ
وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ١٨٨ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِؕ قُلْ هِيَ مَوَاق۪يتُ
لِلنَّاسِ وَالْحَجِّؕ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰىۚ وَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ اَبْوَابِهَاۖ وَاتَّقُوا
اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ١٨٩ وَقَاتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ الَّذ۪ينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُواؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَد۪ينَ ١٩٠

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَاَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ اَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَاِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذٰلِكَ جَزَٓاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ انْتَهَوْا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَاَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِ
وَاَحْسِنُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ
اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهٖٓ اَذًى مِنْ رَاْسِهٖ فَفِدْيَةٌ
مِنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ فَاِذَٓا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ
اِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌۚ فَمَنْ فَرَضَ فٖيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّۜ وَمَا تَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُۜ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰىۘ
وَاتَّقُونِ يَٓا اُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْۜ فَاِذَٓا اَفَضْتُمْ
مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِۖ
وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰيكُمْۚ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهٖ
لَمِنَ الضَّٓالّٖينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَفٖيضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ
النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٩٩﴾
فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ
اٰبَٓاءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًاۜ فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ
نَصٖيبٌ مِمَّا كَسَبُواۜ وَاللّٰهُ سَرٖيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

Bakara Suresi 16-30. Sayfaların Meali

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla

106. Biz bir ayeti geçersiz kılar ya da unutturursak ondan daha hayırlısını ya da benzerini getiririz. Allah'ın her şeye gücünün yettiğini bilmez misin?

107. Yine göklerin ve yerin hâkimiyetinin de yalnız Allah'a ait olduğunu bilmez misin? Allah'tan başka sizin ne bir dostunuz ne de bir yardımcınız vardır.

108. Yoksa daha önce Musa'dan sorulduğu gibi siz de kendi elçinizi sorguya çekmek niyetinde misiniz? Kim küfrü imanla değiştirirse kuşkusuz o doğru yoldan sapmış olur.

109. Kitap ehlinden birçokları sizleri iman ettikten sonra inkârcılar haline getirmeyi arzu etmektedirler. Onlar bunu, kendilerine gerçek apaçık belli olduktan sonra kıskançlıklarından dolayı yapmaktadırlar. Allah emrini ortaya koyuncaya kadar onları görmezlikten gelin ve hoşgörün. Kuşkusuz Allah'ın her şeye gücü yeter.

110. Namazınızı dosdoğru kılın, zekâtınızı verin, bilin ki kendiniz için önceden ne tür bir iyilik yaparsanız onu mutlaka Allah'ın katında bulursunuz. Kuşkusuz Allah yaptıklarınızı görüp durmaktadır.

111. Onlar dediler ki: "Cennete Yahudi veya Hristiyanların dışında asla hiçbir kimse girmeyecektir." Bu onların kuruntularıdır. De ki: "Eğer doğru iseniz haydi delilinizi getirin."

112. Evet, kim bütün benliği ile Allah'a yönelip iyi işler yaparsa Rabb'i katında onun büyük mükâfatı vardır. Böylelerine artık hiçbir korku yoktur. Onlar asla üzülmeyeceklerdir.

113. Yahudiler: "Hristiyanların hiçbir tutar tarafları yoktur." dediler. Hristiyanlar da: "Yahudilerin hiçbir tutar tarafları yoktur." dediler. Oysa her iki grup da kitabı okumaktadırlar. Kitabı okumayanlar da aynen böyle demektedirler! Allah kıyamet gününde onların aralarında anlaşamadıkları konularda hükmünü verecektir.

114. Allah'a ibadet edilen mabetlerde onun isminin anılmasına engel olan ve oraların harap olmasına çalışanlardan daha zalim kim olabilir? Onlar, buralara ancak korka korka girerler. Onlar için dünyada bir rüsvaylık, ahirette de büyük bir azap vardır.

115. Doğu da batı da Allah'ındır. Nereye yönünüzü çevirirseniz Allah o yöndedir. Allah her şeyi kuşatmıştır ve her şeyi bilmektedir.

116. Dediler ki: “Allah bir evlat edindi.” Haşa, o yücedir. Doğrusu göklerde ve yerde olan her şey onundur. Hepsi ona boyun eğmektedir.

117. O, gökleri ve yeri en güzel bir şekilde yaratandır. Bir şeyin olmasına karar verdiğinde, ona sadece “Ol!” der, o da hemen oluverir.

118. Bilmeyenler: “Allah bizimle konuşsa, ya da bize bir ayet gelseydi ya” dediler. Onlardan öncekiler de aynen bunların dediği gibi demişlerdi. Onların kalplerinden geçenler birbirlerine benzemektedir. Kuşkusuz biz kesin inanan toplum için nice ayetler açıkladık.

119. Biz seni, gerçekle müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Sen cehennemliklerin yaptıklarından asla sorumlu değilsin.

120. Dinlerine uymadıkça ne Yahudiler ne de Hristiyanlar senden asla memnun olmayacaklardır. De ki: “Kuşkusuz asıl doğru yol, Allah’ın gösterdiği yoldur.” Eğer sen, sana gelen bu bilgiden sonra onların arzularına uyarsan Allah’a karşı senin ne bir koruyucun ne de bir yardımcın olur.

121. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu tam manasıyla okuyarak ona inanırlar. Kimler onu inkâr ederse kaybedenler işte onlar olacaktır.

122. Ey İsrail oğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi diğer toplumlardan üstün tuttuğumu hatırlayınız.

123. Hiçbir canın diğerinin adına bir şey yapamayacağı, hiçbir karşılığın alınmayacağı, hiçbir aracının kabul edilmeyeceği ve yardım göremeyecekleri kıyamet gününden sakınınız.

124. Rabb’in, İbrahim’i birtakım buyruklarla sınamıştı da o da bunları yerine getirmişti. Allah, İbrahim’e: “Seni insanlara önder kılacağım.” demişti. İbrahim de: “Benim soyumu da” deyince Allah: “Benim sözüm zalimleri kapsamaz.” buyurmuştu.

125. Bizim, Kâbe’yi insanlara sık sık gittikleri bir uğrak ve güvenli bir yer kıldığımızı, onlara “İbrahim’in makamını namazgâh edininiz.” dediğimizi, İbrahim ve İsmail’e: “Tavaf edenler, orada kendisini ibadete verenler ve namaz kılanlar için Kâbe’yi temizleyin.” diye emrettiğimizi de hatırlayınız.

126. Yine, İbrahim’in Rabb’ine: “Ey Rabb’im! Bu beldeyi güvenli kıl, buranın halkından Allah’a ve ahiret gününe inananları çeşitli meyvelerle rızıklandır.” dediğini ve Rabb’inin de: “Ben orada inkâr edenleri de bir müddet rızıklandırırım,

sonra da onları ahirette cehennem azabına iterim. Orası varılacak ne kötü bir yerdir." dediğini hatırlayınız.

127. İbrahim'in İsmail'le Kâbe'nin temellerini yükseltip şöyle dediklerini hatırlayınız: "Ey Rabb'imiz! Yaptığımız bu işi bizden kabul et. Kuşkusuz sen her sözü işiten ve her işi bilensin."

128. "Ey Rabb'imiz! Bizi sana teslim olanlardan kıl. Bizim soyumuzdan da sana teslim olan bir toplum yarat, bize sana kulluk etme kurallarını göster, tövbelerimizi kabul et. Kuşkusuz bütün tövbeleri kabul eden ve çok merhametli olan ancak sensin."

129. "Ey Rabb'imiz! Onların içerisinden kendilerine senin ayetlerini okuyacak, Kitab'ı ve hikmeti onlara öğretecek ve onları arındıracak bir elçi gönder. Kuşkusuz her şeyin üstesinden gelen ve her işinde hikmet bulunan ancak sensin."

130. İbrahim'in dininden kendisini bilmeyenden başka kim yüz çevirir? Şüphesiz biz onu dünyada seçtik. Ahirette de o iyi kullarımızdandır.

131. Rabb'i ona: "Buyruklarıma uy."diye emrettiğinde o: "Âlemlerin Rabb'inin buyruklarına uydum." demişti.

132. İbrahim çocuklarına bunu tavsiye etti ve Yakup da öyle yapıp: "Yavrularım, Allah sizin için bu dini seçmiştir. Artık ölünceye kadar Müslüman kalınız." demişti.

133. Yoksa siz, Yakup ölürken çocuklarına: "Yavrularım, benden sonra neye tapacaksınız?" dediğinde onların: "Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın tanrısı olan tek Tanrı'ya kulluk edeceğiz. Biz ona teslim olanlarız." dediklerinde yanında mıydınız?

134. Onlar bir topluluktu, gelip geçtiler. Onların yaptıkları kendilerine, sizin yaptığınız da size aittir. Siz onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.

135. Dediler ki: "Ya Yahudi ya da Hristiyan olun ki doğru yolda olasınız." De ki: "Aksine biz dosdoğru olan İbrahim'in dinine uyarız. O, ortak koşanlardan değildi."

136. Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve onun soyundan gelenlere indirilene, Musa ve İsa'ya verilene ve Rableri tarafından bütün peygamberlere verilenlere inandık. Biz onlardan hiçbirini diğerinden ayırmayız. Bizler yalnız ona boyun eğenleriz.

137. Eğer onlar da sizin inandığınız gibi inanırlarsa işte o zaman doğru yolu bulmuş olurlar. Şayet bundan yüz çevirirlerse artık onlar kesinlikle bir aykırılık içindedirler. Allah onlara karşı sana yetecektir. Her sözü işiten ve her şeyi bilen yalnız odur."

138. İşte Allah'ın bürünmenizi istediği renk budur. Kim, Allah'ın seçtiğinden daha güzel bir renk seçebilir? Biz yalnız ona kulluk ederiz.

139. De ki: "Bizim ve sizin de Rabb'inizken Allah hakkında bizimle tartışmaya mı kalkışıyorsunuz? Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız da size. Biz yalnız ona içten bağlanıyoruz.

140. Yoksa siz İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve onun soyundan gelenlerin Yahudi ya da Hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: "Siz mi daha iyi biliyorsunuz yoksa Allah mı? Yanındaki bilgiyi Allah'tan saklayandan daha zalim kim olabilir? Allah, sizin yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.

141. Onlar bir topluluktu, gelip geçtiler. Onların yaptıkları kendilerine, sizin yaptığınız da size aittir. Siz onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.

142. İnsanlardan şu kendini bilmezler: "Onları yönelmekte oldukları kıblelerinden çeviren nedir?" diyecekler. De ki: "Doğu da Batı da, Allah'a aittir. O, dileyene doğru yolu gösterir.

143. İşte böylece biz sizi aşırılıktan uzak dengeli bir toplum kıldık ki insanlara tanıklık edesiniz ve elçi de size şahitlik ede. Bizim, yönelmiş olduğun kıbleyi değiştirmemiz, sadece elçimize uyanlarla, uymayıp gerisin geriye dönenleri birbirinden ayırmamız içindir. Kıblenin değiştirilmesi, Allah'ın doğru yolu gösterdikleri hariç, diğerlerinin çok ağırına gitmiştir. Allah sizin inancınızı kesinlikle zayi etmeyecektir. Çünkü Allah insanlara karşı son derece şefkatli ve merhametlidir.

144. Biz, senin sık sık yüzünü göğe çevirip durduğunu elbette görmekteyiz. Bu sebeple seni, memnun olacağın bir kıbleye döndüreceğiz. Artık yüzünü Kâbe'ye çevir. Bundan sonra da nerede olursanız olun, yönünüzü ona doğru çeviriniz. Kendilerine kitap verilenler, bunun Rableri tarafından gerçekleştirildiğini kesinlikle bilmektedirler. Allah, onların yaptıklarından asla habersiz değildir.

145. Şayet, kitap verilenlere, her türlü delili getirsen yine onlar senin kıblene yönelmezler. Sen de onların kıblelerine artık yönelmeyeceksin. Aslında onlar da birbirlerinin kıblelerine yönelmemektedirler. Sana kesin bilgi geldikten sonra onların arzularına uyarsan bu durumda haksızlık edenlerden olursun.

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz, Peygamber'i kendi öz çocukları gibi tanımaktadırlar. Buna rağmen onlardan bir grup, gerçeği bile bile saklamaktadır.

147. Doğru olan, Rabb'in tarafından açıklanandır. Bunda asla şüphe edenlerden olmayınız.

148. Herkesin yöneldiği bir yönü vardır. O hâlde iyiliklerde yarışın. Nerede olursanız olun Allah hepinizi huzuruna getirecektir. Çünkü Allah'ın her şeyi yapmaya gücü yeter.

149. Nerede olursan ol, yüzünü Kâbe yönüne çevir. Şüphesiz bu yönelişin Rabb'in tarafından kesinleştirilmiştir. Allah, sizin yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.

150. Nerede olursan ol, yüzünü Kâbe yönüne çevir. Sizler de her nerede olursanız yüzlerinizi Kâbe yönüne çeviriniz ki bile bile haksızlık yapanlar dışında insanların sizin aleyhinize ileri sürecekleri hiçbir delilleri olmasın. Artık onlardan korkmayın, yalnız benden korkun. Size olan nimetimi tamamlamam için bunları yerine getirin. Umulur ki böylece doğru yolu bulmuş olursunuz.

151. Nitekim biz, size ayetlerimizi okuyan, sizi arındıran, size kitabı, hikmeti ve bilmediklerinizi öğreten içinizden bir elçi de gönderdik.

152. O hâlde siz, beni hatırlayınız ki ben de sizi hatırlayayım. Bana şükrediniz, nankörlük etmeyiniz.

153. Ey inananlar! Sabır ve dua ile Allah'tan yardım isteyiniz. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.

154. Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyiniz. Aksine onlar diridirler fakat bunu siz fark edemezsiniz.

155. Biz sizi korku, açlık, mal, can ve ürünlerden eksiltmek suretiyle kesinlikle sınarız. Sabredenleri müjdele.

156. Onlar, başlarına bir felaket geldiğinde: "Biz yalnız Allah'a aitiz ve ona döneceğiz." diyenlerdir.

157. Rablerinin bağışlaması ve rahmeti bunlaradır. Doğru yola ulaştırılanlar da bunlardır.

158. Safa ve Merve tepeleri Allah'ın hac ibadeti ile ilgili işaretlerindendir. Kim hac ya da umre yaparsa o iki tepe arasında gidip gelmesinde bir sakınca yoktur.

Kim kendiliğinden bir iyilik yaparsa bilsin ki Allah yapılan her iyiliğin karşılığını veren ve her şeyi bilendir.

159. Bu Kitap'ta insanlara açıkladıktan sonra indirdiğimiz apaçık delilleri ve doğru yolun ne olduğunu gizleyenler var ya, işte onlar Allah'ın ve lanet eden herkesin lanetlediği kişilerdir.

160. Ancak pişman olanlar, kendilerini düzeltenler ve gerçeği açıklayanlara gelince, tövbelerini kabul ettiklerimiz işte bunlardır. Ben tövbeleri kabul ederim ve çok merhametliyim."

161. İnkâr edip bu hâlde ölenlere gelince Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti bunların üzerinedir.

162. Onlar sonsuza dek bu lanetten kurtulamayacaklardır. Onların ne azapları hafifletilecek ne de geciktirilecektir.

163. Sizin Tanrınız tek bir Tanrıdır. Ondan başka hiçbir Tanrı yoktur. O, rahmeti her şeyi kuşatan ve çok bağışlayandır.

164. Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün farklılığında, insanlara faydalı şeyleri denizlerde taşıyan gemilerde, Allah'ın gökten yağmur yağdırıp onunla ölümünden sonra yeryüzüne hayat vermesinde, orada her türlü canlıyı yaymasında, rüzgârları estirmesinde, gök ve yer arasında dilediği yöne seyreden bulutları hareket ettirmesinde düşünen toplumlar için onun varlığını gösterecek işaretler vardır.

165. Böyle olmasına rağmen insanlar arasında Allah'a eş koşanlar vardır. Bunlar ortak koştukları şeylere Allah'a duydukları sevgi gibi sevgi duyarlar. İnananlarsa Allah'ı daha fazla severler. Allah'a karşı bu haksızlığı yapanlar, azabı gördüklerinde, bütün güç ve kudretin Allah'a ait olup Allah'ın azabının da şiddetli olduğunu keşke bilselerdi!

166. O gün, kendilerine uyulanlar, uyanlardan uzak dururlar. Artık azabı görmüşlerdir ve birbirleriyle olan bütün bağlar kopmuştur.

167. Uyanlar: "Keşke tekrar bir daha dünyaya geri dönmemiz söz konusu olsaydı da bugün bizden uzak durdukları gibi biz de onlardan uzak dursaydık!" diyeceklerdir. Böylece Allah, dünyada bile bile yapmış oldukları bu davranışlarının kendilerine ne üzüntüler getirdiğini onlara gösterecektir. Onlar cehennemden de asla çıkmayacaklardır.

168. Ey insanlar! Yeryüzünde bulunan helal ve temiz şeylerden yiyiniz. Şeytanın peşine takılmayınız. Çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır.

169. Şeytan, size sadece kötülük yapmayı, çirkinlik ve Allah hakkında bilmeden ileri geri konuşmanızı emreder.

170. Onlara: "Allah'ın indirdiğine uyun." denildiğinde: "Hayır biz, babalarımızdan gördüklerimize uyarız." derler. Ya babaları hiçbir şey düşünememiş ve doğru yolu bulmamış kişiler olsalar da mı?

171. Bu gibi körü körüne inkâr edenlerin örneği, sadece çağırma ve bağırmadan başka bir şey duymayan sürüye seslenen bir kişi gibidir. Çünkü onlar sağır, dilsiz ve kördürler. Onlar akıllarını kullanmazlar.

172. Ey inananlar! Size verdiğimiz rızıkların temizlerinden yiyiniz. Eğer yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız ona teşekkür ediniz.

173. Allah size yalnız murdar hayvanı, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası adına kesileni haram kılmıştır. Kim zor durumda kalırsa aşırıya kaçmadan yeterli miktarda bunlardan yemesinde hiçbir günah yoktur. Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

174. Allah'ın, Kitap'tan indirdiklerini insanlardan saklayanlar ve onu basit bir dünyalık karşılığında satanlar, işte bunlar karınlarına ateşten başka bir şey doldurmamaktadırlar. Allah kıyamet günü onlarla konuşmayacak ve onları arındırmayacaktır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

175. Bunlar doğru yolu terk edip yanlış yolu, bağışlanmayı bırakıp azabı tercih etmişlerdir. Ateşe ne kadar da dayanıklıdır bunlar!

176. Doğrusu Allah, Kitab'ını gerçek olarak indirmiştir. Kitab'ın doğruluğunda ihtilafa düşenlere gelince, bunlar gerçeği bulmaktan çok uzak bir aykırılık içerisindedirler.

177. İyilik, yönünüzü doğuya ve batıya çevirmeniz değildir. Fakat asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve peygamberlere inanan; malını seve seve yakın akrabalarına, yetimlere, yoksullara, yolda kalanlara, yardım isteyenlere ve hürriyetine kavuşmaya çalışanlara verenlerin; namazı dosdoğru kılıp zekatı vererek, söz verdiklerinde sözlerini yerine getirenlerin ve kötü günde, hastalıkta ve savaş anında sabredip dayananların yaptıklarıdır. İşte onlar sözlerinde durmuşlardır, sakınanlar da işte bunlardır.

178. Ey inananlar! Kasten adam öldürmede size kısas farz kılındı. Hür kişinin öldürülmesine karşılık hüre, köleye karşılık köleye, kadına karşılık da kadına kısas uygulanır. Katillerden kime ölenin kardeşi tarafından bir şey bağışlanırsa bu durumda bağışlayanın örfe uyması, öldürenin de kan bedelini güzellikle ödemesi gerekir. Rabb'iniz tarafından açıklanan bu hüküm, kısas konusunda size bir ceza indirimi ve rahmettir. Bundan sonra kim taşkınlık ederse artık onun için acıklı bir azap vardır.

179. Ey akıl sahipleri! Sizin için kısasta hayat vardır. Umulur ki sorumlulukla hareket edesiniz.

180. Sizden ölmek üzere olan birinize, eğer geriye mal bırakıyorsa anne ve babasına, akrabalarına örfe uygun bir şekilde vasiyette bulunması yazılmıştır. Bu, Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyanlara yazılmış bir görevdir.

181. Kim bu vasiyeti duyduktan sonra onu değiştirirse onun günahı yalnız vasiyeti değiştirenlerin üzerinedir. Allah her şeyi duyar ve bilir.

182. Kim de vasiyet edenin haktan ayrılacağından ya da vasiyetinde adaletsizlik edip günah işleyeceğinden korkup da aralarını bulursa ona hiçbir günah yoktur. Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.

183. Ey inananlar! Sizden öncekilere oruç yazıldığı gibi size de yazılmıştır. Umulur ki sakınırsınız.

184. O sayılı günlerde oruç tutunuz. Kim hasta olur veya yolculukta bulunursa tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde orucunu tutsun. Orucu ancak güçlükle tutabilenler bunun yerine bir yoksulu doyuracak miktarda fidye versinler. Kim kendiliğinden fidye miktarını artırırsa bu kendisi için daha iyi olur. Eğer bilirseniz bu durumlarda oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır.

185. Ramazan ayı, insanları yanlış yola gitmekten kurtarıcı ve doğru yolu gösterip hakkı batıldan ayıran delilleri açıklayıcı olan Kur'an'ın indirildiği aydır. Sizden kim bu aya ulaşırsa onu oruç tutarak geçirsin. Kim de bu ayda hasta olur ya da yolculukta bulunursa tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde orucunu tutsun. Allah size kolaylık ister, zorluk istemez. Bu sayılı günleri tamamlayınız ve size doğru yolu göstermesinden dolayı Allah'ın büyüklüğünü sürekli dile getiriniz. Umulur ki Allah'a karşı şükrünüzü yerine getirmiş olursunuz.

186. Kullarım sana beni sorduklarında, bilsinler ki ben onlara yakınım. Bana dua ettiğinde, dua edenin duasına karşılık veririm. O hâlde onlar da benim çağrıma uysunlar ve bana inansınlar ki doğru yolu bulabilsinler.

187. Oruç gecelerinde sizin için eşlerinizle cinsel ilişkiniz helal kılınmıştır. Eşleriniz sizin örtünüzdür, siz de onların örtüsüsünüz. Kuşkusuz Allah sizin oruç gecesinde eşlerinizle ilişkiye girerek kendinizi aldatacağınızı bilip tövbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Artık bundan böyle eşlerinizle ilişkide bulunun ve Allah'ın size yazdığını isteyin. Tan yeri ağarıncaya kadar yiyin için. Sonra, akşama kadar orucunuzu tutun. Mescitlerde itikafa girmek suretiyle kendinizi ibadete verdiğinizde eşlerinizle ilişkide bulunmayın. Bütün bu zikredilenler Allah'ın sizler için belirlediği sınırlardır. Sakın bu sınırlara yaklaşmayın. İşte Allah, günahlardan sakınsınlar diye insanlara ayetlerini böyle açıklar.

188. Birbirinizin mallarını haksız yere yemeyiniz. Bile bile insanların mallarından bir miktarını haksız olarak yemek için hâkimlere başvurmayınız.

189. Sana yeni doğan ayların nedenini soruyorlar. De ki: "Onlar, insanlar ve hac için vakit bildiren ölçülerdir. İyilik, evlere arka taraflarından girmeniz değildir. Fakat asıl iyilik Allah'ın emrine aykırı davranmaktan sakınanların yaptığı iyiliktir. Evlere kapılarından girin ve Allah'ın emrine aykırı davranmaktan sakının ki kurtuluşa eresiniz."

190. Allah yolunda sizinle savaşanlarla savaşın, aşırı giderek haksızlık yapmayın. Allah aşırı gidenleri sevmez.

191. Sizinle savaşanları bulduğunuz yerde öldürünüz. Sizi çıkardıkları yurdunuzdan siz de onları çıkarınız. Fitne ve bozgunculuk çıkarmak insan öldürmekten daha kötüdür. Sizinle Kâbe'nin yanında savaşmadıkça onlarla savaşmayın. Eğer orada sizinle savaşırlarsa siz de onları öldürün. İnkârcıların yaptıklarının karşılığı işte budur.

192. Eğer savaşmaktan ve inkârlarından vazgeçerlerse bilsinler ki Allah, çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

193. Hiçbir fitne kalmayıncaya ve din yalnız Allah'a ait oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse artık haksızlık yapanlardan başkasına düşmanlık yoktur.

194. Savaşın yasak olduğu aylar karşılıklıdır. Yasaklar da karşılıklıdır. Kim size saldırırsa siz de ona size saldırdığı şekilde saldırınız. Bu hususta Allah'tan korkunuz. Biliniz ki Allah, kendisinden korkanlarla beraberdir.

195. Allah yolunda mallarınızı gönül hoşluğu ile harcayın. Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik yapın, kuşkusuz Allah iyilik yapanları sever.

196. Hac ve umreyi Allah için tamamlayınız. Şayet bunları yerine getirmekten alıkonulursanız bu durumda gücü yeten kurbanlık göndersin. Kurbanlığınız yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyiniz. Sizden kim hasta olur ya da başında bir rahatsızlık bulunursa tıraş olmayıp buna karşılık ya üç gün oruç tutsun ya sadaka versin ya da kurban kessin. Eğer yol güvenliğiniz sağlanır da sizden kim hac vaktine kadar umre yaparsa kolayına gelen bir kurban kessin. Kimin buna gücü yetmezse hacda üç gün, dönünce de yedi gün oruç tutsun. Bu oruç tam on gündür. Bu hüküm, ailesi Mescid-i Haram'da olmayanlar içindir. Allah'ın emirlerine karşı gelmekten sakının ve bilin ki Allah'ın cezalandırması şiddetlidir.

197. Hac belirli aylarda yapılır. Kim bu aylarda haccederse hac esnasında kadınlara cinsel açıdan yaklaşma, günah işleme ve itişip kakışma yoktur. Yaptığınız her iyiliği Allah bilmektedir. Hac için yol azığı edininiz. Şunu da biliniz ki azıkların en iyisi günahlardan sakınmadır. Ey akıl sahipleri benden sakınınız.

198. Hac esnasında Rabb'inizden bir bağış olarak ticaret yapmanızda bir günah yoktur. Arafat'tan akın akın indiğinizde Meş'ar-ı Haram'da Allah'ı anın. Onu size gösterdiği şekilde anın. Hâlbuki, bundan önce sizler yanlış yolda idiniz.

199. Sonra insanların akın akın döndüğü yerden siz de akın akın dönün ve Allah'tan bağışlanmanızı dileyin. Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.

200. Hac ibadetlerinizi yerine getirdiğinizde Allah'ı, daha önce babalarınızı andığınız gibi hatta onlardan daha fazla anın. İnsanlardan kimileri vardır ki: "Ey Rabb'imiz bize vereceğin nimetleri bu dünyada ver!" derler. Böylelerinin ahirette hiçbir nasipleri yoktur.

201. İnsanlardan kimileri de vardır ki: "Ey Rabb'imiz bize dünyada da güzellik ver, ahirette de güzellik ver, bizi cehennem azabından koru." derler.

202. İşte onlar yaptıklarının karşılığını alacaklardır. Allah, hesabı çabuk görendir.

صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

"Yüce olan Allah (c.c.) doğru söyler."

2. Yâsin Suresi

سُورَةُ يٰسٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
ثَلَاثٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يٰسٓ ۚ (١) وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِۙ (٢) اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَۙ (٣) عَلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۜ (٤) تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِۙ (٥) لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَٓا اُنْذِرَ
اٰبَٓاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (٦) لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى اَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٧) اِنَّا جَعَلْنَا فٖٓي اَعْنَاقِهِمْ اَغْلَالًا فَهِيَ
اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ (٨) وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدٖيهِمْ
سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (٩)
وَسَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠)
اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ ۚ فَبَشِّرْهُ
بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرِيمٍ (١١) اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ ۜ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فٖٓي اِمَامٍ مُبِينٍ (١٢)

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا اَصْحَابَ الْقَرْيَةِۢ اِذْ جَٓاءَهَا الْمُرْسَلُونَۚ ﴿١٣﴾
اِذْ اَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُٓوا
اِنَّٓا اِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَٓا اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَاۙ
وَمَٓا اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍۙ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا
رَبُّنَا يَعْلَمُ اِنَّٓا اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَٓا اِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُٓوا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْۚ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَٓائِرُكُمْ مَعَكُمْؕ
اَئِنْ ذُكِّرْتُمْؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَٓاءَ مِنْ اَقْصَا
الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعٰى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَۙ ﴿٢٠﴾
اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ
لَٓا اَعْبُدُ الَّذٖى فَطَرَنٖى وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُونِهٖٓ
اٰلِهَةً اِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنّٖى شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا
وَلَا يُنْقِذُونِۚ ﴿٢٣﴾ اِنّٖٓى اِذًا لَفٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٢٤﴾ اِنّٖٓى اٰمَنْتُ
بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِؕ ﴿٢٥﴾ قٖيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَؕ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمٖى
يَعْلَمُونَۙ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لٖى رَبّٖى وَجَعَلَنٖى مِنَ الْمُكْرَمٖينَ ﴿٢٧﴾

وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلٰى قَوْمِه۪ مِنْ بَعْدِه۪ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا
كُنَّا مُنْزِل۪ينَ ﴿٢٨﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ
خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾ يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِۚ مَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ رَسُولٍ
اِلَّا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِنَ الْقُرُونِ اَنَّهُمْ اِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَاِنْ كُلٌّ لَمَّا جَم۪يعٌ
لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ الْاَرْضُ الْمَيْتَةُۚ اَحْيَيْنَاهَا
وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا ف۪يهَا جَنَّاتٍ
مِنْ نَخ۪يلٍ وَاَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا ف۪يهَا مِنَ الْعُيُونِۙ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا
مِنْ ثَمَرِه۪ۙ وَمَا عَمِلَتْهُ اَيْد۪يهِمْۜ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ
الَّذ۪ي خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ
اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ الَّيْلُۚ نَسْلَخُ مِنْهُ
النَّهَارَ فَاِذَا هُمْ مُظْلِمُونَۙ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْر۪ي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَاۜ
ذٰلِكَ تَقْد۪يرُ الْعَز۪يزِ الْعَل۪يمِۜ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتّٰى
عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَد۪يمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغ۪ي لَهَٓا اَنْ تُدْرِكَ
الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِۜ وَكُلٌّ ف۪ي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

وَاٰيَةٌ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِنْ مِثْلِه۪ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَر۪يخَ
لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ اِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٤٤﴾
وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ اَيْد۪يكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْت۪يهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوا
عَنْهَا مُعْرِض۪ينَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ
قَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ
اَطْعَمَهُ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا
الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَط۪يعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا اِلٰى
اَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ الْاَجْدَاثِ
اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا
هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا
صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَم۪يعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ
لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

اِنَّ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ ف۪ي شُغُلٍ فَاكِهُونَۚ ﴿٥٥﴾ هُمْ
وَاَزْوَاجُهُمْ ف۪ي ظِلَالٍ عَلَى الْاَرَٓائِكِ مُتَّكِؤُ۫نَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ ف۪يهَا
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَۚ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَح۪يمٍ ﴿٥٨﴾
وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يَا بَن۪ٓي
اٰدَمَ اَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَۚ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُب۪ينٌۙ ﴿٦٠﴾ وَاَنِ
اعْبُدُون۪يۜ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ
جِبِلًّا كَث۪يرًاۜ اَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هٰذِه۪ جَهَنَّمُ الَّت۪ي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾
اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰٓى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَٓا اَيْد۪يهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَٓاءُ لَطَمَسْنَا عَلٰٓى اَعْيُنِهِمْ
فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَٓاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ
نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِۜ اَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ
الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغ۪ي لَهُۜ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ مُب۪ينٌۙ ﴿٦٩﴾
لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِر۪ينَ ﴿٧٠﴾

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْد۪ينَٓا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا
مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَاْكُلُونَ ﴿٧٢﴾
وَلَهُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُۜ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ
اللّٰهِ اٰلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَۜ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَط۪يعُونَ نَصْرَهُمْۙ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْۢ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ
خَص۪يمٌ مُب۪ينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُۜ قَالَ مَنْ يُحْيِ
الْعِظَامَ وَهِيَ رَم۪يمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْي۪يهَا الَّذ۪ٓي اَنْشَاَهَٓا اَوَّلَ مَرَّةٍۜ وَهُوَ
بِكُلِّ خَلْقٍ عَل۪يمٌۙ ﴿٧٩﴾ اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ
نَارًا فَاِذَٓا اَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ اَوَلَيْسَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْۜ بَلٰى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَل۪يمُ ﴿٨١﴾
اِنَّمَٓا اَمْرُهُٓ اِذَٓا اَرَادَ شَيْـًٔا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبْحَانَ الَّذ۪ي بِيَدِه۪ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

Yasin Suresinin Meali

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla

1. Yasîn.

2. Hikmetlerle dolu bu Kur'an'a andolsun.

3. Sen kesinlikle gönderilen elçilerdensin.

4. Dosdoğru bir yol üzerindesin.

5. Bu Kur'an, güçlü ve merhametli olan Allah tarafından indirilmiştir.

6. Babaları uyarılmamış olup bu yüzden habersiz olan bir toplumu uyarman için.

7. Onların çoğunun cezası kesinleşti. Artık onlar inanmazlar.

8. Biz, onların boyunlarına çenelerine kadar dayanacak olan demir halkalar geçireceğiz. Başları hareketsiz yukarıda kalacaktır.

9. Önlerine bir set ve arkalarına da bir set çekip gözlerini de perdeledik. Artık göremezler.

10. Onları uyarsan da uyarmasan da birdir, inanmazlar.

11. Sen ancak bu mesaja uyan ve yalnız kaldığında Rahman'dan korkanları uyarabilirsin. İşte böylelerini bağışlanma ve büyük bir ödülle müjdele.

12. Biz, ölüleri diriltiriz. Onların önceden yaptıkları işleri ve geriye bıraktıkları eserlerini yazarız. Biz her şeyi apaçık bir kitapta kaydederiz.

13. Kendilerine elçiler geldiğinde o kent halkının sergiledikleri tutumlarını onlara örnek ver.

14. Biz onlara iki elçi göndermiştik. İkisini de yalanlamışlardı da bir üçüncüsü ile onları takviye ettik: "Biz size gönderilen elçileriz." demişlerdi.

15. Onlar: "Siz de bizim gibi insandan başka değilsiniz. Rahman hiçbir şey indirmemiştir. Siz sadece yalan söylüyorsunuz." dediler.

16. Elçiler: "Rabb'imiz biliyor ki biz kesinlikle sizlere gönderilen elçileriz."

17. "Bizim üzerimizde apaçık tebliğden başka bir görev de yoktur." dediler.

18. Kentliler: "Biz sizi uğursuz kabul ettik. Eğer bu işe son vermezseniz sizi kesinlikle taşlayacağız ve size çok acı bir ceza vereceğiz." dediler.

19. Elçiler: “Uğursuzluğunuz kendinizdendir. Uyarıldığınız için mi uğursuz sayıyorsunuz? Doğrusu siz, aşırı giden bir toplumsunuz.” dediler.

20. Şehrin öbür ucundan koşarak bir adam geldi ve şöyle dedi: “Ey kavmim, elçilere uyun.”

21. “Sizden hiçbir karşılık istemeyen bu kişilere uyun. Onlar doğru yoldadırlar.”

22. “Beni yoktan yaratana niye kulluk etmeyeyim? Hepiniz ona döndürüleceksiniz.”

23. “Ondan başka tanrılar mı edineyim? Eğer Rahman bir zarar vermek isterse onların yardımı benden hiçbir şeyi savamaz ve onlar beni kurtaramazlar da.”

24. “O zaman ben apaçık bir sapıklık içinde olurum.”

25. “Kuşkusuz ben sizin Rabb’inize inandım, beni dinleyin.”

26. Ona: “Cennete gir.” denildi. O kul: “Keşke kavmim bilseydi!”

27. “Rabb’imin beni bağışladığını ve beni ikram ettiği kullarının içerisine kattığını” dedi.

28. Biz ondan sonra kavmine gökten bir ordu göndermedik. Gönderecek de değildik.

29. Sadece bir ses yetti. Hepsi birden çöküp kaldılar.

30. Yazıklar olsun o insanlara! Kendilerine hiçbir elçi gelmez ki onunla alay etmesinler.

31. Kendilerinden önce nice nesilleri helak ettiğimizi, onların bir daha kendilerine dönmeyeceğini görmezler mi?

32. Bunların hepsi huzurumuzda toplanacaklardır.

33. Ölü toprak onlara bir örnektir. Biz ona hayat veririz ve ondan başak çıkarırız da onlar ondan yerler.

34. Orada hurma ve üzüm bağları oluşturduk ve pınarlar akıttık.

35. Meyvelerinden ve ürettiklerinden yesinler. Hiç şükretmezler mi?

36. Bitkilerden, kendilerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah, her türlü eksiklikten beridir.

37. Onlara, gündüzü kendisinden çekip aldığımız ve birdenbire karanlıkta kaldıkları gece de bir örnektir.

38. Kendi yörüngesinde seyreden güneşte de bir işaret vardır. Bu, her şeye gücü yeten ve her şeyi bilen Allah'ın takdiridir.

39. Aya da menziller belirledik. Sonunda kuru bir hurma dalı gibi olur.

40. Ne güneş aya ulaşabilir, ne de gece gündüzün önüne geçer. Her biri kendi yörüngesinde hareket eder.

41. Onların nesillerini dolu gemide taşımamız da onlar için bir işarettir.

42. Onun gibi bindikleri binekler yarattık.

43. Dilersek onları suda boğarız. Hiçbir kimse onlara yardım edemez ve onlar kurtarılmazlar.

44. Ancak katımızdan bir rahmet olarak belli bir süreye kadar onları yaşatıyoruz.

45. Onlara: "Öncekilerin başına gelenlerden ve sizin başınıza geleceklerden korkun ki acınasınız." dendiğinde yüz çevirirler.

46. Onlara Rabb'inin ayetlerinden hiçbir ayet gelmedi ki ondan yüz çevirmesinler.

47. Onlara: "Allah'ın size verdiği rızıklardan iyilik yapın." dendiği zaman, inkâr edenler inananlara: "Allah'ın doyurabileceği kişiyi biz mi doyuracağız? Siz apaçık bir yanılgı içerisindesiniz." derler.

48. Onlar: "Eğer doğru söylüyorsanız bu vadettiğiniz kıyamet ne zaman kopacaktır?" derler.

49. Onlar birbirleriyle çekişip dururken kendilerini ansızın yakalayacak bir sesten başka bir şey beklemezler.

50. Artık o vakit ne bir vasiyet edebilirler ne de ailelerine dönebilirler.

51. Sura üflenince bir de bakarsın ki onlar kabirlerinden çıkıp Rablerine hızla koşarlar.

52. "Vah bize, kim bizi bu yattığımız yerden kaldırdı! Rahman'ın vadettiği buymuş. Peygamberler de doğru söylemişler." derler.

53. Bu çağrıları sadece bir sesten ibarettir. Bir de bakarsın hepsi huzurumuzda toplanmışlardır.

54. İşte o gün hiçbir kimseye herhangi bir haksızlık yapılmayacak. Siz ancak yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz.

55. O gün cennetlikler sevinç içerisinde eğleneceklerdir.

56. Onlar ve eşleri, gölgeliklerde koltuklarına yaslanacaklardır.

57. Orada onlar için her türlü meyve ve arzuladıkları her şey olacaktır.

58. Onlara merhametli olan Rab'den size "selam var" denilecek.

59. Suçlulara ise şöyle denilecek: "Ey suçlular! Bugün müminlerden ayrılın bakalım."

60. "Ey Âdem'in çocukları, şeytana kulluk etmeyin, çünkü o sizin apaçık bir düşmanınızdır." diye size öğütlemedim mi?

61. "Yalnız bana itaat edin, doğru yol budur." demedim mi?

62. Oysa şeytan sizden çok kimseleri saptırdı. Hiç düşünmüyor muydunuz?

63. İşte uyarıldığınız cehennem.

64. Bugün, inkâr etmiş olmanızdan dolayı oraya girin.

65. O gün biz onların ağızlarını mühürleriz. Elleri ne yaptıklarını bize söyler ve ayakları da buna tanıklık eder.

66. Biz istersek gözlerini kör ederdik. Bu yüzden yol bulmak için birbirleriyle itişip kakışırlardı. Onlar nasıl göreceklerdi!

67. Biz istesek oldukları yerde onların şekillerini değiştirirdik. Artık ne ileri gidebilirler ne de geri dönebilirlerdi.

68. Kime uzun ömür verirsek onu yaratılış bakımından noksanlaştırırız. Hiç düşünmüyorlar mı?

69. Biz ona şiir öğretmedik, gerekmez de. O, bir öğüt ve apaçık Kur'an'dan başka bir şey değildir.

70. Yaşayanları uyarması ve inkâr edenlere de azap sözünün gerçekleşmesi için.

71. Kendi ellerimizle onlara evcil hayvanlar yarattığımızı, onların da bunlara sahip olduklarını düşünmezler mi?

72. O hayvanları onlara boyun eğdirdik. Onlardan bindikleri de yedikleri de vardır.

73. Onlar için onlarda faydalandıkları birçok şey ve içecekler vardır. Hiç şükretmezler mi?

74. Oysa onlar kendilerine yardım etsinler diye Allah'tan başka tanrılar edindiler.

75. O tanrıları onlara yardım edemezler. Aksine onlar tanrılarının hazır askerleridir.

76. Onların sözleri seni üzmesin. Biz onların içlerinde gizlediklerini de açıkça söylediklerini de kuşkusuz biliriz.

77. İnsan kendisini bir spermden yarattığımızı düşünmez mi ki bir de bakarsın bize karşı apaçık bir düşman kesilir.

78. O, kendi yaratılışını unutup bize bir örnek vererek: "Bu çürümüş kemikleri kim diriltecek!" dedi.

79. De ki: "Bunları ilk defa yoktan yaratan diriltecek. O, her türlü yaratılışı bilendir."

80. Size, yemyeşil ağaçtan ateş çıkaran odur. Siz ondan ateş yakarsınız.

81. Gökleri ve yeri yaratanın, bunların benzerini yaratmaya gücü yetmez mi? Evet yeter. Çünkü o, her şeyi yaratan ve her şeyi bilendir.

82. O, bir şeyi yaratmak istediğinde onun işi, sadece o şeye "Ol!" demesidir. Oluverir hemen.

83. Her şeyin mülkiyeti kendi elinde olan Allah bütün noksanlıklardan uzaktır. Siz yalnız ona döndürüleceksiniz.

صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

"Yüce olan Allah (c.c.) doğru söyler."

B. TECVİD BİLGİSİ

Tecvid, sözlükte "bir şeyi iyi, güzel, sağlam ve hoşça yapmak, güzelleştirmek ve süslemek" gibi anlamlara gelir. Terim olarak tecvid; kuvvet, şiddet, zayıflık, yumuşaklık, sadelik vb. açılardan çıkış yerlerine göre Kur'an'daki her bir harfi hakkını vererek okuyup kelimeleri de ona göre telaffuz etmek demektir. Tecvid aynı zamanda Kur'an-ı Kerim'in kendine mahsus kurallarına uygun olarak okunmasını konu alan bilim dalı ve bu dalda yazılan eserlerin ortak adıdır. Tecvid, Kur'an'ın belli bir ses ahengi ve düzeni içerisinde güzel bir biçimde okunmasını sağlar.

1. Uzatma (Med) ve Çeşitleri

Med, Arapça bir kelimedir. Uzatma anlamına gelir. Arapça'da bazı sesler uzatılarak okunur. Biz burada med çeşitlerinden medd-i tabiî, medd-i muttasıl ve medd-i munfasıl konularını ele alacağız.

a) Medd-i Tabiî

Med, çekme ve uzatma anlamına gelir. Tabiî kelimesi ise doğal ve kendinde var olan demektir.

Kur'an okurken bazı harfleri uzatarak okuruz. Bir önceki harfi uzatarak okumamızı med harfleri sağlar. Üstünlü bir harften sonra elif, ötreli bir harften sonra sâkin vav, esreli bir harften sonra sâkin yâ gelirse önceki harf uzatılır.

Med harfleri elif "ا", vav "و", yâ "ى" olup diğer med sebeplerinden herhangi biri (hemze veya sükûn) bulunmadığı zaman meydana gelen med çeşidine **medd-i tabiî** denir.

Medd-i tabiî bir elif miktarı (işaret parmağını kaldıracak kadar) uzatılır. Medd-i tabiîyi bir elif miktarı uzatmanın hükmü vaciptir. Bir eliften eksik veya fazla çekmek açık bir hata olur. Örnek: "قَالَ" yi "قَلَ" şeklinde okumak hatalıdır.

Bilgi Kutusu

Sebeb-i med: Med harfinden sonra gelip asli meddi yani bir elif miktarı uzatılması gereken tabiî meddi bir elif miktarından daha fazla çekmeyi gerektiren sebebe denir. Sebeb-i med iki bölümde incelenir:

a. Hemze: "ء" veya "ا" şeklinde yazılır.

b. Sükûn: Harflerin harekesiz hâline denir.

Sükûn, ârız (geçici ve sonradan meydana gelen) ve lâzım (kalıcı ve sürekli olan) olmak üzere iki kısma ayrılır.

Elif (ا): Med harflerinden elif (ا), kendinden önceki üstünlü harfin uzatılarak okunmasını sağlar. Kalın harfleri "a", ince harfleri ise "e - a" arası bir sesle uzatır. Med harfi olan elif (ا) harekesizdir.

Birlikte Okuyalım

جَا	ثَا	تَا	بَا	اٰ
رَا	ذَا	دَا	خَا	حَا
ضَا	صَا	شَا	سَا	زَا
فَا	غَا	عَا	ظَا	طَا
نَا	مَا	لَا	كَا	قَا
		يَا	هَا	وَا

Birlikte Okuyalım

صِرَاطٍ	كِتَابِ	رَبُّنَا	كَمَا	وَمَا
جَاعِلٌ	فَتَابَ	اِيَّاكَ	يَكَادُ	اَلْمَالَ
اَرَادَ	مَالِكُ	اَبْصَارِهِمْ	تِجَارَتُهُمْ	جَنَّاتِ
عَاهَدَا	وَمَالِكُ	وَمَا لَهُمْ	كَانَ	قَالَ
تَابَعَ	جَاوَزَ	نَادِمُ	رَبَّنَا	اَمْوَالَهُمْ

Vav (و): Med harflerinden vav (و), kendinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. Kalın harfleri "u", ince harfleri ise "u - ü" arası bir sesle uzatır. Med harfi olan vav (و) harekesizdir.

Birlikte Okuyalım

جُو	ثُو	تُو	بُو	اُو
رُو	ذُو	دُو	خُو	حُو
ضُو	صُو	شُو	سُو	زُو
فُو	غُو	عُو	ظُو	طُو
نُو	مُو	لُو	كُو	قُو
		يُو	هُو	وُو

Birlikte Okuyalım

رَسُولُ	اَمُوتُ	وَقُودُ	يَكُونُ	يَقُولُ
عَابِدُونَ	خَاسِرُونَ	قُلُوبٌ	سُورَةٍ	غَفُورٌ
قُلُوبِهِمْ	تَعْبُدُونَ	يَجْعَلُونَ	يَعْلَمُونَ	تَدْخُلُونَ
جَعَلُو	يَنْظُرُونَ	تَشْكُرُونَ	بِنُورِهِمْ	مِنْ دُونِهِمْ
وُجُوهُهُمْ	يَسْجُدُونَ	يَكُونُونَ	هُودُو	فُجُورِ

Yâ (ى): Med harflerinden yâ (ى), kendinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "i", kalın harfleri ise "ı - i" arası bir sesle uzatır. Med harfi olan yâ (ى) harekesizdir.

Birlikte Okuyalım

اِ	بِى	تِى	ثِى	جِى
حِى	خِى	دِى	زِى	رِى
زِى	سِى	شِى	صِى	ضِى
طِى	ظِى	عِى	غِى	فِى
قِى	كِى	لِى	مِى	نِى
وِى	هِى	يِى		

Birlikte Okuyalım

اَلَّذِى	كِتَابِى	عَلِيمٌ	قَدِيرٌ	ظَالِمِينَ
كَافِرِينَ	يُمِيتُ	اِبْلِيسَ	يُحْيِى	خَاشِعِينَ
وَجِبْرِيلَ	مُنْذِرِينَ	نَسْتَعِينُ	قِيلَ	لَفِى
كِيدَ	جَمِيلُ	كَرِيمُ	اِنَّ الَّذِينَ	رَحِيمًا
مُنِيبُ	نُهِيتُ	اَبَابِيلَ	نَذِيرًا	نَسِينَا

b) Medd-i Muttasıl

Bitişik med demektir. Aynı kelimede, med harfinden sonra med sebebi olan hemze gelirse medd-i muttasıl olur.

Medd-i muttasılın uzatılması yani medd-i tabiînin med miktarı olan bir eliften daha fazla çekilmesi vaciptir.

Medd-i muttasılın uzatılma süresi en az iki elif miktarıdır. Bütün kıraat imamları aslî med yani medd-i tabiî üzerine ilave edilmesi hususunda birleşmişlerdir. Ancak bu ilavenin ne kadar olacağı konusunda farklı görüşlere sahiptirler. Bu ilave iki ile dört elif miktarı arasında değişir.

Birlikte Okuyalım

غُثَآءً	اَلشِّتَآءِ	اَلْمَلٰٓئِكَةُ	جَآءَ	اَلنِّسَآءُ
اَبْنَآءَكُمْ	يَشَآءُ	حُنَفَآءَ	وَجِٓيءَ	اَلسَّمَآءُ
سُٓوءَ الْعَذَابِ	وَرَآءَ	بِالسُّٓوءِ	مِنْ شَعَآئِرِ اللّٰهِ	نِسَآءَكُمْ
جَزَآءُ	وَنِدَآءً	دُعَآءً	اٰبَآءَنَا	وَالْفَحْشَآءِ
		جَزَآؤُهُمْ	قَآئِمَةٌ	اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَآءَ

Birlikte Okuyalım

مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذٰلِكَ ۗ لَٓا اِلٰى هٰٓؤُ۬لَٓاءِ وَلَٓا اِلٰى

هٰٓؤُ۬لَٓاءِ ۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾

(Nisâ suresi, 143. ayet)

c) Medd-i Munfasıl

Ayrı med demektir. Medd-i munfasıla, med harfi ile med sebebinin ayrı ayrı kelimede bulunmasından dolayı bu isim verilmiştir. Med harfinden sonra med sebebi olan hemze gelir ve ikisi de ayrı ayrı kelimelerde fakat yan yana bulunurlarsa medd-i munfasıl olur.

Medd-i munfasılın uzatılması yani medd-i tabiînin med miktarından daha fazla çekilmesi caizdir yani bu konuda bir serbestlik vardır. Çünkü kıraat imamları aslî med üzerine ilave edip etmeme hususunda ve edilen ilavenin miktarı konusunda farklı görüştedirler. Ancak medd-i munfasılı en az 1 elif miktarı uzatmak gerekir. Bazı kıraat imamları 4 elif miktarı uzatılması görüşündedirler.

Birlikte Okuyalım

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ	عِنْدَهُٓ اِلَّا	وَمَٓا اَدْرٰيكَ	يَٓا اَيُّهَا	اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ
فَلَٓا اِثْمَ	وَمَٓا اُهِلَّ	لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ	لَٓا اَعْبُدُ	يَقُولَٓا اِنَّمَا
وَتُدْلُوا بِهَٓا اِلَى	وَعَسٰٓى اَنْ	وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ	اٰمَنُٓوا اَنْفِقُوا	وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا
	يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ	كَفَرُٓوا اِلَى	رَبَّنَٓا اٰمَنَّا	هُوَ الَّذٖٓى اَنْزَلَ

Birlikte Okuyalım

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ يَٓا اَيُّهَا الْكَافِرُونَۙ ١ لَٓا اَعْبُدُ

مَا تَعْبُدُونَۙ ٢ وَلَٓا اَنْتُمْ عَابِدُونَ

مَٓا اَعْبُدُۚ ٣ وَلَٓا اَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْۙ

٤ وَلَٓا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَٓا اَعْبُدُۜ ٥

لَكُمْ د۪ينُكُمْ وَلِيَ د۪ينِ ٦

(Kâfirûn suresi, 1-6 ayetler)

C. EZBERLENECEK DUALAR, SURELER VE ANLAMLARI

1. Kunut Duaları ve Anlamlarını Öğreniyorum

a) Allahümme İnnâ Nesteînüke Duası

اَللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ ۝

وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتُوبُ اِلَيْكَ ۝ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ ۝

وَنُثْنِي عَلَيْكَ اْلخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَلاَ نَكْفُرُكَ

۝ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ۝

Anlamı

Ey Allah'ım! Biz senden yardım dileriz. Senden bağışlanma dileriz. Senden hidayet isteriz. Sana iman ederiz. Sana tövbe ve sana tevekkül ederiz. Bütün hayırlarla seni överiz. Sana (nimetlerine) şükreder, nimetine nankörlük etmeyiz. Sana karşı günah işleyen ve yanlış yapanı atar ve terk ederiz.

Açıklama

1. Bu duada insanın sadece Allah'tan yardım istemesi ve ona dayanıp güvenmesi,
2. Sadece Allah'tan bağışlanma dilemesi,
3. Hidayeti ondan talep etmesi,
4. Ona inanıp ona yönelmesi,
5. Ona tevekkül etmesi,
6. Verdiği nimetlerden dolayı Allah'a teşekkür ve şükretmesi, buradan hareketle insanların yaptıkları iyi şeylere de teşekkür etmenin gerekliliği anlaşılmalıdır.

Duada ayrıca insanın verilen nimete ve yapılan iyiliklere karşı nankör davranmaması vurgulanmaktadır.

Görüldüğü üzere dua, bizlere günlük hayatımızda insan ve Allah ile olan ilişkilerimizin nasıl olması gerektiğini özet bir şekilde sunmaktadır.

b) Allahümme İyyâke Na'büdü Duası

اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ لَكَ نُصَلِّى وَ نَسْجُدُ ۝ وَ اِلَيْكَ نَسْعٰى وَ نَحْفِدُ ۝ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَ نَخْشٰى عَذَابَكَ ۝ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ۝

Anlamı

Ey Allah'ım! Ancak sana ibadet eder, namaz kılar, secde eder, sana koşar (yönelir) ve sığınırız. Rahmetini reca (ümit) eder ve azabından korkarız. Çünkü senin azabın gerçeği örten kâfirlere mutlaka ulaşır.

Açıklama

1. Burada da sadece Allah'a ibadet etmenin gerekliliği,

2. Allah'ın rahmetinden ümit kesmeme ve onun rahmetini ümit etmenin insan yaşamına olan olumlu etkisi vurgulanmaktadır.

Görüldüğü üzere bu dua bize; ibadetin sadece Allah'a yapılması, Allah'a ibadetin önüne hiçbir mazeretin sunulmaması, onun rahmetinden asla ümidin kesilmemesi ve sürekli korku ile ümit arasında orta bir yolun takip edilmesi konularını özet bir şekilde sunmaktadır.

2. Âmentü ve Anlamını Öğreniyorum

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ وَ الْيَوْمِ
الْاٰخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَ شَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالَى
وَ الْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ اَشْهَدُاَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ وَ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ

Anlamı

Ben Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna inandım. Öldükten sonra dirilmek de haktır. Ben, Allah'tan başka ilah olmadığına tanıklık ederim. Muhammed (a.s.)'in de onun kulu ve elçisi olduğuna da şahitlik ederim.

Açıklama

Bu dua aslında iman esaslarını sıralamaktadır.

Bu esaslar şunlardır:

a) Allah'a inanmak,

b) Meleklere inanmak,

c) Allah'ın peygamberler aracılığı ile gönderdiği kitaplara inanmak,

d) Peygamberlere inanmak,

e) Öldükten sonra ahiret gününün mutlaka olacağına inanmak,

f) Kadere, hayır ve şerrin var olduğuna, bunları Allah'ın bu dünyada insanları denemek ve onların hangisinin daha iyi ve güzel işler yapacağını göstermek için yarattığına inanmaktır.

Görüldüğü üzere Âmentü duası iman esaslarını özlü bir şekilde sunmaktadır ve bu esaslar Kur'an ayetlerinde de farklı şekillerde ele alınmaktadır.

3. Felak Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِۙ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَۙ
﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَۙ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ
النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِۙ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا
حَسَدَ ﴿٥﴾

Anlamı

Rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla

1. De ki: "Sabahın Rabb'ine sığınırım,
2. Yarattığı şeyin şerrinden,
3. Kapladığında, karanlığın şerrinden,
4. Düğümlere üfürenlerin şerrinden,
5. Haset ettiğinde, hasetçinin şerrinden.

Açıklama

1. Surenin tamamı insanları her türlü kötülüklerden Allah'a sığınmaya çağırmaktadır.

2. İnsanlar arasında var olan haset ve çekememe gibi kötü duygulardan Allah'a sığınmanın gerekliliği belirtilmektedir.

3. Aynı zamanda bizlerin bu tür kötü duygulara kapılmaması da belirtilmektedir.

Görüldüğü üzere Felak suresi her zaman Allah'a sığınmamız gerektiğini bizlere hatırlatmaktadır. Bu sure özellikle büyücülerin ve haset eden kimselerin şerrinden yaratıcımıza sığınmamızı bizlere emretmektedir.

4. Nâs Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِۙ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِۙ ﴿٢﴾

اِلٰهِ النَّاسِۙ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِۙ

﴿٤﴾ اَلَّذ۪ي يُوَسْوِسُ ف۪ي صُدُورِ النَّاسِۙ ﴿٥﴾ مِنَ

الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

Anlamı

Rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla

1. De ki: İnsanların Rabb'ine sığınırım,

2. İnsanların hükümdarına,

3. İnsanların ilahına,

4-5-6. Cinlerden ve insanlardan olup insanların içlerine vesvese düşüren gizli vesvesecinin şerrinden.

Açıklama

1. Burada Allah'ın bütün insanların Rabb'i olduğu,
2. Onların sahibi olduğu,
3. Onların Allah'ı olduğu,
4. Bütün kötülüklere ve kötü düşünenlere karşı sadece Allah'a sığınmanın gerekliliği anlatılmaktadır.

Felak ve Nâs suresine muâvizeteyn (sığınma sureleri) adı verilir. Bu sureleri Peygamber Efendimiz'in torunları Hasan ve Hüseyin'e sürekli okuduğu ve bu sure sayesinde onları her türlü kötülükten koruma yoluna gittiği ifade edilmektedir. Bizler de kendimizi bu surelerle günlük hayatın kötülüklerinden muhafaza altına almaya çalışmalıyız.

5. Tebbet Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَٓا اَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَٓا اَغْنٰى عَنْهُ
مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلٰى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ
﴿٣﴾ وَامْرَاَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا
حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ﴿٥﴾

Anlamı

Rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla

1. Ebu Leheb'in elleri kurusun, kurudu da.

2. Malı ve kazandığı kendisine hiçbir fayda vermedi.

3. Yakında alevli ateşe girecektir.

4. Karısı da odun taşıyarak,

5. Boynunda hurma liflerinden bir iple.

Açıklama

1. Bu sure öncelikle Peygamberimiz Hz. Muhammed'in amcasının ve eşinin kendisine karşı sert ve acımasız tutum ve davranışlarını ele alıp anlatmaktadır.

2. Dolaylı olarak da toplumda kötülerin yerildiği vurgulanmaktadır.

Kötü insanların karşılaşacağı cezayı ele alan bu sure, imana karşı körü körüne savaşan inkârcı insan tipinin tasvirini yapmaktadır.

6. Nasr Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا جَٓاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُۙ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًاۙ ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُۜ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

Anlamı

Rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla

1. Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde,

2. İnsanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiklerini gördüğünde,

3. Rabb'ini övgüyle an ve ondan bağışlanma dile. Çünkü o, tövbeleri çokça kabul edendir.

Açıklama

1. Surede öncelikle Peygamberimiz Hz. Muhammed'in başarısı anlatılarak o dönemde insanların İslam dinini kabul ettikleri ve akın akın dine girdikleri belirtilmektedir.

2. Ayrıca bütün çalışanların sonunda mutlaka başarıya ulaşacakları da müjdelenmektedir.

Azim ve gayretle çalışmanın insanı zafere ulaştıracağını ele alan bu sure, başarının insanın tek başına gerçekleştireceği bir olgu olmadığını, bu konuda Allah'a olan vefa borcunun mutlaka hatırlanması gerektiğini vurgulamaktadır.

DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

A. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Tecvid nedir? Açıklayınız.
2. Medd-i tabiî nedir? Anlatınız.
3. Medd-i muttasıl nedir? Anlatınız.
4. Medd-i munfasıl nedir? Anlatınız.
5. Sebeb-i med nedir? Açıklayınız.
6. Defterinize medd-i tabiî ile ilgili beş örnek yazınız.
7. Defterinize medd-i muttasıl ile ilgili beş örnek yazınız.
8. Defterinize medd-i munfasıl ile ilgili beş örnek yazınız.

B. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanları (D), yanlış olanları ise (Y) ile işaretleyiniz.

(….) Kur'an-ı Kerim'in güzel sesle okunmasına tecvid denir.

(….) Tecvid, Kur'an-ı Kerim'in kendine mahsus olan kurallarına uygun olarak okunmasını konu alan bir bilim dalıdır.

(….) Medd-i tabiî bir elif miktarı uzatılır.

(….) Harflerin harekesiz hâline sükûn denir.

(….) Bir kelimede, med harfinden sonra med sebebi olan hemze gelirse medd-i munfasıl olur.

(….) Med harfinden sonra med sebebi olan hemze gelir ve ikisi de ayrı kelimelerde yan yana bulunursa medd-i muttasıl olur.

(….) Medd-i muttasıl dört elif miktarı çekilir.

(….) Medd-i munfasıl beş elif miktarı çekilir.

(….) Medd-i tabiîyi bir elif miktarı uzatmak farzdır.

(….) Med harflerinden olan elif, kendinden önceki üstünlü harfin uzatılarak okunmasını sağlar.

(….) Âmentü duasında iman esasları anlatılmaktadır.

(….) Felak ve Nâs surelerine muâvizeteyn (sığınma sureleri) adı verilmektedir.

(….) Med harflerinden olan vav, kendinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar.

(….) Nâs suresinde, Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v.) amcası Ebu Lehep ve eşinin sert tutumları ele alınmaktadır.

(….) Med harflerinden olan yâ, kendinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar.

C. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Terim olarak kuvvet, şiddet, zayıflık, yumuşaklık, sadelik vb. açılardan çıkış yerlerine göre Kur'an'daki her bir harfin hakkını vererek okuyup kelimeleri de ona göre telaffuz etmek demektir. Bu ifadeler hangi kavramın tanımıdır?

A) Tecvid B) Med
C) Tertil D) Mukabele

2. Med harflerinden elif "ا", vav "و", yâ "ى" olup diğer med sebeplerinden herhangi biri (hemze veya sükûn) bulunmadığı zaman meydana gelen med çeşidine ne ad verilir?

A) Medd-i aslî
B) Medd-i muttasıl
C) Medd-i munfasıl
D) Medd-i tabiî

3. Med harfinden sonra gelip asli meddi yani bir elif miktarı uzatılması gereken tabiî meddi bir elif miktarından daha fazla çekmeyi gerektiren şeye ne ad verilir?

A) Medd-i aslî
B) Medd-i muttasıl
C) Medd-i munfasıl
D) Sebeb-i med

4. "Bitişik med demektir. Bir kelimede, med harfinden sonra med sebebi olan hemze yer alırsa meydana gelir."

Bu cümle hangi kavramın tanımıdır?

A) Medd-i munfasıl
B) Sebeb-i med
C) Medd-i muttasıl
D) Medd-i tabiî

5. "Bu dua aslında iman esaslarını sıralamaktadır. Bu esaslar şunlardır: Allah'a (c.c) inanmak, melerlere inanmak, Allah'ın (c.c) peygamberler aracılığı ile gönderdiği kitaplara inanmak, peygamberlere inanmak, öldükten sonra ahiret gününün mutlaka olacağına inanmak, kadere, hayır ve şerrin var olduğuna ve bunları Allah'ın (c.c) bu dünyada insanları denemek ve onların hangisinin daha iyi ve güzel işler yapacağını göstermek için yarattığına inanmaktır."

Yukarıda anlatılan dua aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sübhâneke B) Âmentü
C) Ettehiyyâtü D) Kunut duaları

6. Sığınma sureleri (muâvizeteyn) olarak isimlendirilen sureler hangileridir?

A) İhlas - Felak B) Fil – Kureyş
C) Tebbet – İhlas D) Felak - Nâs

7. İman esaslarının özlü bir şekilde ele alındığı dua hangisidir?

A) Tahiyyat B) Kunut
C) Âmentü D) Salli - Bârik

8. Medd-i muttasılı uzatmanın hükmü nedir?

A) Vacip B) Sünnet
C) Mekruh D) Mendup

9. Kunut duaları hangi namazda okunur?

A) Öğle B) İkindi
C) Yatsı D) Vitir

SÖZLÜK

A

akıl : 1. Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us. 2. Sadece insanlarda var olan; yararlı ve zararlıyı, iyi ile kötüyü, güzel ile çirkini ayırt etme yeteneği.

astroloji : Yıldız falcılığı.

ayet : Surelerin içinde yer alan, başından ve sonundan ayrılan, bir veya birkaç cümleden oluşan Allah'ın (c.c) sözüdür.

B

bâliğ : Ergenlik çağına ulaşmış kişi. Bir insanın çocukluk döneminden çıkıp erginlik kazanarak dinî emirlere muhatap olma yaşına gelmesi.

basiret : Gerçekleri yanılmadan görebilme yeteneği, uzağı görüş, seziş, uyanıklık, anlayış, kavrayış, önsezi, vizyon.

bela : İçinden çıkılması güç, sakıncalı durum. Büyük zarar ve sıkıntıya yol açan olay veya kimse.

Beytullah : Allah'ın (c.c) evi, Kâbe.

bid'at : Dinin aslında olmayan, sünnete aykırı olarak sonradan ortaya çıkan durum, davranış ve işler.

C

Cebrail : İlahî vahiyleri Allah (c.c) katından alıp peygamberlere ulaştıran vahiy meleğinin adıdır.

D

dua : İnsanın, Allah'ın (c.c) yüceliği ve büyüklüğü karşısında zayıflığını kavrayıp O'na yalvarması, şükretmesi, O'nu övmesi ve Allah (c.c) ile her an beraber olduğunun bir göstergesi olarak onunla iletişim kurma eylemi.

diyalog : Karşılıklı konuşma. Anlaşma, uyum sağlama ve bu yolda çalışma.

E

Ehl-i kitap : Kendilerine peygamberler aracılığıyla kutsal kitap verilen toplumlar. Yahudiler, Hristiyanlar ve Sabiiler Kur'an'da Ehl-i kitap olarak anılmaktadır.

empati : Kişinin kendisini başka bir birisinin yerine koyarak söz konusu kişinin duygularını, isteklerini ve düşüncelerini denemeksizin anlayabilmesi becerisidir.

Eûzübesmele : Eûzübillahimine'ş-şeytâni'r-racîm. Bismillâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm ifadesi. (Anlamı: Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım. Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla.)

F

fetanet : Akıllı ve zeki olmak demektir. Peygamberlerin akıllı, zeki, algısı ve sezgisi güçlü, sağduyulu insanlar olmalarıdır.

fidye : Yaşlılık veya hastalık sebebiyle tutulamayan her oruç için çalışıp kazanma gücü olmayan bir kimsenin bir gün doyurulması şeklinde ödenen bedel, oruç kefâreti.

fitne : Denemek, imtihan etmek, görüş ayrılığı. Sonucu kötü olan karışıklık, kargaşa.

fitre : Ramazan ayı içinde verilen miktarı belirli sadaka. Fıtır sadakası.

G

gayb : Görülmeyen varlık alanı.

H

Hacerü'l-esved : Kâbe'nin doğu köşesinde bulunan ve tavafın başlangıç noktasını gösteren parlak siyah taş.

Hanif : Hz. İbrahim'in tebliğ ettiği hak din üzere olan ve Allah'ın (c.c) birliğini kabul eden müminler.

haram : Din kurallarına aykırı olan, dinî bakımdan yasak olan, helal karşıtı.

haşir : Toplanma, bir araya gelme. Kıyamet gününde ölülerin diriltilip mahşere çıkarılması.

Hâtemü'n-nebiyyîn : Hz. Muhammed'i (s.a.v.) peygamberlerin mührü olarak tanımlayan tamlama. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) mühür oluşu; kendinden önceki peygamberleri onaylaması ve kendinden sonra hiçbir peygamberin gelmeyeceği anlamındadır.

hatim : Kur'an-ı Kerim'i başından sonuna kadar okuyup bitirmeye denir.

havf : Üzüntü, endişe duyulan düşünce, tasa, kaygı.

helak : Ölme, öldürme, yok etme, yok olma.

hikmet : Sözlükte hikmetli olmak, düzeltmek amacıyla yasaklamak, sağlam yapmak anlamlarına gelir. İş ve sözlerde, düşünce planında kalmayıp eyleme dönüşen yararlı ve derin bilgidir.

hurafe : Dine sonradan girmiş yanlış inanç, söz ve davranışlar.

İ

iftar : Oruç açma, oruç bozma. İftar vakti.

ihram : Hac ve umre yaparken hacıların örtündükleri dikişsiz, özel hac giysisi.

imsak : 1. Oruca başlama zamanı. 2. Oruçlunun ikinci fecrin doğuşundan güneşin batışına kadar ibadet etme amacıyla yeme ve içmeden uzak durması.

inayet : İyilik, ihsan, lütuf.

infak : Allah (c.c) rızası için kişinin her türlü yaptığı iş, emek veya verdiği her türlü mal.

ismet : Peygamberlerin günahtan uzak tutulmaları ve günahtan tamamıyla korunmaları.

israf : Gereksiz yere para, zaman, emek vb. harcama. Savurganlık, tutumsuzluk.

istikbal-i kıble : Namaz sırasında Kâbe'ye yönelmek.

istismar : Birinin iyi niyetini kötüye kullanma.

K

Kâbe : Mekke'de bulunan, Müslümanlarca kıble olarak kabul edilen ve hac ibadeti yapılırken tavaf edilen kutsal yer.

kâfir : Allah'ın (c.c) varlığını ve birliğini inkâr eden, yaratmada, emretmede, isimlerinde ve sıfatlarında Allah'ı (c.c) tek ve eşsiz kabul etmeyen.

kefaret : Bir günahı Allah'a bağışlatmak umuduyla verilen sadaka veya tutulan oruç. Diyet.

kelam : Söz, ifade, konuşma.

kıraat : Sözlükte okumak, tilavet etmek, telaffuz etmek, sesli veya sessiz, nağmeli veya nağmesiz okuma anlamında kullanılır. Terim olarak kıraat, Kur'an kelimelerinin nasıl okunacağını ve bu kelimeler üzerindeki farklı okuyuşları konu edinen ilmi ifade eder.

kıraat imamları : Kur'an-ı Kerim'in okunuşuyla ilgili sahabenin görüşlerini aktaran din alimleri.

kıssa : Lügatte anlatmak, hikâye etmek, açıklamak gibi anlamlara gelir. Terim olarak, Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber'in zamanı da dâhil olmak üzere önceki ümmet ve peygamberlerin başından geçmiş olayların anlatılmasına denir.

kıyam : Namazda ayakta durma.

Kur'an-ı Kerim : Hz. Peygamber'e vahiy yoluyla indirilip mushaflara yazılan, sahabenin tamamı tarafından nakledilip okunmasıyla ibadet edilen Allah Teala'nın (c.c) eşsiz kelamı.

L

lütuf : Önem verilen, sayılan birinden gelen iyilik, yardım, ihsan, inayet, atıfet.

M

mahrec : Kıraat ve tecvid ilminde, boğazın ses yolunda harfin çıktığı yere denir.

makul : Akla uygun, akıllıca.

meal : Anlam, kavram. Kur'an ayetlerinin tam karşılıkları başka dillere aktarılamadığından, ayette anlatılmak istenileni kelimesi kelimesine değil de biraz eksiği ile başka bir dile çevirme, yakın anlamlar verme.

mekruh : İslam dininde, dinî bakımdan yasaklanmadığı hâlde yapılmaması istenen şey.

melekût : Ruhlar âlemi.

Mescid-i Haram : 1. Kâbe 2. İçinde Kâbe'nin de yer aldığı kutsal bölge.

mikat : Hacıların ihram giydikleri yer.

miskin : Âciz, zavallı. Kendi kendini idare edemeyen, mal ve mülkü olmayan kimse.

mizan : Terazi, denge, düzen. Mahşerde herkesin amellerini tartmaya mahsus bir adalet ölçüsüdür. Gerçek mahiyeti ahirette bilinecektir.

Mushaf : Kur'an-ı Kerim'in adlarından biri. Hz. Peygamber'e gelmiş olan vahiylerin tümünün toplanmış olan biçimi.

mutmain : İnanmış, gönlü kanmış, emin olan.

müellefe-i kulûb : Gönüllerini kazanmak veya kendilerinden gelebilecek zarardan emin olmak için zekât verilen kişiler.

mümin : Kelime anlamıyla güven veren, belli esaslara inanan anlamına gelir. Allah’a (c.c) inanıp bağlanan, Allah’ın (c.c) emir ve yasaklarını yerine getiren ve Allah’a (c.c) bu bağlılığı sebebiyle diğer insanların da kendisinden güvende oldukları kişi.

münafık : Kalbiyle inanmadığı hâlde diliyle Müslüman olduğunu açıklayan fakat gerçekte inkârcılardan olduğunu gizleyen kimse.

müneccim : Yıldızların hareket ve durumlarını tetkikle uğraşan ve bunlardan mana ve hüküm çıkaran kişi.

müsamaha : Hoşgörü.

N

nafile : Farz ve vacip dışında sevap kazanmak amacıyla yapılan ve Hz. Peygamber'in de yapmış olduğu ibadetler ve davranışlar.

nail olmak : Muradına ermek, ulaşmak.

nefs : Kişinin kalıtım yoluyla kazandığı karakter, huy ve mizaç gibi bütün insanlarda bulunan kıskançlık, para kazanma ve mal edinme hırsı gibi duyguları ifade eden kavram. Nefs, kişinin daha çok dünyaya ve maddi âleme bakan tarafıdır.

R

rekât : Namazda bir kıyam, bir rükû ve iki secdeden oluşan bölüm.

ruh : Bedeni etkin kılan canlılık ilkesi, bedenin yaşama gücü, yaşama soluğu.

rükû : Namazın farzlarından olmak üzere, kıraatten sonra ellerin dizlerin üzerine konulup tesbih dualarını okumak için eğilme.

rükun : Bir ibadetin gerçekleşmesi için yapılması gerekenler. Namaz kılarken yerine getirilen şartlar.

rüşt : Çocukluk devresini geçirip ergin hâle gelme, kişinin dinine ve dünyasına zarar verip vermeyecek şeyleri bilmesi.

S

sa'y : Hacda Safa ile Merve tepeleri arasında hızlı yürüyüş.

sadaka : Yardım amacıyla karşılıksız verilen şey.

sağduyu : Doğru, akla uygun yargılar verme yeteneği.

salih amel : İyi, güzel ve yararlı iş. Allah'ın (c.c) rızasına uygun her türlü güzel söz, güzel davranış ve ibadet.

secde : Namazda alnı, burnu, elleri, dizleri ve ayak parmaklarını yere koyup orada Allah'ın (c.c) yüceliğini Hz. Peygamber'in öğrettiği dualarla anma. Namazın farzlarından biridir.

seferî : Yolculuk sebebiyle dinî açıdan kendisine bazı kolaylıklar sağlanan kimse.

sekîne : Gönül rahatlığı, huzur, erinç.

setr-i avret : Müslüman erkek ve kadınların namazda ya da dinen evlenmesi yasak olmayan kişilerin yanında örtülmesi gereken yerleri örtmeleri, dinin belirttiği avret yerlerini kapatmaları. Namazın farzlarından biridir.

sıddık : Hiç yalan söylemeyen, doğru konuşan, sözünün eri.

sıdk : Doğru olmak demektir. Peygamberlerin doğru sözlü olmalarıdır.

sihir : Tabiat kanunlarına aykırı sonuçlar elde etmek iddiasında olanların başvurdukları gizli işlem ve davranışlara verilen genel ad, efsun.

sure : Ayetlerden meydana gelen, başı ve sonu bulunan müstakil Kur'an bölümleri.

Ş

şart : Bir ibadete başlamadan önce yerine getirilmesi gerekenler.

şavt : Kâbe'nin etrafını bir kez dolaşmak. Yedi şavt bir tavaf eder.

şirk : Allah'a (c.c) eş koşma veya onun herhangi bir sıfatının kısıtlı bile olsa insanlarda bulunduğunu iddia etme.

şükür secdesi : Bir nimete kavuşulması veya bir musibet geçirilmesi sebebiyle yapılan secde.

T

takva : Dinin yasak ettiği şeylerden sakınıp buyurduklarını yerine getirme.

tebliğ : Bildirme, haber verme. Peygamberlerin kendilerine bildirilen ilahî mesajı gizlemeden insanlara anlatmaları.

tecvid : Kur'an'ı kurallarına uygun olarak güzel okumayı öğreten ilim.

tedricen : Yavaş yavaş, azar azar, derece derece, kademe kademe.

tefsir : Kur'an-ı Kerim ayetlerinin anlamlarını açıklamaya, hükümlerini ve bu hükümlerin dayandığı gerekçeleri açığa çıkarmaya ve bu ayetleri belirli bir yöntem çerçevesinde yorumlamaya yarayan ilim dalı.

tercüme : Bir dildeki manayı diğer bir dilde onun dengi olan kelimeyle ifade etmektir. Başka bir ifadeyle, bir sözün manasını diğer bir lisanda dengi bir tabir ile aynen ifade etmektir.

tevazu : Alçak gönüllülük.

tevfik : İyi ve güzel bir şey yapmak isteyene Allah'ın (c.c) yardımı.

tevhid : Allah'ı (c.c) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde birleme, tek ve eşsiz olduğuna inanma, ona hiçbir şeyi şirk koşmadan ibadeti yalnızca Allah (c.c) için yapma.

tilavet secdesi : Kur'an'da on dört yerde geçen secde ayetlerinin okunması veya işitilmesi hâlinde yapılan secde.

U

uhrevi : Ahiret ile ilgili olan şey.

V

vahiy : Allah Teala'nın (c.c), insanlara ulaştırmak istediği ilahî emir, yasak ve haberlerin tümünü vasıtalı veya vasıtasız bir tarzda, gizli ve süratli bir yolla peygamberlerine iletme şeklidir.

vakar : Ağırbaşlılık.

vakfe : Haccın farzlarından birisi olarak Mekke'nin Arafat denilen bölgesinde Zilhicce'nin dokuzuncu gününe rastlayan arife günü öğle vaktinden Kurban Bayramı'nın ilk günü güneş doğuncaya kadar bir müddet bekleme.

vesvese : Kuruntu.

Z

zihin : Canlının duygu ve davranışlar dışındaki ruhsal süreç ve etkinliklerinin bütünü.

KAYNAKÇA

- Ahmed b. Hanbel, **Müsned,** C I-XX, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1982.
- Ateş, Süleyman, **Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali,** Yeni Ufuklar Yayınevi, Ankara, 1982.
- Buhari, **Sahih-i Buhari**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- Cerrahoğlu, İsmail, **Tefsir Usulü,** Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 1988.
- Demirci, Muhsin, **Kur'an'ın Temel Konuları,** İfav Yayınları, İstanbul, 2000.
- **Dinî Kavramlar Sözlüğü,** Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2008.
- **Diyanet İlmihâli,** Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2009.
- Ebu Davud, **Sünen,** Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- Elmalı, Hüseyin, **Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Anlamı,** İzmir İlahiyat Vakfı Yayınları, İzmir, 2001.
- Hâkim, **Müstedrek,** Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- İbn Asâkir, **Târihu İbnu Asâkir,** Beyrut, 1979.
- İbn Cezeri, **en-Neşr fi'l-Kıraati'l-Aşr**, Mısır.
- İbn Esir, **el-Kâmil fi't-Tarih,** Beyrut, 1965.
- İbn Sâd, **Tabakâtü'l-Kübra,** Beyrut, 1957.
- **Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri,** Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2009.
- Müslim, **Sahih-i Müslim**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- Taberi, **Tarihu't-Taberi,** Mısır, 1326.
- Talu, Mehmet, **Tecvid İlmi,** Tereke Yayınları, İstanbul, 2000.
- Tirmizi, **Sünen**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- Tuğral, Rahim, **Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi,** Ra Kitabevi, İstanbul, 2010

GÖRSEL KAYNAKÇA

Sayfa 12, Fotoğraf 1.1: http://www.abna.ir/cache/image/2014/06/29/017e00a761f7ab5ca36d42051b16d061.jpg (Erişim tarihi: 18.06.2014)

Sayfa 13, Fotoğraf 1.2: https://tr.fotolia.com/id/28060311 (Erişim tarihi: 17.06.2015)

Sayfa 15, Fotoğraf 1.3: http://www.haberler.com/kur-an-i-kerim-i-en-guzel-okuyan-ogrenciler-4627967-haberi/ (Erişim tarihi: 28.01.2015)

Sayfa 16, Fotoğraf 1.4: http://beratyayinlari.com/malzemeler/resimler/Kuran.png (Erişim tarihi: 29.01.2015)

Sayfa 21, Fotoğraf 1.5: http://2.bp.blogspot.com/-ab1wkai9EyA/UpzQjNNHKII/AAAAAAAAEL4/VQaPqa-65-s/s1600/_DSC1780.JPG (Erişim tarihi: 28.01.2015)

Sayfa 22, Fotoğraf 1.6: http://www.eskisehirumre.com/urfa-mardin-nemrut-turları-eskisehir.html (Erişim tarihi: 15.06.2014)

Sayfa 24, Fotoğraf 1.7: http://www.eskisehirumre.com/urfa-mardin-nemrut-turları-eskisehir.html (Erişim tarihi: 15.06.2014)

Sayfa 25, Fotoğraf 1.8: http://www.erdalerdogdu.com/wp-content/uploads/2008/08/kabe-i-muazzama.jpg (Erişim tarihi: 01.07.2014)

Sayfa 26, Fotoğraf 1.9: https://tr.fotolia.com/id/61021807 (Erişim tarihi: 17.06.2015)

Sayfa 28, Fotoğraf 1.10: http://nelsim.org/hac2012/albums/userpics/10002/hac-kabe-seytan-taslama.jpg (Erişim tarihi: 03.07.2014)

Sayfa 29, Fotoğraf 1.11: http://trabzonhaberajansi.com/upload/resimler/754_Trabzon-a-Islami-Eserler-Muzesi_5.jpg (Erişim tarihi: 28.01.2015)

Sayfa 30, Fotoğraf 1.12: http://www.cerkezkoybakis.com.tr/yerel/cerkezkoy/kursa-katilan-5-bin-500-cocuk-kuran-okumayi-ogrendi-h2443.html ve http://www.rizemuftulugu.gov.tr/haber_detay.asp?haberID=1223 (Erişim tarihi: 17.06.2015)

Sayfa 35, Fotoğraf 1.13: http://www.mamajeanius.co.uk/wp-content/uploads/2013/09/baby-in-womb.jpg (Erişim tarihi: 19.07.2014)

Sayfa 49, Fotoğraf 1.14: Yayınevi arşivinden kullanılmıştır.

Sayfa 50, Fotoğraf 1.15: https://tr.fotolia.com/id/18423501 (Erişim tarihi: 17.06.2015).

Sayfa 51, Fotoğraf 1.16:https://tr.fotolia.com/id/63681569 (Erişim tarihi: 17.06.2015)

Sayfa 53, Fotoğraf 1.17: https://tr.fotolia.com/id/69543834 (Erişim tarihi: 18.06.2015)

Sayfa 55, Fotoğraf 1.18: http://www.ilkehaberajansi.com.tr/haber/bayram-namazinda-maliye-bakana-sevk-sitemi.html (Erişim tarihi: 28.01.2015)

Sayfa 57, Fotoğraf 1.19: http://www.haber7.com/guncel/haber/2004595-resimli-cuma-mesajlari-en-yeni-ve-guzel-cuma-sozleri (Erişim tarihi: 04.05.2017)

Sayfa 58, Fotoğraf 1.20: http://thepubscout.com/thepubscout/wp-content/uploads/2013/11/mosque-is-original-place-prayer.jpg (Erişim tarihi: 29.06.2014)